

okładka

Pies

RASOWY
i JEJEGO
HODOWLA
W POLSCE

WYDAWNICTWO **POLSKIEGO**
ZWIĄZKU HODOW-
CÓW PSÓW RASO-
WYCH.
WARSZAWA-KOPIERNIKA 30

1935
Tom I

PIES RASOWY i JEGO HODOWLA
W POLSCE

L'ELEVAGE DES CHIENS DE RACE
EN POLOGNE

THOROUGHREAD AND ITS BREEDING
IN POLAND

RASSENHUND UND SEINE ZUCHT
IN POLEN

PRACA ZBIOROWA WYDANA NAKŁADEM
POLSKIEGO ZWIĄZKU HODOWCÓW PSÓW RASOWYCH
POD REDAKCJĄ **MAURYCEGO TRYBULSKIEGO**

Biblioteka Jagiellońska

1002195509

WARSZAWA — 1935

UL. KOPERNIKA Nr. 30.

DRUKARNIA ARTYSTYCZNA
W A R S Z A W A
NOWY - ŚWIAT 47
TEL. 635-80

7116
III CZASOP.
1 (1935)

PRZEDMOWA

Hodowla psa rasowego zatacza coraz szersze kręgi w naszym kraju. Z roku na rok jesteśmy świadkami wzrostu zainteresowania w stosunku do psów rasowych. Pod wpływem mody i naśladownictwa, coraz to nowe modyfikacje psa rasowego zdobywają popularność wśród szerszych warstw miłośników sportu kynologicznego. Wzrasta też ilość hodowców psów użytkowych. Jest to objaw wielce cieszący.

Z drugiej wszakże strony pies rasowy w Polsce nie posiada dotąd należnego mu miejsca oraz rozpowszechnienia, gdyż nadal rywalizuje z nim pies bezrasowy, przygodny mieszaniec, który cieszy się nie mniejszą przyjaźnią i rozpowszechnieniem niż pies rasowy. A ponieważ system darowizny szczeniąt pokutuje nadal — droga rozpowszechnienia mieszaińców jest znacznie ułatwiona. Nie negujemy bynajmniej wartości użytkowej naszych pocziwych „burków“ po wsiach, gdzie warunki bytowania psa nie są naogół godne zazdrości i zapewne pies rasowy nie zniósł by często tego stanu rzeczy, niemniej jednak pewnego rodzaju anomalją jest, gdy wielkomicjski miłośnik psa chowa byle kundla, nie zdając sobie sprawy z tego faktu, że przecież utrzymanie psa rasowego bynajmniej nie jest kosztowniejsze od utrzymania „byle pieska“ w warunkach miejskich. Brak pozatem dostatecznego uświadomienia w stosunku do cech zewnętrznych i zalet poszczególnych ras psów sprawia, że mieszaniec, nieco przypominający sylwetką psa rasowego, jest uważany często za przedstawiciela czystej rasy i w tem przekonaniu jest oprowadzany po ulicach miasta z pewnym odzieniem dumy przez swego chlebobawcę. To też wszelkie wysiłki, zmierzające do spopularyzowania hodowli psa rasowego w naszym kraju i uświadomienia szerokich warstw w tej gałęzi produkcji zwierzęcej — należy powitać z uznaniem.

Hodowcom psów rasowych nie szczędzić zachęty do pogłębienia ich poczynań w kierunku usprawnienia metod hodowlanych i ulepszenia produkowanego materiału. Prawdziwie pożyteczną pracę w tym kierunku prowadzą zrzeszenia hodowców i miłośników psów rasowych, owe skupienia prawdziwych amatorów sportu kynologicznego, oparte na przesłankach ideowej pracy o podłożu naukowo-społecznym.

Pragnąc przyczynić się do zapoznania szerszego ogółu z akcją, jaką prowadzi zrzeszony ogół hodowców i miłośników psa rasowego, rozpoczynamy cykl wydawnictw, które mają za zadanie należyte oświetlenie tej sprawy. Jest — to tembardziej konieczne, że należy gromadzić i systematyzować zdobyte materiały o hodowli psa rasowego w Polsce, aby dać możliwość hodowcom i miłośnikom psów rasowych należytego zorientowania się w tej sprawie ze źródła, pozbawionego posmaku reklamy i tendencyjności. Wydawnictwo nasze, będące właściwie organem Polskiego Związku Hodowców Psów Rasowych, powstało na skutek uchwały Ogólnego Zebrania Członków Pol. Zw. Hod. Psów Rasowych, jest oparte na materiałach, zgromadzonych w Księgach Rodowodowych Związku. O ile więc w Roczniku tym nie znajdują Czytelnicy opisu niektórych hodowli, to tylko z tej przyczyny, iż hodowcy ci nie wpisali swych psów do Ksiąg Rodowodowych Związku. Sądzymy zatem, że przyszłe roczniki będą posiadać więcej materiału, zwłaszcza, iż ostatnio ilość wpisanych psów wzrasta. Sądzymy, iż wydawnictwo nasze będzie przyjęte z uznaniem przez szeroki ogół świadomych swych dróg hodowców; rozjaśni też ono mroki, jakie piętrzą się na horyzoncie hodowli psa rasowego w Polsce i przedstawi Czytelnikowi istotny stan rzeczy w tej dziedzinie.

ZARZĄD POLSKIEGO ZWIĄZKU
HODOWCOW PSÓW RASOWYCH

Pies i jego ochrona w Polsce

— Sprawa racjonalnej opieki nad psem i potrzebami jego życia, zagadnienie jego hodowli, wyprowadzania ras i ich czystości było w Polsce do bardzo niedawno kopciuszkiem wśród zagadnień hodowlanych i humanitarnych. Wprawdzie magnackie dobra staroszlacheckie chępiły się od wieków swemi „psiarniami”; były to jednak tylko odmiany psów myśliwskich: ogarów, chartów i innych, używanych do polowań par-force, pozostających wprawdzie pod specjalną pieczęą przeznaczonych do tego oficjalistów pańskich i służby, z racjonalną jednak hodowlą w znaczeniu współczesnym. europejskim, mało mających wspólnego.

skowe kilka lat temu wysłały delegatów w okolice Nowego Targu, którzy nabyli tam kilka okazów tego pięknego gatunku psów i przydzielili je do Korpusu Ochrony Pogranicza. W ostatnich też latach na Wystawach Psów Rasowych można było oglądać nielicznych przedstawicieli tej rasy, górującej swemi pełnowartościowymi zaletami nad owczarkami innych ras, a zwłaszcza nad alzackimi — są to jednak wciąż stale psy ogółowi naszemu nieznanym, pomimo, że sprawa spopularyzowania zastosowania owczarka polskiego jest bardzo ważna.

Wszystkie narody cywilizowane ze wszystkich części świata chępią się posiadaniem

Fragment z hodowli owczarków podhalańskich Stanisława Lewandowskiego we Lwowie, ul. Poniatowskiego 7.

Istniały u nas również za świetnych czasów rycerstwa i psy obozowe, używane w razie zawieruch wojennych do pilnowania obozów. W „Szkicach historycznych“ Kubali czytamy, że w czasie oblężenia Zbaraża kozacy, co noc podkradali się bliżej miasta, podpełznąwszy wreszcie blisko, powybijali wszystkie psy obozowe, co dowodzi, że pies w służbie obrończej wojskowej u nas pracował znacznie wcześniej, aniżeli w Niemczech, Francji i Rosji. Posiadała również Polska oddawna piękny i silny gatunek owczarza polskiego, ogółowi jednak miłośników psów ani hodowcom do bardzo niedawna jeszcze zupełnie nieznanymi. Dopiero nasze Władze woj-

różnorodnych wysokiej nieraz wartości zalet odmian gatunków psów rasowych — każdy prawie kraj ma jakąś swoją własną rasę, my tylko dotąd byliśmy na to dziwnie nieczuli. Za tysiące złotych polskich sprowadza się do Polski różne okazy ras zwierzęcych; zapanowuje u nas moda ras takich, to znów innych psów importowanych — podczas gdy nasze, polskie nieliczne gatunki, nie pielęgnowane, nie hodowane z należyтым nakładem pracy i znawstwem, stopniowo wygasają. Tak zaginął ogar polski i przepiękny wyżeł polski z charakterystycznie długimi, miękkimi uszami, sięgającymi mu aż do nozdrzy. Ocalał tylko wśród naszych górali owczarek polski, który

jedynie dzięki wrodzonym cechom konserwatywnym samych górali, przetrwał w pełni czystości swej krwi aż do dnia dzisiejszego.

Zawiązanie się i działalność „Polskiego Związku Hodowców Psów Rasowych w Warszawie, (Kopernika 30) ma doniosłe znaczenie zarówno ze względów hodowlanych, wyprodukowania ras psów polskich, podtrzymania, rozmnożenia i rozpopularyzowania istniejących już pełnowartościowych owczarków polskich, a zatem spełnienia obowiązku obywatelskiego uniezależnienia hodowli psów użytkowych od zagranicy — jak również i ze względów humanitarnych.

Kraj nasz zasypany jest psami nierasowymi, t. zw. potocznie „kundlami“, z którymi, właśnie dla braku ich ras i nadmiaru ich rozrodzności ogół naszej ludności zupełnie się nie liczy i które przez to stanowią odłam istnień najniebezpieczniejszych. Prowincja nasza, wieś i miasteczka zapełnione są temi psami, które, żyjąc przeważnie samopas, w kontakcie wprawdzie z człowiekiem, oddając mu niezliczone przysługi, stanowiąc najwierniejszego towarzysza życia i obrońcę jego mienia, traktowane są jednak z nienależnym uznaniem ani wniknięciem w ich wartości psychiczne, ukryte w nierasowym ciele, na które składały się pokolenia różnorodnych gatunków psów bez selekcji, bez kontroli, samopas żyjących i łączących się w najdziwniejsze niedobre pary, których potomstwo zadziwia potem często dysharmonją kształtów. Nie można nawet powiedzieć, aby się u nas wytworzył typ specjalny kundla — bo one właśnie bywają niespodziankowo, wyskokowo różnorodne. Czem brzydsza zaś przyjdzie istota taka na świat, tem smutniejszy potem przeważnie bywa jej los, tem cięższe życie, tragiczniejsza egzystencja. Cudzoziemców, przebywających nawet w samej naszej stolicy, razi złe naogół obchodzenie się ze zwierzętami, zwłaszcza z ofiarą ludzkiego wyzysku — koniem. Ale jeszcze z koniem liczą się ludzie o tyle, że jednak widzą w nim jego użyteczność, gdyż daje wysiłkiem swoim zyski. Pies - kundel, ulegnięty gdzieś na barłogu, na głębokiej prowincji, zabawka dzieci, póki sam jest szczeniakiem — nie jest brany w rachubę. Rzuci mu się ochłap jedzenia, o ile się rzuci; wodę pije z kałuży; śpi gdzieś pod progiem,

lub przykuty do budy wegetuje latami całymi na łańcuchu. Najtragiczniejszy więzień, bez grzechu i winy, łańcuchami skuty ze swą całą więzienną — budą, niezaopatrzoną od słońca i zawiei zimowych, nie osłoniętą cieniem drzew w czasie upałów letnich, tragiczny więzień ludzki, któremu skuto młodość i okres pełni sił życiowych, a którego wydaje się hycłowi, topi, lub przepędza, gdy się zestarzeje, gdy się staje mniej „czujny“, i gospodarz praktycznie postanawia go zastąpić młodszą i „czujniejszą“ siłą.

A jest to wina ludzi, braku węzłów pojęciowych i uczuciowych w stosunku do psów, że nie prowadzone mądrą ręką hodowcy lub przyjaciele, krzyżują się bez opieki, tak jak żyją bez opieki, i że przychodzą na świat po barłogach — często dziwnie brzydkie i ledwo potem tolerowane. Jest to wina ludzi, że jest ich tyle i że są takie — że się je potem nie ceni, że życie ich jest pasmem udręki i krzywd zadawanych z całą bezmyślnością tym niewinnym istotom, w których różnorodnych ciałach kołaczę się jednak przeważnie wielowartościowe serce, głęboko kochające i odczuwające potrzebę wiernego przywiązania się nawet do złego pana.

Psy przecież właśnie mają tę wyższość nad innymi żyjącymi istotami, że niezależnie od gatunku i rasy posiadają wszystkie nieskażone, wysokie zalety psychiczne, które w niektórych gatunkach psów rasowych bywają wskutek pewnej degeneracji rozwinięte w stopniu znacznie słabszym, niż u psów zwyczajnych. Każdy pies, jakkolwiek byłby jego wygląd estetyczny, zasługuje ze względu na zasadnicze, podstawowe zalety charakteru na szacunek, na liczenie się z nim, na otaczanie go opieką, a w każdym razie ochranianie przed poniewierką. Każda istota żyjąca ma prawo do życia i do przeżycia swoich dni w jako tako normalnych warunkach. Pomimo wzmoczonego u nas ruchu humanitarnego w stosunku do zwierząt, ruchu ochrony zwierząt, silnej i ofiarnej akcji Tow. Opieki na Zwierzętami, opartej na wysoce humanitarnej Ustawie o Ochronie Zwierząt — los ich jednak w naszym kraju pozostawia wiele do życzenia. Niżej podpisana, w redagowanym przez siebie kilka lat temu miesięczniku „Świat Zwierzęcy“, organie Polskiej Ligi

Przyjaciół Zwierząt w Warszawie, opublikowała w 1930 roku, (Świat Zwierzęcy Nr. 6, rok II) artykuł: „O prawo do życia psa — niezależnie od jego rasy“. Był on wyrazem

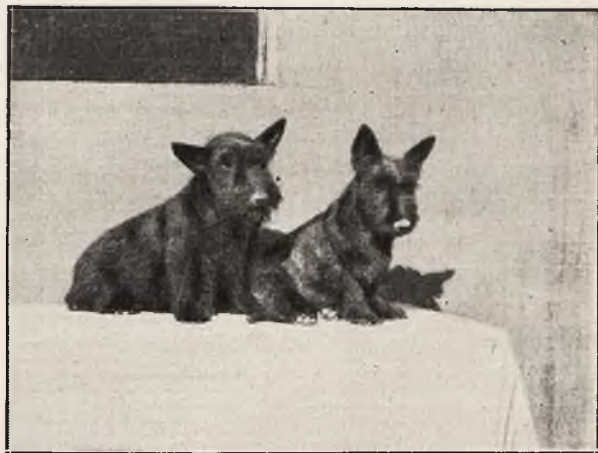
Bernardyn - „Ryta“ (B-I-69). Hodowla Bernardynów Aleksandra Kielpińskiego w Bydgoszczy ul. Leszczyńskiego 32.

protestu przeciwko niedoli psiej, rzucającej się tak boleśnie w oczy jednostkom umiejącym patrzeć i widzieć wszelkie przejawy życiowe. Na łamach tegoż pisma drukowane bywały często artykuły nawołujące do opieki nad psem, pouczające, jak mają być ochraniać budy psie aby los przykutych do nich istot był chociaż znośny; grono ofiarnych osób założyło Schronisko dla bezdomnych psów i kotów, które mieści się obecnie w Goleździnowie pod Warszawą. (pierwsza stacja kolejki Jabłonowskiej) Związek Walki z Wiwiskcją, przyłączony chwilowo jako sekcja do P. L. P. Z., zawiązany przez grono ludzi uświadomionych co do zbędności i okrucieństwa tortur doświadczeń na żywych zwierzętach, w memorjałach do Min. W. R. i O. P. zabiega o wyeliminowanie psów od tych doświadczeń; Tow. Op. nad Zwierzętami protestują gorąco u Władz jak tylko zajdzie gdzieś w naszym kraju smutny fakt masakry psów przy okazji walki z wściekłą, szerzącą się w naszym kraju znów z winy ludzi, nie opiekujących się swymi psami, puszczanymi samopas, — ale to wszystko mało.

Będąc sama garącą obrończynią zwierząt, nawołującą o polepszenie losu zwierząt, o ochronie nad nimi, wyznając przytem nie-

zaprzeczone prawo życia wszystkich istot już żyjących, wielkie nadzieje poważnej, podstawowej poprawy losu psów pokładam w rozwoju działalności nie tylko placówek humanitarnych ale i **hodowlanych**. Będzie to bowiem **przymus zastanawiania** się nad przyrostem i jakością rozrodczości psów; ujęcie stopniowe w jakieś normalne łożysko życia psów, przymus głębszego zastanawiania się nad temże życiem, dążenie do selekcji, ujęcie w poważne paragrafy życiowe egzystencji psów, a co zatem idzie otoczenie je poważną troską o nie i wyłaniającem się z tego, siłą rzeczy, odpowiedniemi poszanowaniem. Dzięki pracy i rozwojowi „Polskiego Związku Hodowców psów Rasowych“ zajmie z czasem nareszcie i u nas, w Polsce, pies, należne sobie **ogólne** stanowisko. Pies — ten odwieczny towarzysz doli i niedoli ludzkiej, od prapieków tak bezpośrednio wkraczający do ogniska domowego ludzkiego.

Ileż to sentymentu poświęcało i poświęca głębiej czujące serce ludzkie psu, jego wierności i oddaniu dla swego pana; w iluż arcydziełach literatury wszechświatowej i polskiej podkreślano jego szlachetną rolę, którą nieraz odegrał w życiu ludzkim — rolę bohatera. Wierzę, że temu cichemu, pełnemu zrozumienia i zaparcia się z całą samowiedzą i szlachetnością uczuć psu, toruje u nas lep-

Szkockie terriery „Hodowla Poliemja“ Greta Syropowej w Warszawie, ul. Filtrowa 83.

szą przyszłość „Polski Związek Hodowców Psów Rasowych“. Zagadnienie bowiem, powtarzam, egzystencji psa, jego życia, potrzeb, rasy, racjonalnego inacjerzyństwa — narzu-

ci się ogółowi ludności w naszym kraju i podnosząc zainteresowanie w tej dziedzinie wpłynie stopniowo na los psów, rozbudzi należną im opiekę i poszanowanie ich życia.

Celowa, racjonalna hodowla psów, rozpoczęła się w końcu 19-tego stulecia wraz z pojawieniem się pierwszych odkrywczych prac naukowych przyrodniczych. W Europie zapoczątkowała ją Anglja, zakładając w 1872 roku klub miłośników psów rasowych t. zw. „Kennel Club“; wślady jej poszły Francja, Niemcy i inne narody, a obecnie i my, polacy, stanęliśmy poważnie w ich szeregach.

Celem związków hodowców psów rasowych jest stworzenie nietylko typu rasy ale również i wysubtelnienie własności użytkowych danego gatunku psa. Osiąga się to skrupulatnem prowadzeniem ksiąg rodowych, do których wpisuje się i **intelektualne** własności psa. A w iluż dziedzinach współżycia z człowiekiem te silnie rozwinięte i wysubtelnione własności intelektualne psa odgrywają doniosłą rolę. Wszak pies jest nietylko poważnym czynnikiem w życiu jednostek ludzkich ale i całego państwa. Wielkie znaczenie psa w służbie wojskowej podkreśliła ostatnia wojna wszechświatowa, która wykazała, że usługi jakie pies oddać może na wojnie są bezcenne, i że żadne środki techniczne zastąpić go nie mogą. Wszystkie armje miały oddziały pomocnicze psie. Pełniły one służbę wartowniczą, sanitarną, wywiadowczą, biegały z raportami w jedną i drugą stronę, po kilkanaście razy dziennie, wyręczając i chroniąc od niechybnej śmierci, pod gradem kul, oficerów łącznikowych. Jak podają kroniki wojskowe niemieckie z 28.000 psów tresowanych wcielonych do niemieckiej armji w czasie wojny, do domów powróciło tylko 400... „Reszta padła na polu chwały — jak bohaterowie“... A psy policyjne, straży granicznych, psy z góry Św. Bernarda, psy pociągowe na szlakach północy a nadewszystko **psy — przewodnicy ociemniałych**, których dobroczynna rola niezawodnych opiekunów tych najnieszczęśliwszych, najtragiczniejszych kalek, budzi najwyższe uznanie i głęboki szacunek dla intelektu tychże psów.

Wysubtelnianie zatem umiejętną hodowlą, dobozem i opieką, intelektualnych wartości psów jest przeogromnej wagi, zarówno dla

człowieka korzystającego z tychże psychicznych wartości psów w największem swoim nieszczęściu — na wojnie, oraz w najtragiczniejszem kalectwie — ślepotcie, jak również może nareszcie pociągnie za sobą inne ustosunkowanie się nasze do psów, którym, jak dotąd, płacimy za ich wielkie wartości psychiczne — więzieniem o głodzie i chłodzie w budach po wsiach, ściganiem i tępieniem po miastach, dokonywaniem na nich wiwisekcji, wypróbowaniem gazów trujących, kaźnią w rakarniach i t. p.

Los zresztą psa u nas najwymowniej ilustrują ogólnie przyjęte zwroty języka polskiego: potraktować jak psa, zbić jak psa, wypędzić z domu jak psa, psia doła i t. p. Nawet gdy klniemy najczęstszą naszą klątwą jest: „psia krew“!... Gdy jaki człowiek popełni niski, potępiany czyn nazywamy go wówczas „bydłęciem“ — mówimy o „zewierzęceniu“, o zwierzęcych instynktach, jakgdyby podłość ludzka w stosunku do współludzi i zwierząt, okrucieństwo i brak litości nie były cechami uprzywilejowanymi właśnie ras ludzkich.

Wzorując się w różnych dziedzinach życia, sztuki, nauki, przemysłu a nadewszystko mody, na obcych krajach, szkoda że nie idziemy w ich ślady w dziedzinie obcowania ze zwierzętami, istnieją tam przedewszystkiem wszędzie pogotowia ratunkowe, przytułki i szpitale dla zwierząt, urządzone jaknajstaranniej wedle wymogów higieny. Z przytułków można sobie wziąć psa lub kota ale w pierw trzeba podpisać zobowiązanie jaknajlepszemu obchodzenia się ze zwierzęciem, zobowiązanie, które nie jest cczą formalnością, gdyż co pewien czas zjawia się w danym domu oficjalny kontroler, który ma prawo odebrać pupila o ile uważa, że coś w stosunku do tegoż jest w nieporządku. Rzeźnicy i piekarze w Anglji, Francji i Niemczech mają przygotowane datki dla bezdomnych kotów i psów; w słotę zaś, każdy mieszkaniec uważa za swój moralny obowiązek ugościć u siebie psa lub kota, który zatrzyma się w pobliżu jego mieszkania. W Chicago. Londynie, policjant, regulujący ruch uliczny, zatrzymuje szeregi pojazdów gdy przez jezdnię przechodzi pies lub kot.

W Ameryce, Anglii, Niemczech i Czechosłowacji podobne „domy” egzystują już dawno. Stawia je tam kultura pojęć i uczuć tych narodów.

U ludów północy, Skandynawji i Wielkiej Brytanji istnieje zakorzeniony piękny zwyczaj, zupełnie u nas nieznan — Wigilji dla zwierząt. Jak dla ludzi. Przystraja się tam w Noc Wigilijną stajnie i obory w gałęzie świerkowe i zaopatruje się łożo w pokarm obficie niż zwykle. Wydaje się tysiące ulotek przypominających ludziom o ich obowiązkach względem zwierząt i sypią się datki publiczne aby i uboga ludność miejscowa mogła w noc tę nakarmić swoje zwierzęta lepiej, niż zwykle. Wydaje się ulotki, które upominają aby ziarno sypane było ptakom, aby konie zabezpie-

czone były w stajniach, psy i koty nie marzyły za progiem lecz miały ciepły przytułek pod ludzkim dachem — słowem, aby żadne zwierzę bez ratunku nie konało w Noc tę świętą z głodu i zimna... A u nas?!...

Jedyna nadzieja w tem, że może mocny obecny wszechświatowy ruch humanitarny w stosunku do zwierząt, który znalazł odźwięk i u nas, a powstał jako żywy protest przeciwko krzywdom zadawanym zwierzętom, oraz ruch racjonalnych hodowli — spełniają bezmyślność i okrucieństwo ludzkie, uzdrowią stosunek świata ludzkiego do świata zwierzęcego, a psów w szczególności, i pchną go na tory etyki i moralnego umiaru należnego w kulturalnych narodach XX wieku.

Janina Maszewska Knappe.

Uwagi o rozplodzie psów

W hodowli psów użytkowych należy zwracać dużą uwagę na silną strukturę rozplodników. Silnie zbudowana suka o mocnych wiązadłach i zwartej budowie może być poddana kryciu dopiero przy trzecim krwawieniu t. j. w okresie trzeciej ciecзки, co wypada mniej więcej w 18 — 20 miesiącu życia.

Zbyt wczesne krycie suk prowadzi do ich zmarnienia i skarłowacenia potomstwa.

Reproduktor powinien być używany do krycia suk dopiero w drugim roku życia, przyczem w ciągu roku nie może być użyty do krycia suk więcej nad 30 razy.

Młodego psa należy używać raczej do krycia suk starszych i naodwrot.

Pierwsza ciecзка zjawia się przeważnie u suk między 8 — 9 miesiącem życia. Objawy krwawienia cechuje po największej części zmienione usposobienie oraz częste wydzielanie moczu, nabrzmiewanie zewnętrznych części organów płciowych. Młode suki nie dopuszczają psa przed upływem 7 — 10 dni od początku krwawienia; dla starszych suk okres krycia następuje po 7 — 12 dniach. Obfite krwawienie trwa do 14 a nawe 16 dni.

Jedno pokrycie w zupełności wystarcza, zwłaszcza, gdy miało miejsce we właściwym okresie.

Suka przebywa okres ciąży w ciągu 63 dni od zapłodnienia. Dopiero w czwartym lub piątym tygodniu ciąży można zauważyć, że suka jest szczenna.

W okresie ciąży należy sukę dobrze karmić, nie żałując mięsa i mleka, trzeba też dawać jej dużo ruchu.

Młodej suce po oszczenieniu się nie pozostawiać więcej nad 4 szczeniąt, starszej można zostawić najwyżej 6 sztuk, jeśli pragniemy, aby dobrze wyrosły i suka czuła się zdrowo.

Do rozplodu należy używać tylko sztuki czysto rasowe, posiadające rodowody miarodajne, a więc Polskiego Związku Hodowców Psów Rasowych.

O pokryciu suki należy zawiadomić Związek, aby odnotowano w księgach datę pokrycia oraz nazwę reproduktora i dane o jego pochodzeniu. W tym celu właściciel reproduktora wypełnia kartę krycia, którą można otrzymać w Związku.

O przyjściu na świat szczeniąt również należy zawiadomić Związek na kartce meldunków miotu.

Pamiętać należy, że najbardziej zdawałoby się piękny i rasowy reproduktor niema wartości hodowlanej, skoro nie posiada rodowodu.

Wskazówki o higienie i o walce z niektórymi chorobami psów

Hodowca psów, chcący mieć zdrowe potomstwo, już zawczasu musi dbać o ciężarną sukę. Szkielet psa, względnie innych stworzeń żyworodnych, zmienia swoją rolę w przebiegu rozwoju już w łonie matki. W początkach jest on w ścisłej zależności od istniejących już wtedy części miękkich. Kształty narzucone mu są przez strunę grzbietową, ugrupowanie mięśni ciała, kształt cewy nerwowej i trzewnej. Skoro zaś szkielet już raz istnieje, to wtedy, naodwrot, on właśnie przepisuje ciału jakie mają być jego kształty i daje mu podstawę i podporę.

Ten stan w pewnych przypadkach zmienia się pod wpływem chorób, nagabujących układ kostny. Nie małą rolę odgrywają tu *gruczoly dokrewne*. Każdy z gruczolów o wydzielaniu wewnętrznym ma dla organizmu ogromne znaczenie. Niemożna jednak powiedzieć, aby każdy gruczoł był odosobniony, a należy przypuszczać, że gruczoly dokrewne wspólnie stanowią układ.

O stanie narządów dokrewnych, specjalnie w zбочeniach wzrostu, można powiedzieć, że zachodzi przytem zarówno genotypowe uczynienie, jak i związek z miejscowym schorzeniem tych gruczolów w pewnych okresach wieku. Twórcze oddziaływanie układu gruczolów dokrewnych rozciąga się, zarówno na całkowite rozmiary, jak i na stosunkowe ukształtowanie kości i części miękkich. Wpływ gruczolów dokrewnych istnieje już w bardzo wczesnych okresach rozwoju. Pod wpływem nienormalnego działania gruczolów, zwłaszcza gruczolu tarczycowego, jak również gruczolów przytarczycowych i grasicy, kości nie osiągają swego normalnego rozwoju, proces skostnienia uskutecznia się słabiej, nasady są słabo złączone z trzonami. Aby uniknąć takich niepożądanych następstw, zwłaszcza u szceniąt, pochodzących od suk bardzo rasowych, należy już we wczesnym okresie ciąży, dodawać do jedzenia preparaty, zawierające fosforan wapnia, względnie miękkie, niewygotowane kości cielęce. Następnie suka ciężarna winna otrzymywać pokarm pożywniejszy, mało objętościowy, lekko strawny, gdyż rozszerzona macica uciska na żołądek i kiszki, co powoduje utrudnienie trawienia i wydzielania kału. Niezależnie od kar-

mienia hodowca winien zwrócić uwagę na pielęgnowanie skóry, trzymać sukę jaknajwięcej na powietrzu, możliwie na słońcu. Ruch umiarkowany, zwłaszcza w drugiej połowie ciąży. Cięża u suki trwa 9 tygodni, t. j. 63 dni, ale może trwać o kilka dni mniej. W pojedynczych przypadkach cięża się przedłuża o kilka dni.

W razie gdy podejrzewamy, nie mówiąc już o faktach stwierdzonych, że suka ma robaki, trzeba najpóźniej do piątego tygodnia ciąży — lepiej wcześniej — przeprowadzić kurację przeciwobaczą; późniejsza bowiem kuracja w czasie ciąży nie jest wskazana, gdyż może doprowadzić do poronienia. Dużo młodych psów ginie wskutek robaków, które wywołują zapalenie kiszki, w pewnych przypadkach nawet zczopowanie ich. Pies wskutek obecności robaków chudnie, szerść staje się matową, brzuch wzdęty, odbijanie się po jedzeniu, wymioty. Bardzo charakterystycznym objawem jest jeżdżenie psa na zadzie, jakby posuwał się na saneczkach — występuje ten objaw wskutek swędzenia odbytnicy.

Płód, znajdujący się w łonie matki, jest wolny od wszelkich pasorzytów. Również, kiedy szcenię przychodzi na świat, przewód pokarmowy nie zawiera robaków. Zjawia się pytanie, skąd tyle młodych psów ma robaki, nie będąc w styczności z innymi psami, tylko ze swoją matką? Odpowiedź jasna — zarażają się, albo nabywają od własnej matki, która liżąc swoje dzieci, jednocześnie wprowadza do jego ustroju jaja robacze. Te, znajdując podatny grunt w młodym organizmie, szybko się rozwijają. Z tego wynika, że chcąc mieć zdrowe szcenięta i wolne od robaków, należy zwracać baczną uwagę na sukę.

Robaki dzielimy na glisty i tasiemce, które ze swej strony dzielą się na różne odmiany. Aby skutecznie walczyć z robakami, należy stosować specyficzny środek przeciwko każdemu rodzajowi robaków. To może zaordynować tylko lekarz weterynaryjny, do którego należy się zwrócić.

Po urodzeniu suka sama zajmuje się szceniętami. Naszem zadaniem jest utrzymywanie w czystości legowiska, zmieniając kilka razy

dziennie pokrycie, względnie siano lub słomę, aby nie zagnieżdżyło się robactwo.

Zwykle, w zależności od rasy, suka rodzi od 1 — 14, a nawet więcej, szczeniąt — zwykle u ras większych nie przekracza 12 sztuk. Chcąc należycie wychować szczenięta, winniśmy pamiętać, że suka najwyżej może karmić do 6-ciu szczeniąt, resztę należy albo zniszczyć, albo znaleźć dla pozostałych sztuk mamkę. Bo, jeżeli suka karmi więcej niż 6 szczeniąt, to wartość substancyj odżywczych w jej mleku jest mniejsza, aczkolwiek optycznie wydaje się, że suka ma dużo mleka. Odbija się to na późniejszym rozwoju szczenięcia. Występuje krzywica i zahamowanie wzrostu.

Po odstawieniu szczenięcia od suki, co zwykle następuje po 5 — 6 tygodniach, na szczenię musi być zwrócona specjalna uwaga pod względem karmienia i pielęgnacji, aby dać mu należyty fundament do dalszego życia.

Dawny system odżywiania psa polegał na dawaniu mu wyłącznie odpadków, bez mięsa. Na szczęście, system ten upadł. Obecnie cały szereg hodowców wpadł w drugą krańcowość i po zabraniu szczenięcia od suki daje wyłącznie mięso. Jest to również niepożądane. Po pierwsze, pies się narowi i niechce nic innego jeść, a po drugie, organizm wymaga następujących składników: białka, tłuszczów węglowodanów i płynów (wody lub mleka). W mięsie znajduje się białko i tłuszcz, ale brak węglowodanów, które znowu znajdują się w kaszy, mące (pieczywie), kartoflach i t. d. Należy więc tak przygotować pokarm, aby w nim znajdowały się wszystkie części składowe, niezbędne dla organizmu. Niezależnie od tego należy dawać surowe jarzyny i owoce, zawierające dużo witamin, jak również miękkie kości cielęce lub preparaty gotowe, zawierające fosforan wapnia. Strawa nie powinna być zimna, lepiej ogrzana i części w niej stałe, zwłaszcza mięso i jarzyny winny być drobno posiekane, specjalnie dla psów żarłocznych.

Pies powinien wszystko zjeść, co otrzymuje na porcję. Jeżeli pies nie zjada wszystkiego, znaczy, że porcja, którą otrzymał, była dla niego za duża i pozostałą niedojedzoną strawę należy wyrzucić. Lepiej później dać drugą porcję strawy. Stałe winna stać miska z wodą.

Po nakarmieniu psa, zwłaszcza młodego, należy pozostawić go w spokoju, aby należycie strawił to, co zjadł. Psom starszym nie należy

dawać kości, ponieważ wywołuje to u nich ztwardzenie i nie są już potrzebne dla organizmu.

Wreszcie należy szczenię trzymać w należyтым porządku. Powinno się go codziennie szczotkować. Szczotkowanie takie jest zarazem

„Aphrodite of Carinthia” (A-I-113) węgierski Champion. Własność Grety Syropowej w Warszawie, ul. Filtrowa 83 (rasa Kerry Blue).

masażem skóry, usuwa brud i kurz i chroni od robactwa i chorób skórnych. Należy również myć oczy i jamę ustną roztworem kwasu borowego. Co się tyczy kąpania młodych psów, to należy czynić to ostrożnie, żeby nie przeziębili.

Jedną z najbardziej zaraźliwych i rozpowszechnionych chorób u psów jest *nosówka*. Choroba ta przeważnie atakuje młode psy, ale nie jest wykluczone, że dość często zachorowują i psy starsze, a nawet stare.

W miastach nosówka jest więcej rozpowszechniona ze względu na większe skupienie psów, niż na wsi. Oczywiście jest rzeczą, że łatwość zarażania się w miastach jest większa i nie dziwnego, że zdrowy pies przez swój zwykły narów obwąchiwania wszystkiego, co spotka po drodze, może z łatwością natrafić na psa chorego na nosówkę, którego przywita obwąchiwaniem, lub też natknie się na wydaliny lub wydzieliny, bądź to na jezdni czy chodniku, pochodzące od psa zakażonego i zarazi się.

Na prowincji, zwłaszcza w majątkach, gdzie psy są przeważnie odosobnione — chorujają rzadziej. Jednak i tam istnieje niebezpieczeństwo zarażania się, szczególnie mogą się zarażać psy myśliwskie w lasach lub na polach od łasic, które są bardzo wrażliwe na nosówkę i zachodzi pytanie, czy czasami łasice na wsi nie są, jeżeli nie główną, to w każdym razie jedną z przyczyn przenoszenia nosówki na psy.

Jak zwykle w chorobach zakaźnych, tak i w chorobie zakaźnej, zwanej *nosówką*, przyczyną wywołującą jest zarazek. Zarazek ten nie jest znany. Należy do kategorii przesączalnych i nie jest widzialny nawet w ultramikroskopie. Nauka jeszcze ciągle ma nadzieję, że dojdzie w końcu do odkrycia tej kategorii zarazków (przesączalnych) przez dalsze postępy w ulepszeniach technicznych mikroskopu lub mikrofotografji.

Stwierdzonem jest, że zarazek nosówki znajduje się w organach wewnętrznych, jak to: w wątrobie, śledzionie, nerkach, gruczołach krezkowych, płucach, krwi. Również znajduje się w wydzielinach z nosa i wydalinach: kale i moczu. Na obostrzenie nosówki wpływa cały szereg zarazków mieszanych, a zwłaszcza niedawno odkryty prątek oskrzelowy psi (*bacillus bronchosepticus canis*), który znajduje się w organach oddechowych i krwi.

Źródłem zakażenia jest przedewszystkiem chory pies, który przez swe wydzieliny i wydaliny może roznosić zarazę. Ekskrementy te mogą się dostać do psa zdrowego bezpośrednio, to znaczy przez bezpośredni kontakt zdrowego psa z chorym (obwąchiwanie), lub pośrednio przez zanieczyszczanie przedmiotów, często produktów, temi wydaliniami i wydzielinami. Wrotami zakażenia będzie śluzówka oddechowa na całej swej przestrzeni, poczynając od nosa i pokarmowa przez spożywanie zanieczyszczonych produktów, względnie obliżywanie wydalin i wydzielin chorego psa. Wyleganie choroby trwa od 4 — 16 dni, a czasami i trochę dłużej.

Obraz kliniczny nosówki przedstawia się rozmaicie. Jest jej kilka postaci. W lekkich przypadkach może ona po kilku dniach zupełnie przejść bez śladu, zwłaszcza jeżeli choroba wybuchła letnią porą — częściej jednak choroba rozwija się i to dość szybko. Rozpoczyna się zwykle od wysokiej temperatury, a następnie

może przejść przez wszystkie postacie nosówki z powikłaniami (zapalenie płuc, żołądka i kiszek, wątroby, śledziony, nerek, mózgu i t. d.), z wypływającymi wskutek tego paraliżami, konwulsjami, tikami, a przy złym obrocie choroby może skończyć się zejściem śmiertelnym. Śmiertelność wśród psów rasowych nieleczonych dochodzi do 80 proc. Często nawet, jeżeli pies dochodzi do zdrowia, nosówka pozostawia po sobie niepożądane następstwa w postaci utraty węchu, co dla psa myśliwskiego jest dużą wadą, czasami wpływa na upośledzenie słuchu, wzroku, niekiedy pozostawia po sobie drgawki (tiki).

Co się tyczy leczenia, to obecnie rozporządzamy już całym szeregiem doskonałych środków leczniczych. Pomimo to śmiertelność dochodzi do 10 — 15 proc., przyczem należy pamiętać, że zawsze możemy otrzymać niepożądane następstwa, pomimo leczenia, opisanych wyżej. Widzimy więc do jakiego stopnia hodowcy i właściciele psów rasowych narażeni są na straty z powodu nosówki, która zabiera dość często najlepszy materiał hodowlany wszystkich ras.

Dotychczasowe środki lecznicze, aczkolwiek w dużej mierze zmniejszyły śmiertelność u psów, nie dają jednak całkowitej pewności i pozostawiają duże ryzyko dla hodowców i właścicieli psów, zwłaszcza w późniejszych okresach choroby. Nauka więc dąży do opanowania nosówki w rozmaity sposób i ostatnio doszła drogą licznych poszukiwań i prób do bardziej skutecznego przeciwdziałania szerzeniu się tej niebezpiecznej dla psa w młodszym wieku choroby. Weszła ona mianowicie na drogę zapobiegania tej choroby przez szczepienia ochronne, przez uodparnianie zdrowego ustroju. Na te szczepienia ochronne chciałbym szczególnie zwrócić uwagę.

Próby uodparniania psów przeciw nosówce datują się od 27 lat. Stosowane są różne środki: francuska surowica D. W., następnie również środek francuski „Dogor“, które jednocześnie służą, jako środki lecznicze, szczepionka węgierska i cały szereg innych. W Warszawie wyrabia szczepionkę do szczepień zapobiegawczych fabryka preparatów farmaceutycznych Mg. Klawe. Wprawdzie po zastosowaniu jednego z wyżej wymienionych środków można otrzymać odporność przeciw nosówce, ale ta

odporność jest krótkotrwała i dlatego środki powyższe nie odpowiadają swemu przeznaczeniu. Jeżeli chce się otrzymać odporność na dłuższy przeciąg czasu, należy szczepienia powtarzać co pewien czas (kilka miesięcy), co jest kłopotliwe i kosztowne, a co najgłówniej — niepewne.

Dzięki badaniom doświadczalnym angielskich uczonych, którzy mieli do swego rozporządzenia fundusze, dostarczone przez Komitet do Badań Lekarskich, stan wiedzy o nosówce w dobie obecnej posunął się naprzód. Przyczyna choroby została dokładnie określona i charakter jej lepiej zrozumiany. W wyniku tych badań udało się wyprodukować: 1) zarazka żywego (virus), zdolnego do wywołania nosówki u zwierząt wrażliwych na tę chorobę; 2) szczepionkę z zarazkami zabitymi; 3) surowicę, otrzymaną z krwi psa, uodpornionego przeciwko nosówce; 4) zdołano uodpornić psy przeciw nosówce przez zaszczepienie szczepionki z zarazkiem zabitym, a po 2-ch tygodniach przez wprowadzenie zarazka żywego lub przez jednoczesne wprowadzenie w różne boki zarazka żywego i surowicy.

Chociaż zarazek sam nie został wydzielony, to jednak, operując materiałem ściśle zakaźnym, podobnie jak w ospie i wścieklicznie, których zarazki również nie są wydzielone — do-tarto przez szczepienia zapobiegawcze do świetnych wyników.

Zastosowane powyższe metody u całego szeregu psów w zwykłych warunkach dały bardzo dobre wyniki. W Anglii i w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej szczepienia te zostały przeprowadzone na tysiącach psów i w dalszym ciągu są prowadzone. W Polsce

również do tej pory zaszczepiono metodą angielską przeszło 300 psów z wynikiem b. dobrym. Jeżeli po szczepieniu było kilka przypadków zachorowań (w medycynie nie może

„Gipsy”, suka, irlandzki terrier 5-cio-miesięczna po Mameluku i Lokrim hodowli w Maszycach, własność M. Witkowskiej w Krakowie, ul. Karmelicka 48.

być 100 proc. pewnością), jednak psy zniosły chorobę dobrze — wypadków śmierci nie było. Byłoby wskazaniem, aby te szczepienia szczepionką angielską były szerzej stosowane, co byłoby z korzyścią dla psów wszelkich ras i ich właścicieli.

Dr. med. wet. Maksymilian Łabędź.

Wystawy i pokazy psów rasowych w Polsce

Wystawy i pokazy psów rasowych budzą zazwyczaj znaczne zainteresowanie wśród szerokich warstw społeczeństwa i pobudzają do pilniejszego zajęcia się psem rasowym. Jako widoczny dowód popularności tego rodzaju imprez służy fakt, że żadna inna wystawa hodowlana nie budzi takiego oddźwięku na łamach pism, jak właśnie wystawa psów. Jedni piszą o niej żartobliwie, inni poważnie, a bardziej zgryźliwi — złośliwie, ale wszyscy mają coś do powiedzenia w tej sprawie. Wprawdzie

na psach mało kto się zna, ale zato psa każdy lubi i to jest przyczyną popularności wystaw psów, popisów tresury, prób polowych i t. d. gdzie występuje pies. A że pies dla swego właściciela posiada nieocenione zalety, choć z wyglądu może posiadać dla znawcy pewne wady, stąd nie dziw, że często słyszy się pretensje do ekspertów, oceniających psy na wystawach, no i przy tej okazji do organizatorów wystaw, którzy zawsze są winni, skoro wystawca jest niezadowolony z eksperta. A ponieważ wiele

osób uważa się za znawców psów, stąd obrażony wystawca znajdzie zawsze takiego niepowołanego obrońcę, który sobie zawsze znajdzie organ do krytykowania wystawy, jej organizatorów, ekspertów, systemu sądenia i t. d. Rutynowani hodowcy psów przechodzą za zwyczaj nad tego rodzaju małościowością ludzką do porządku dziennego, ale... „echa wystaw“ pozostają. Inni znów krytykują wystawy i dają wzory zagraniczne, bo chcą na siebie zwrócić uwagę, jako na znawców, o których dotąd nikt nie słyszał i t. d.

Przechodząc do realnej oceny wystaw i pokazów psów rasowych, odbytych w Polsce Odrodzonej, należy podkreślić, że poczynając od 1924 r. odbyło się 28 wystaw psów rasowych.

Inicjatywa zorganizowania pierwszej wystawy psów rasowych w Warszawie, która się odbyła w dn. 26 — 28 października 1924, wyszła z *Sekcji Hodowli Psa Rasowego Centralnego Komitetu do Spraw Hodowli Drobiu w Polsce*, która to organizacja w swym statucie posiada uprawnienia, dające możność zajęcia się, poza drobiem, również hodowlą zwierząt futerkowych oraz psów rasowych. Jest rzeczą charakterystyczną, że w porozumieniu z wymienioną organizacją zorganizowano również pierwsze wystawy psów rasowych na prowincji. W roku 1924 odbyła się również *pierwsza wystawa psów rasowych w ramach wystawy drobiarskiej w Krakowie*. W roku następnym Sekcja hodowli psa rasowego Centr. Kom. do Spraw Hod. Drobiu w Polsce organizuje w Warszawie w dn. 31 maja, 1 i 2 czerwca 1925 r. *I wszechpolską wystawę psów rasowych*, która cieszyła się olbrzymim powodzeniem i zgromadziła dużo pięknego materiału. W tym samym roku w *Krakowie i Łodzi* — lokalne organizacje drobiarskie w porozumieniu ze swą centralą (Centr. Kom. Hod. Drobiu) organizują w ramach wystaw drobiarskich również wystawy psów rasowych. W następnych latach powstają w ten sam sposób wystawy w *Łodzi, Poznaniu, Toruniu, Wejherowie, Wilnie*. W ostatnich latach wystawy warszawskie były organizowane przez Polski Związek Hodowców Psów Rasowych, będący wówczas sekcją Centr. Kom. Hod. Drobiu, przy współudziale Towarzystwa Hodowli Psów Myśliwskich. Również w ostatnich latach zor-

ganizowano trzy wystawy psów rasowych we Lwowie przy współpracy Małop. Tow. Rolniczego (sekcji drobiarskiej) z Małop. Tow. Łowickim w ramach Targów Wschodnich.

W r. 1929 była zorganizowana wystawa psów rasowych w ramach *Pow. Wystawy Krajowej* przy współpracy Centr. Kom. Hod. Drobiu (sekcji hodowli psa rasowego).

Należy nadmienić, że na wszystkich wystawach warszawskich oraz lokalnych Pol. Związek Hod. Psów Rasowych w charakterze sekcji Centr. Kom. Hod. Drobiu brał udział również, udzielając nagród dla wystawców.

Celem zorientowania się co do udziału psów poszczególnych ras w tych wystawach, podajemy tablicę porównawczą.

Wystawy i pokazy warszawskie odbyte w latach:

RASY PSÓW	1924	1925	1927	1930	1931	1932	1933	1934
Ogary polskie	—	1	2	—	—	—	—	—
Pointry	12	20	27	26	20	20	20	23
Settery angielskie	2	7	5	9	13	20	11	16
Settery irlandzkie	7	14	7	3	1	3	5	6
Settery gordony	—	1	1	4	—	3	2	2
Wyżły niemieckie	8	27	9	13	20	5	4	5
Gryfony	6	5	1	2	3	3	—	—
Charly	5	11	8	9	—	4	4	2
Spaniele	—	1	3	4	3	6	5	7
Jamniki	1	9	2	4	15	8	10	8
Foxteriery	4	8	5	8	6	11	8	12
Szkockie terriery	—	1	—	—	1	1	—	1
Owczarki polskie	2	2	1	4	1	5	—	2
Owczarki alzackie	32	40	34	30	14	26	8	2
Owczarki szkockie	—	3	—	—	1	—	3	2
Kommandory	—	—	—	—	—	3	—	—
Airedaleteriery	1	6	3	2	2	1	3	5
Dobermany	12	46	18	15	6	4	—	2
Sznaucery	—	—	—	—	—	1	1	1
Bernardyńskie	2	4	6	4	—	4	2	3
Nowofunlandzkie	—	—	2	—	—	1	—	2
Dogi	2	3	6	7	8	11	6	11
Boxery	—	5	2	3	3	3	1	3
Buldogi angielskie	3	13	9	5	3	9	5	4
Buldogi francuskie	5	7	2	2	—	1	3	3
Szpice	4	7	—	—	—	1	—	—
Pudle	1	1	3	—	—	3	—	2
Skey-teriery	—	—	2	2	—	1	—	1
Chow-Chow	—	1	—	—	—	1	—	—
Pinczery dług	—	3	1	—	1	—	2	1
Pinczerki-ratery	4	7	10	9	8	6	4	5
Pekińskie	—	2	—	1	5	8	11	16
Japońskie	5	4	—	2	—	4	2	1
Gryfoniki bruks.	2	6	8	4	—	—	—	—
Afrykańskie nagie	—	—	—	—	1	1	—	—
Bulteriery	—	1	—	—	—	—	—	—
Ogółem psów	120	266	76	72	135	178	120	148

Z wystaw i pokazów psów rasowych, odbytych w innych miastach Rzeczypospolitej Polskiej — najbardziej była obesłana wystawa

psów na *Powszechnej wystawie w Poznaniu w r. 1929*. Na wystawę tę zgłoszono ogółem 180 psów, w tem 8 pointrów, 8 setterów angielskich, 1 setter irlandzki, 17 chartów, 22 wyżły niemieckie, 3 jamniki, 7 foxterrierów, 2 spaniele, 9 bernardyńskich, 4 wodolazy, 15 dogów, 27 owczarków alzackich (niemieckich), 6 owczarków polskich, 9 dobermanów, 8 airedale-terrierów, 8 bokserów, 5 buldogów angielskich, 1 pudel, 1 szpic, 7 pinczerków długowłosych, 6 pinczerków krótkowłosych (ratlerków), 5 gryfoników.

Wystawy psów, odbyte w ramach wystaw drobiarskich w *Krakowie* zgromadziły w r. 1924 — 47 psów, w r. 1925 — 77 psów i w r.

zackich — 17 szt., wyżłów niemieckich — 13 szt., foxterrierów — 12 szt., dobermanów — 9 szt. inne po kilka sztuk (1 pointer, 2 settery ang., 2 settery irland., 4 spaniele, 2 dogi, 2 bokserzy i t. d.).

W *Łodzi* odbyły się wystawy psów w ramach wystaw drobiarskich w r. 1925 (42 psy) w r. 1926 (67 psów), w r. 1928 (46 psów).

W *Toruń* odbyła się wystawa psów w ramach wystawy drobiarskiej w r. 1933. Wystawiono 46 psów, w tem 9 psów myśliwskich, reszta psy obronne i pokojowe.

W *Wejherowie* w ramach wystaw drobiarskich odbyły się wystawy psów w r. 1927 (30 psów) oraz w r. 1928 (27 psów).

Pointer „Pandur” włas. Pana Prezydenta Rzeczypospolitej. Hodowli K. Antoszewskiego w Warszawie. (Pol. K. R. A-I-35).

1928 — 26 psów. Przeważały na tych wystawach psy obronne i pokojowe. Psy myśliwskie były reprezentowane bardzo nielicznie (w r. 1924 — 13 szt., w r. 1925 — 18 szt., w r. 1928 — 3 szt.).

We *Lwowie* odbyły się większe wystawy psów w ramach Targów Wschodnich w r. 1932 i 1933. W r. 1932 wystawiono ogółem 95 psów, w tem z pośród psów myśliwskich — 2 pointry, 2 irlandy, 5 wyżłów niemieckich, 3 gryfony, 1 ogar, 3 charty, 12 jamników, 11 foxterrierów; reszta — to psy obronne i pokojowe. W r. 1933 wystawiono 98 psów, w tem najwięcej jamników — 21 szt., następnie owczarków al-

W *Wilnie* odbyło się trzy pokazy psów w ramach wystaw drobnego inwentarza na Targach Północnych. W r. 1928 wystawiono 30 psów (w tem 19 psów myśliwskich); w r. 1930 wystawiono 11 psów; wreszcie w r. 1933 — 21 psów. Poza wymienionymi wystawami i pokazami psów rasowych odbyły się pokazy psów z okazji prób polowych na terenie Wilanowa pod Warszawą, w poznańskim i na Pomorzu. Nadto pokazy psów odbywają się na Śląsku.

W każdym bądź razie ruch wystawowy istnieje dość znaczny. Niestety, jeśli chodzi o obsyłanie wystaw, to poza wystawami stołecznymi, sprawa ta przedstawia się jeszcze

dość słabo. Wprawdzie i wystawy stołeczne, w porównaniu z wystawami zagranicznymi przedstawiają się jeszcze bardzo skromnie. Na to składa się wiele przyczyn. Przedewszystkiem brak w Warszawie odpowiedniego lokalu wystawowego i inicjatorzy wystaw tracą wiele czasu i wysiłków, nim zdobędą jaki taki lokal, aby urządzić w nim wystawę, wiedząc z góry, że nie może ona dać tego efektu, jaki otrzymałby zwiedzający wystawę w innym oto-

czeniu. Jest to niestety smutna rzeczywistość i z tego tytułu nie można mieć pretensji do komitetu wystawy. Z drugiej strony przewozy psów z prowincji na wystawę są bardzo kosztowne i nie każdy może sobie dziś pozwolić na taki wydatek. Miejmy jednak nadzieję, że w związku z rozwojem amatorstwa w tej dziedzinie będą wystawy liczniej obsyłane. Wymaga tego zarówno hodowla psów, jak i mojarstwo stanowisko naszego kraju.

Księgi rodowodowe psów rasowych

Pol. Związek Hod. Psów Rasowych prowadzi Polską Księgę Rodowodową Psów Rasowych, na podstawie statutu i niżej podanego regulaminu. W regulaminie tym omówione są warunki rejestracji psów i sposób zapisu do ksiąg rodowodowych psów rasowych. Przepisy te są oparte na doświadczeniu i przepisach, przyjętych przez ogólnokrajowe organizacje kynologiczne zagranicą z uwzględnieniem właściwości rodzimej hodowli i doświadczenia własnego. Jednym ze specjalnych wymagań Pol. Zw. Hod. Psów Ras. przy wpisywaniu psów do ksiąg rodowodowych — to wymaganie załączenia fotografii wpisywanego psa, celem wklepienia do księgi oraz nalepienia drugiej odbitki na rodowodzie (wyciągu z Księgi Rodowodowej), wydawanym właścicielowi psa. Jest to bardzo pożyteczna inowacja, która daje pewną identyfikację wpisywanej sztuki, a przytem w Związku powstaje wspaniała kolekcja setek podobizn psów, które, jak wszystko śmiertelne na tym świecie, z czasem giną, a natomiast ich podobizny, wklepione do ksiąg, pozostają i mogą służyć zawsze, jako materiał przy różnych opracowaniach, uzupełniając inne dokumenty ich istnienia. Inowacja omawiana znalazła u hodowców zupełną aprobatę i kompletne zrozumienie. Zresztą i sam rodowód wygląda daleko korzystniej, będąc zaopatrzony w fotografię psa, zwłaszcza, iż ostatnio Związek wydaje bardzo efektowne rodowody, wykonane na papierze czerpanym, stanowiące miły i elegancki dokument pochodzenia psa, nie łatwo przytem ulega uszkodzeniu ze względu na trwałość papieru.

Inną odrębność stanowi — wpisywanie psów dopiero po ukończeniu 8 miesięcy życia, natomiast dla szceniąt są wydawane metrycz-

ki (świadectwa pochodzenia), stwierdzające ich pochodzenie z powołaniem się na odnośne numery Księgi Rodowodowej, gdzie są zapisywani rodzice szczenięcia. Jest to praktyczne gdyż sam hodowca wystawia te metryczki (blankiety metryczek otrzymuje się w Związku). Po ukończeniu przez szczeniaka 8 miesięcy — wystarczy zgłosić metryczkę do Związku, aby otrzymać rodowód psa bez żadnych trudności. Właściciel suki obowiązany jest do przesłania do Związku wypełnionej i podpisanej przez właściciela reproduktora karty krycia (które również można otrzymać w Związku), celem wciągnięcia do ksiąg rodowodowych oraz meldunku miotu. Jest to cykl czynności, niezbędny do prawidłowego prowadzenia rejestrów hodowlanych.

Księgi Rodowodowe Polskiego Związku Hod. Psów Rasowych stanowią już dziś piękny materiał, dający możność zorientowania się w zagadnieniach hodowli psa rasowego w Polsce. Fragmenty z tych ksiąg posłużyły do powstania niniejszego wydawnictwa. Fotografje psów, które zdobią nasze pierwsze tego rodzaju wydawnictwo, pochodzą przeważnie z naszych Ksiąg Rodowodowych. Wszystkie psy tutaj reprodukowane są wpisane do naszych ksiąg rodowodowych.

Wzrost uświadomienia szerszego ogółu w kierunku zwracania większej, niż dotąd, uwagi na ważność rodowodu dla psa, jest aż nazbyt widoczny. Ostatnie miesiące w biurze Związku wykazały niezwykle wzrost zainteresowania w tym kierunku. Miejmy nadzieję, że niezadługo zagadnienie rodowodu dla psa rasowego będzie na tyle popularne w naszym kraju, że stanie się zbędnem nawoływanie do tej czynności hodowców i miłośników psów.

Pointer, jego pochodzenie i hodowla w Polsce

Pointer krótkowłosy angielski jest w pełnym tego słowa znaczeniu psem myśliwskim. Przez setki lat hodowano go wyłącznie jako twardego wystawiacza i dotychczas żaden gatunek krótkowłosych wyżłów w jego właściwości go nie prześcignął. Jest jedynym, który podczas polowania swoje zalety w całej piękności, jak żaden inny wyżeł, okazać potrafi: ma swój sposób szukania, odznaczający się przeważnie wiatrem górnym i nadzwyczaj długim. Obserwując pointera w polu, ma się wrażenie, że zwietrzył ptaki daleko — daleko, więc pędzi, pięknym, bez wszelkiego wysiłku galopem, z nosem do góry zadartym, zmierza systematycznie pole, aż naraz staje jak struna wyciągnięty, jakby zamarł. Pointer w polu, to widok, którym napawać się można. W swej stójce jest niepokonany, a jeżeli zauważyć potrafimy, z jaką finezją nogę przednią do góry wtedy podnosi, to mamy widok tak majestatyczny, tak wspaniały, że nie dziwimy się olbrzymiej ilości jego miłośników.

„Blackfield Fate” (Ganka) Pol. Ks. R. P. R. A-I-5.

W ojczyźnie swojej jest on używany tylko do szukania i wystawiania zwierzyny. W aporcie wyręcza go retriever. Szkoda czasu. Pointer zwierzynę znalazł, wystawił, wytrzymał zbliżenie się myśliwego. Padł strzał. Je-

go już nie interesuje nic, dalej szuka, by za chwilę przystanąć, jak wryty, a retriever z ziemi zdobycz podnosi. My używamy pointera do wszechstronnej pracy w polu i tutaj dopiero widzimy, ile inteligencji posiada, jak łatwo i odpowiednio się zaaklimatyzował. U nas jest dobrym aporterem, tropowcem i do pracy wodnej. Mniej udanym jest w pracy na drapieżniki. Chowany inteligentną ręką i ze znajomością rzeczy, jest rozumny i prawdziwie pomocnym towarzyszem myśliwego.

Pointer należy do psów wczesnie dojrzewających i jego instynkt, jego namiętność myśliwska są bardzo wybitne. Półroczne psy wystawiają zupełnie dobrze, bez wszelkiego przygotowania, pomimo to jednak silna i inteligentna ręka musi go wychowywać. Temperament pointera opanować tak, by pracował w polu nie dla siebie, lecz dla swego pana, jest sztuką wielką. Trzeba stwierdzić, że aczkolwiek nie jest krnąbrny i nie narowisty, jednak upór w nim tkwi. Tłumaczą to tylko jego świetnym węchem, który nigdy go nie zawodzi.

Używają również pointera jako wywiadowcę, przeważnie w krajach północnych. Zwietrzywszy zwierzynę, przystaje na chwilę, poczem wraca do swego pana, prowadząc go najkrótszą drogą do zwierzyny. Wszechstronność jego więc zaprzeczyć się nie da. Ponieważ jako wywiadowca, nie musi być znacznym w polu, więc na północy spotykamy bardzo często pointera czarne.

U nas pointer używany jest jako pies myśliwski mniej więcej od lat 60-ciu i myśliwi nasi nie tłumiąc jego wrodzonych zdolności, namiętności i temperamentu ze wspaniałym skutkiem rozwinęli go i wychowali odpowiednio do wymagań naszej fauny myśliwskiej.

Szczególnie w Kongresówce pointer dominował nad wszystkimi innymi wyzłami i przyznać trzeba, że nie bez racji.

„Trening Fama“ (A-I-91). Hodowli J. Zienkowskiego w Nowem Mieście n/P.

Czyż można porównać pracę wyzła niemieckiego z pracą pointera? Czy znajdziemy mu równego w biegu, wytrzymałości, namietności. Pointer w polu jest arystokratą. Posiada takt, zachowanie i potrafi się opanować w każdej sytuacji. Historia pointera sięga początków 18-go stulecia: ojczyzną jego jest Anglja. Wprawdzie niektórzy twierdzą, że wywodzi się on z Hiszpanji, że znanych naocznie pointrów hiszpańskich (Old spanish Pointer), jednak twierdzenia te nie znajdują dostatecznego poparcia. I hiszpański pointer posiadał własności myśliwskie, o których cuda opowiadano, jednak stare sztychy myśliwskie, z którymi nas zapoznaje malarz Stubs z roku 1768, wykazują, że pointer hiszpański był psem ciężkim, nie lotnym. Prawda, że praojciec dzisiejszych pointrów też nie był tak doskonałym, jak dzisiejszy, a szczególnie różnił się od niego symetrycznością budowy i sprężystości nóg, jednak poznać się da, że innym był hiszpański pointer, aniżeli angielski. W ilustrowanem piśmie angielskim „Sportmanns Cabinet“ z roku 1803 znajdujemy podobiznę pradziadów dzisiejszego pointera i widzimy, że głowa jego była wtedy cięższą, nie tak suchą, a ogon przypominał dzisiejszego szorstkowłosego.

Niezbitych dowodów, że pointry pochodzą z Hiszpanji brak.

Do wychowania dzisiejszego pointera pomogły Anglikom krzyżowania. Na ten temat

rozmaite są dowody i przypuszczenia. Najwięcej podobno przyczyniło się do całokształtu budowy krzyżowanie z foxem, co uznać trzeba prawie za pewnik. Krzyżując pointera w latach 1800 z foxhoundem, budowę pointera zmieniono na jego korzyść. Szczególnie osiągnięto wielką sprężystość mięśni, a temperament wzmógł się. Na węgach krzyżowanie nie oddziało, gdyż i fox w silnym stopniu takowy posiadał. Powyższe krzyżowanie uznać można byłoby za dobre. Mniej prawdopodobnym jest krzyżowanie z chartem, gdyż wtedy stanowczo węgach ucierpiałby, a zdobyta korzyść w locie byłaby wobec utraty węchu choćby i częściowej niewspółmierną. Również twierdzą, że zadarty nos pointera i jego górny wiatr osiągnąć miał przez krzyżowanie z buldogiem. Wątpię jednak poważnie, czy buldog wniósłby coś dobrego. Astma, tak powszechna u buldogów byłaby się choć jednemu pointerowi udzieliła, jednak badając w literaturze i naocznie pointera, nie spotkałem się dotychczas z podobną chorobą u niego. Nie ulega tylko wątpliwości krzyżowanie z foxami, a znany hodowca pointrów, Mr. Thornton, swego słynnego „Dasha“ otrzymać miał z krzyżowania z foxami. Było to w 1795 roku.

Pointer jest typem pięknej budowy psa. Smukły, proporcjonalnego wyglądu, muskulatura zupełnie sucha, skóra dobrze gładko nałożona, jak u pełnokrwistego konia, przeświecła każdą żyłą i mięskiem. Kość twarda,

Pointer „Trening Tempo“. Hodowla J. Zienkowskiego w Nowem Mieście n/P.

niczem słoniowa. Barwa pointera jest biało-brunatna, biało-żółta, biało-pomarańczowa, biało-czarna. Zawsze łatwy w powyższych ko-

lorach, dość często jeszcze jeszcze usiany kropkami koloru łat. Jednokolorowe, za wyjątkiem czarnych, nie są lubiane, ani mile widziane. Znajdujemy i trójkolorowe pointry, jednak słynny mr. Arkwirigt uważał je za podejrzane. Pointry tak zwane „Hertha“, bardzo rozpowszechnione w Danji, są jednokolorowe, żółto-pomarańczowe. Hertha pointry są jędrne w budowie i nazwę swoją zawdzięczają suce „Hertha“, która jest uważaną jako pramatka tychże.

B. Milewski

Hodowla pointra ang. w Polsce odrodzonej rozpoczęła się w roku 1920. Pierwszymi pointrami hod. pols. były „Aza“ B. Milewskiego i „Rena“ Dr. Ignacego Grymińskiego, pochodzące z hodowli Róży Wysockiej od psów psiarni rosyjskich. (Steka i Azy). „Rena“ doszła suka myśliwska i wystawowa otrzymała na pierwszej warszawskiej wystawie złoty medal. Pokryta czarnym pointrem „Blackfield Frant“ importowanym z Berlina przez p. St. Czerskiego dała 15 maja 1924 r. pięć szceniąt (4psy, jedną sukę), z pośród których wyróżniły się specjalnie walorami polowemi i wystawowemi „Norma“, „Rex“ i „Ali“ psy czarnołaciaste. Psy te otrzymały nagrody na konkursach i wystawach. „Rena“ pokryta „Bl. Frantem“ dała w następnym miocie znowu szereg doskonałych psów, z po-

Pointer „Trening Drop“. Hodowla J. Zienkowskiego w Nowem Mieście n/P.

śród nich „Gryma“ zdobywcę I nagr. w kl. mł. na pierwszych konkursach polowych i dwukrotnie premjowanego na I miejscu na wystawach warszawskich. Pokryta trze-

ci raz „Skogis Pampas“ importem szwedzkim, sprowadzonym przez p. Władysława Gajkowskiego, dała doskonałego „Ralfa“

„Trening Fama“, „Trening Tempo“ i „Skogis Grom“. Hodowla J. Zienkowskiego w Nowem Mieście n/P.

zdoływcę I nagr. na konkursach i pierwszej nagrody na wystawie, oraz „Fatmę“, zdobywczynię szeregu nagród na wystawie w Poznaniu. Pokryta czwartym i ostatnim raz „Rhum av Lyngsasa“, imp. szwedzkim spr. przez K. Antoszewskiego dała miot, z którego wyróżnił się „Ren“ i „Mila“, otrzymujące nagrody polowe i wystawowe. „Aza“ kryta „Bl. Frant“ dała „Rexa“ czarnego pointera, zdobywcę szeregu I nagród na konkursach polowych i odznaczeń wystawowych.

„Norma“, którą nabył od dr. I. Grymińskiego K. Antoszewski, została pokryta „Skogis Black Devilem“, czarnym pointerem, imp. ze Szwecji przez p. A. Czerskiego. Z sześciu szceniąt, jakie się urodziły, specjalną uwagę zwróciły: „Black I“, „Pandur“, „Astra“ i „Cyga“. Czwórka ta otrzymała szereg nagród na wystawach i konkursach. „Astra“, pokryta „Pampasem“ została sprzedana na wileńszczyznę, dając tam szereg doskonałych psów z których „Anow“ p. W. Stelnickej była wysoko premjowana na wystawie w Warszawie.

W roku 1925 sprowadzona zostaje „Blackfield Fate-Ganka“ przez B. Milewskiego, pokryta „Skg. Bl. Devilem“, daje dwoje szceniąt, z których suka czarna „Nigra“ nabyta przez p. A. Brudnickiego okazała się b. pożyteczną, otrzymując nagrodę na konkursie i wystawie, niestety ginie tragicznie (nie pozostawiając potomstwa?).

„Ganka“ kryta „Pampasem“ dała dużo psów polowych i wystawowych, między innymi „Bolmil-Primę“ i „Bolmil-Rapa“, zdo-

bywców szeregu nagród na konkursach i wystawach. „Prima“ kryta kolejno „Skogis Gromem“ imp. szwedzkim, sprowadzonym przez St. Czernskiego oraz „Blackfield Dropem“ im. z Berlina przez dr. Zakrzewskiego i „Janko“ im. z Berlina przez M. Bielawskiego dała kilka wybitnych psów, a mianowicie: „Splendor Bey“ i „Splendor Arja“.

W 1928 roku sprowadził ze Szwecji dwoje złotych szceniąt Konrad Antoszewski „Irma av Lyngsässa“ i „Ruhm av Lyngsässa“. „Ruhm“ okazał się b. pożytecznym psem polowym, zdobywając odznaczenia na konkursach. „Irma“ niepobitą suką wystawową zdobywając, przez szereg lat I nagr. na wyst. warszawskich. Pokryta „Skogis

jako reproduktor dał szereg pożytecznych psów, m. innemi „Brawo“ p. Klimpla, hodowli W. Babińskiego, został nagr. I nagr. na jesiennych próbach polowych. „Lady“ wł. Jan Mieczysław Stypiński, kryta „Ralfem“ dała jednego szczeniaka sukę „Here“, odznaczoną na konkursie polowym i zdobywczynią I nagr. w kl. mł. na wystawie.

„Golf“, sprowadzony z Berlina przez p. Jana Zienkowskiego, został odznaczony II nagr. na wystawie. Pokryte nim zostały dwie suki p. Zienkowskiego. „Trening-Fama“ i „Zula“, obydwie te pointerki, premjowane na próbach i wystawach, dały szczeniata, które w tej chwili, jako kilkomiesięczne psy zapowiadają się b. dobrze. Poza powyżej wy-

„Beta“ (A-I-73). Hodowla J. Babińskiego w Komorowie p. Pruszków.

Pointer „Zula“ — własność Antoniego Kalickiego w Warszawie ul. Marcinkowskiego 9. (A-I-86).

„Gromem“ daje miot, składający się z 4 szceniąt, z których „Grom“ zdobywa cały szereg I nagród wystawowych, „Ruta“ otrzymuje kilkakrotnie I złote medale na wystawach i nagrody na konkursach polowych.

W 1930 r. sprowadza p. M. Bielawski z Niemiec dwoje szceniąt. Z nich suka „Blackfield Edith“ okazuje się doskonałą suką polową, zdobywa szereg nagr. na konkursach i odznaczeń na wystawie. Kryta dwukrotnie „Janko“ daje w pierwszym i drugim miocie szereg znakomitych psów polowych z niepobitym „Gryfem“ na czele.

Pies „Bl. Eol“ okazał się dobrym psem polowym.

Ostatnimi importami były „Dar“, „Blackfield Lady“ i „Blackfield Golf“. „Dar“ import rosyjski wł. St. Czernski jest b. dobrym psem polowym, zdobył I i II nagrodę na konkursach, oraz odznaczony został na wystawie.

Imienionymi hodowcami, którzy importując z zagranicy materiał hodowlany, przyczynili się do podniesienia poziomu hodowli pointera w Polsce, mamy szereg hodowców, którzy, nabywając psy hodowli krajowej, starają się o utrzymanie jej, dzięki umiejętnemu dobru niu materiału rozplodowego, na wysokim poziomie. Do nich należą: Wanda Stelnicza, K. Świdorski, J. Szeligowski, A. Kalicki, W. i J. Babińscy, W. Bakierowski, W. Gajkowski, W. Łosakiewicz, I. Szklarczyk i inni.

J. Antoszewski

POINTRY WPISANE DO POL. KS. RODOW. PSÓW RAS.

BLACKFIELD FRANT, pies. czar., ur. 18.IX.21 r., hod. W. Marr, w Berlinie, rodz. Blackfield Bouby i Nina d'Armendreuil; Właś. Stanisław Czernski. Pol. Ks. Rod. Ps. Ras. A - I - 3.

RENA, suka, biała z br., ur. VIII.20 r., hod. Róża Wysocka; rodz. Stek (Milewskiego) i Aza. Włas. J.

Grymiński. W r. 1924 w Warszawie wyst. — med. złoty. Pol. Ks. Rod. Ps. Ras. A - I - 4.

BLACFIELD FATE (Ganka), suka, czar., ur. 18. IX.21 r., hod. W. Marr; rodz. **Blackfield Bouby** oraz **Nina d'Armadreuil**. Na wyst. w Niemczech i Belgji 4 pierwsze nagr. w Polsce 3 złote med. i nagr. hon.

Bielawski; rodz. **Stek** (Milewski) i **Asta**. Na wyst. w r. 1924 i 1925 — med. srebr. (Warszawa). Pol. Ks. Rod. P. R. A - I - 7.

NORMA, suka, czar., ur. 19.V.24 r., hod. J. Grymiński; rodz. **Blackfield - Frant** i **Rena** (A - I - 4); na wyst. Warsz. dypl. na med. zł., w r. 1925 i med.

„Track“ (A-I-117). Własność ppłk. Dr. Kazimierza Polkowskiego w Warszawie, Okrężna 28.

Na próbach pol. 4 nagr. w Niemczech i Belgji. Właś. B. Milewski. Pol. Ks. Rod. P. R. A - I - 5.

SKOGIS BLACK DEVIL, pies, czar., ur. 10.VIII 20 r., hod. Lundberg w Szwecji; rodz.: **Sörängeus Gurf** i **Skogis Minka**. Na wyst. w Sztokholmie — II nagr.,

bronz. w r. 1927. Właś. Br. Godlewski w Łucku. P. Ks. R. P. R. A - I - 8.

ALI, pies, biały-czar., ur. 19.V.24 r., hod. J. Grymiński; rodz. **Blackfield - Frant** (A - I - 3) i **Rena** (A - I - 4); na wyst. w Warszawie 1925 r. — med.

Pointer „Leda“, suka, własność Jana Szklarczyka w Warszawie ul. Strzelecka 44. (A-I-114).

Splendor Bey (A-I-72) własność Wacława Wattsona w Warszawie, ul. Trębacka 4.

na próbach pol. w Szwecji w r. 21, 22 i 23 — trzy pierwsze w kl. otw. i zwyc. oraz nagr. honor. Właś. St. Czerski. Pol. Ks. R. P. R. A - I - 6.

ROLF, pies, biały, z br., ur. 15.IV.19 r., hod. M.

złot. Właś. J. Szeligowski w Łowiczu. Pol. Ks. R. P. R. A - I - 9.

REX, pies, biały, czar., ur. 19.V.24 r., hod. J. Grymiński; rodz. **Blackfield - Frant** (A - I - 3) i **Rena**

(A - I - 4). Na wyst. w Warszawie 1925 r. — dypl. med. sr. Pol. Ks. Rod. P. R. A - I - 10.

ASTA, suka, biał. br., ur. 1.I.24 r., hod. M. Bielawski; rodz. **Ralf** (A - I - 7) oraz **Biksa**; na wyst. Warsz. 1924 — med. sr. w 1925 — med. br. w Częstochowie — med. sr. Właś. A. Brudnicki. Pol. Ks. R. P. R. A - I - 11.

LUNA, suka, biał. br., ur. 4.VIII.22, hod. J. Szeligowski; rodz. **As** (Wysockiej) i **Leda**; na wyst. Warsz. 1924, 1921 med. br. Pol. Ks. Rod. P. R. A - I - 12.

BRAWO, pies, biał. br., ur. 14.V.24, hod. J. Szeligowski; rodz. **Prym** (Cholewińskiego) i **Luna** (A - I - 12). Pol. Ks. R. P. R. A - I - 13.

REK, pies, czar., ur. 28.V.24, hod. B. Milewski; rodz. **Frant** (A - I - 3) i **Aza**. Na wyst. Warsz. 1925 i 1927 — med. sreb. nagr. hon. na próbach pol. dypl. II 1927. Właś. M. Bielawski, nast. E. Steliński. Pol. Ks. R. P. R. A - I - 14.

RYŚ, pies, biał. br., ur. 1.IV.23, hod. H. Rudzki; rodz. **Mały** oraz **Wega II**; właś. B. Włodkowski w Płocku. P. K. R. P. R. W - I - 1.

AZA, suka, biał. br., ur. sierp. 1924, hod. B. Milewski; rodz. **Rolf** (A - I - 7) oraz **Biksa**, właś. J. Grabowski, Tad. Zaremba. Pol. Ks. R. P. R. A - I - 16.

SKOGIS PAMPAS, pies, biał. żółt., ur. 16.XII.24 r., hod. Lundberg w Szwecji; rodz. **Skogis - Hopp** oraz **Cham. Skogis Sessan**. Na wyst. Warszaw. 1927 — med. sr. na prób. pol. w Szwecji — II. Właś. W. Gajkowski. Pol. Ks. R. P. R. A - I - 17.

ZABA, suka, czar., ur. 16.XI.25 r., hod. K. Świderski; rodz. **Frant** (A - I - 3) oraz **Djana**. Właś. St. Gajewski. Pol. Ks. Rod. P. R. A - I - 19.

LODA II, suka, biał. br., ur. 1.IV.26 r., hod. J. Szeligowski; rodz. **Ali** (A - I - 9) oraz **Luna** (A - I - 12); na wyst. w Łodzi 1926 — med. br. w Warsz. 1927 — I. p. w Stanisławowie 1928 — med. zł. Właś. Łosakiewicz. Pol. Ks. Rod. P. R. A - I - 24.

NORMA, suka, biał. br., ur. 1.IV.26 r., hod. J. Szeligowski; rodz. **Ali** (A - I - 9) oraz **Luna** (A - I - 12); na wyst. w Łodzi 1926 — m. br. w r. 1927 w Warszawie med. zł. Pol. Ks. R. P. R. A - I - 25.

BLACFIELD - BANKER, pies, biał. br., ur. 21. IV.26, hod. W. Marr; rodz. **Blacfield - Boss** oraz **Blacfield - Perfection**; właś. B. Milewski, następnie S. Jaeger. Pol. Ks. Rod. P. R. A - I - 27.

CZARNA PANTERA, suka, czar., ur. 1924 r., hod. K. Świderski; rodz. **Frant** (A - I - 3) oraz **Djana**; na wyst. Warszaw. 1925 — med. br. 1927 — med. sr. Pol. Ks. R. P. R. A - I - 31.

CRAKE, pies, biał. czar., ur. 15.VI.30 r., hod. O. Gordziałkowski; rodz. **Pandur** (A - I - 35) oraz **Fatma** (po Pompasie i Renie), właś. S. Mravincsies. Pol. Ks. R. P. R. A - I - 33.

PANDUR, pies, czar., ur. 24.III.26 r., hod. K. Antoszewski; rodz. **Skogis Black Devil** (A - I - 6) oraz **Norma** (A - I - 8). Na wyst. w Warszawie w r. 1931 medal zł., własność Pana Prezydenta Rzeczypospolitej. Pol. Ks. Rod. P. R. A - I - 35.

GROM, pies, biał. br., ur. 22.III.29 r., hod. W. Łosakiewicz; rodz. **Banker** (A - I - 27) oraz **Leda**

II (A - I - 24). Właś. H. Burzyński. Pol. Ks. Rod. P. R. A - I - 52.

BRAWO, pies, biał. żółt., ur. 15.VII.32 r., hod. W. Babiński; rodz. **Dar** (Czerskiego) oraz **Aza** (po Pampasie i Djanie); na przegl. w Wilanowie 1933 r. — med. zł. oraz na próbach pol. 1933 r. dypl. II oraz nagr. hon. Właś. W. Klimpel. Pol. Ks. R. P. R. A - I - 71.

SPLENDOR - BEY, pies, biał.-czar., ur. 1931 r., hod. A. Brudnicki; rodz. **Blacfield Drop** oraz **Bolmit-Prima**; na wyst. Warszaw. 1933 — med. sr. i zł. w kl. zw. Wilanów 1933 — na przeg. m. zł. w Toruniu 1933 — med. zł. w Warszawie w r. 1934 — med. zł. w kl. I, III, IV i V. Na próbach pol. w r. 1933 i 1935 — dypl. I i II. Właś. Watson. Pol. Ks. R. P. R. A - I - 72.

BETA, suka, biał. żółt., ur. 15.VII.32 r., hod. J. Babiński; rodz. **Dar** oraz **Aza**; na przegl. w Wilanowie w r. 1933 — wiel. med. sr., na próbach pol. dypl. II st. Pol. Ks. Rod. Ps. R. A - I - 73.

ZULA, suka, biał. żółt., ur. 13.II.30 r., hod. K. Antoszewski; rodz. **Blum av Lingsasa** oraz **Juno** (po Pampasie i Gance); na wyst. Warsz. w r. 1931 — med. sr. w kl. II w r. 1934 — med. zł. w kl. I, III, IV i V; na prób. pol. w r. 1931 dwa II dpy. i I st. w r. 1934 — III st. w kl. I. Właś. A. Kalicki w Warszawie. Pol. Ks. R. P. R. A - I - 86.

TRENING - FAMA, suka, biał. żółt., ur. 13.V.32 r., hod. J. Zienkowski; rodz. **Grom** (Paszowskiego) oraz **Zula** (po Rhum Lyngsasa i Bolmit Juno); na wyst. Warszaw. 1933 r., med. br. w kl. II, na przegładzie w Wilanowie w r. 1933 med. sreb. Na prób. pol. w Wilanowie w r. 1933 dypl. III st. oraz dypl. Centr. Tow. Org. i K. Roln. Pol. Ks. R. P. R. A - I - 91.

LEDA, suka, biał. br., ur. 15.III.32 r., hod. Al. Chrzanowski w Serocku; rodz. **Bekas** (Dłużewskiego) oraz **Kala Bolmit**; na wyst. Warsz. 1934 r. med. sreb. w kl. I i V. Właś. J. Szklarczyk. Pol. Ks. Rod. P. T. R. A - I - 114.

TRACK, pies, biał. czar., ur. 16.III.34 r., hod. J. Lange; rodz. **Dar** oraz **Bajka** (po Rhum Lyngsasa i Juno); właś. Ppułk. Dr. K. Polkowski. Pol. Ks. R. P. R. A - I - 117.

BOLMIL - ISKRA, suka, biał. czar., ur. 6.V.30 r., hod. B. Milewski; rodz. **Skogis - Pampas** (A - I - 17) oraz **Blackfield - Fate** (A - I - 5); na wyst. Warszaw. w r. 1933 — med. sr. w kl. I. Wł. W. Bakierowski. Pol. Ks. R. P. R. A - I - 120.

BOLMIL - LORD, pies, biał. czar., ur. 6.V.30 r., hod. B. Milewski; rodz. **Skogis - Pampas** (A - I - 17) oraz **Blackfield - Fate Ganka** (A - I - 5); na wyst. Warszaw. 1933 — med. br. oraz w Toruniu med. sreb. Właś. W. Bakierowski w Ołtoczynie. Pol. Ks. R. P. R. A - I - 121.

Kiedy nadejdzie ostatnia godzina człowieka i śmierć go przyjmie w swoje ramiona, wszyscy przyjaciele grób jego opuszczą, tylko on — wierny pies go nie opuści.

Settery angielskie

Settery angielskie posiadają licznych zwolenników zarówno w sferach myśliwskich, jak i wśród szerszego ogółu miłośników psów rasowych. Piękne to psy o wybitnie miłej dla oka „koszulce“, są znane w kilku odmianach: białe z czarnymi odznakami (blue - belton),

„Dick“ (A-I-69) — setter ang. biały czarny. Właśc.: Hipolit Wohl w Warszawie, ul. Rakowiecka 59a.

białe z żółtymi odznakami (lemon - belton), wreszcie trójbarwne t. j. białe z czarnymi i żółtymi odznakami (tricolor). Wymienione odznaki występują w różnorodnym natężeniu.

Settery angielskie słyną ze swych zalet polowych, jako psy ogólnoużytkowe, gdyż pracują zarówno na łądzie, jak też na terenach błotnistych, dobrze aportują, są jednak dość delikatne. Na wystawach wskutek swego miłego wyglądu i pięknej koszulki budzą ogólne zainteresowanie.

W naszym kraju settery angielskie są znane oddawna, gdyż importowano sporo tych psów z Anglii, Francji i Niemiec. Dobre psy polowe importował swego czasu O. Saenger, St. Piłsudski, W. Ocetkiewicz. Psy z hodowli wymienionych osób stały się wyjściowym materiałem dla powstania wielu hodowli setterów angielskich w kraju.

Przyczynił się również do rozwoju tej rasy Dr. St. Koźmian Reicher, który importował piękne okazy tych psów z Anglii i Niemiec, a w następstwie rozwinął ich hodowlę znacznie biorąc udział w wystawach i próbach polowych. Na wystawach psy z wymienionej hodowli zdobyły największą ilość złotych medali (Actaon of Athenian, Maesycummer Myra, Chock i t. d.).

Do rozwoju hodowli setterów angielskich w naszym kraju przyczyniło się pozatem szeregu hodowców, jak to B. Przychodźko, T. Zarzycki, K. Radowiecki i inni.

„ACTAON OF ATHENIAN“, pies, biało-czarny (blue belton), ur. 3 marca 1922 r., hodowli Milon Andreewitch w Berlinie (D. H. St. 2110 X.), importowany przez Dr Stanisława Koźmian-Rejchera w Targowiskach. Rodzice: **Athenian Lord Rainstone** oraz **Athenian Nike**. Na wystawach w Krakowie 1920 r. w Warszawie w r. 1925, w Częstochowie w r. 1926 oraz w Łodzi w r. 1926 — medale złote, dwie nagrody honorowe oraz nagr. O. Saengera.

Zap. do Pol. Ks. Rod. Ps. Ras. A — I — 1.

„MAESYCUMMER MYRA“, suka, biało-czarna, ur. 8 września 1924 r., hodowli A. Thomas (Anglja), importowana przez Dr Sta-

„Aza z Ząbek“ (A-I-85). Hodowla setterów angielskich Kazimierza Radowieckiego w Ząbkach pod Warszawą.

niśława Koźmian-Rejchera z Targowisk. Rodzice: **Marshfield Marskman** oraz **Pentllwyn Cora**.

Zapis. do Pol. Ks. Rod. Ps. Ras. A—I—2.

„CHOCK“, pies, białoczarny, ur. 15 czerwca 1928 r., hodowli Dr Stanisława Koźmian-Reichera, obecnie w posiadaniu Michała Białocerkowca w Wołominie pod Warszawą. Rodzice: **Actäon of Athenian** (Pol. Ks. Rod. P. Ras. A — I — 1) oraz **Myra of Maesyccummer** (Pol. Ks. Rod. P. R. A — I — 2). Na wystawie w Warszawie w r. 1930 pierwszy złoty medal również złote medale na wystawach w 1931, 1932 r.

Zapis. do Pol. Ks. Rod. Ps. Ras. A—I—32.

„BAJKA“, suka białoczarna, ur. w maju 1928 r., hodowli D-ra St. Koźmian-Reichera, własność J. Kozaneckiego w Łodzi. Rodzice: **Actäon of Athenian** (A — I — 1) oraz **Myra of Maesyccummer** (A — I — 2).

Zapis. do Pol. Ks. Rod. Ps. Ras. A—I—34.

ALFA, suka, białoczarna, ur. 26 grudnia 1927 r., hodowli Heleny Skoczewskiej w Warszawie. Rodzice: **Dżek** p. Rajkowskiego nagr. złot. med. na wyst. w Warszawie w r. 1925 oraz **Ledi** importowana przez p. Skoczewską z Anglii. Własność Erazma Grzybowskiego z Warszawy. Na wystawie w Warszawie w r. 1931 — medal złoty. Zapisana do Pol. Ks. Rod. Ps. Ras. A — I — 40.

FLORA, suka, białoczarna ur. 15 sierpnia 1929 r., hodowli Wł. Ocetkiewicza z Wilkowa n/w. Rodzice: **Jacky de Sologne** p. Saengera i **Astra**. Własność Ludmiły Kopias Metelskiej z Włoch k/Warszawy. Na wystawie w Warszawie w r. 1930 — II nagr. w klasie młodzięży. Zapisana do Pol. Ks. Rod. Ps. Ras. A — I — 51.

ISOLDA MURZA, suka, biało - żółta, ur. 15 sierpnia 1929 r., hodowli Wł. Ocetkiewicza z Wilkowa n/W. Rodzice: **Jacky de Sologne** (p. Saengera) i **Astra**. Własność Tadeusza Zarzyckiego z Duchnic p. Pruszków. Na wyst. w Warszawie w r. 1932 — II nagr. w kl. młodzięży. Zapisana do Pol. Ks. Rod. Ps. Ras. A — I — 55.

DORA, suka, trójbarwna, ur. 25 marca 1932 r., hodowli Tadeusza Zarzyckiego z Duchnic. Rodzice: **Chock** (A — I — 32) i **Isolda - Murza** (A — I — 55). Właściciel Zdzisław Macherski w Radomsku.

Zap. do Pol. Ks. Rod. Ps. Ras. A—I—57.

TUR, pies, biało-czarny, ur. w r. 1928, hodowli A. Droglewskiego. Rodzice: **Lord** i **Djana**, właściciel Kazimierz Cebryński

w Warszawie. Na wystawie w Warszawie w r. 1930 — medal złoty w kl. otwartej.

Zap. do Pol. Ks. Rod. Ps. Ras. A—I—66.

DICK, pies, biało-czarny, ur. dn. 25 marca 1932, hodowli Tadeusza Zarzyckiego w Duchnicach. Rodzice: **Chock** (A — I — 32) oraz **Isolda Murza** (A — I — 55). Właściciel Hipolit Wohl w Warszawie. Na wystawie w Warszawie w r. 1934 — medal srebrny w kl. otwartej i med. złoty w kl. ur. w kraju, nagroda pam. Na przeglądzie psów polowych w Wilanowie w r. 1933 — wielki med. srebr.; na próbach polowych w Wilanowie w r. 1933 — dyplom III st. w kl. mł. oraz nagr. Pol. Zw. Hod. Ps. Ras. Zapisany do Pol. Ks. Rod. Ps. Ras. A — I — 69.

DOLLY, suka, trójbarwna, ur. dn. 8 listopada 1932 r., hodowli Tadeusza Zarzyckiego w Duchnicach. Rodzice: **Chock** (A — I — 32) oraz **Isolda Murza** (A — I — 55). Właściciel Kazimierz Erenkreutz w Warszawie. Na wyst. w Warszawie med. bronz. w kl. otwartej, młod. i ur. w kraju .

Zap. do Pol. Ks. Rod. Ps. Ras. A — I — 84.

AZA Z ZĄBEK, suka, białoczarn., ur. dn. 6 lipca 1931, hodowli Kazimierza Radowieckiego w Ząbkach p./Warszawą. Rodzice: **Djana** hod. wł. oraz **Chock** (A — I — 32). Na wystawie w Warszawie w r. 1933 — medal złoty.

Zap. do Pol. Ks. Rod. Ps. Ras. A — I — 85.

DŻONNY, pies, biało-czarny, ur. dn. 9 czerwca 1933 r., hodowli Erazma Grzybowskiego w Warszawie. Rodzice: **Tur** (A — I — 66) oraz **Alfa** (A — I — 40). Właściciel Karol Chadaj w Warszawie.

Zap. do Pol. Ks. Rod. Ps. Ras. A — I — 88.

DAISY, suka, białoczarna, ur. dn. 25 marca 1932 r., hodowli Tadeusza Zarzyckiego. Rodzice: **Chock** (A — I — 32) oraz **Isolda Murza** (A — I — 55). Właściciel Adrjan Diveky w Warszawie. •

Zap. do Pol. Ks. Rod. Ps. Ras. A — I — 90.

Kiedy surowy los człowieka wypędzi samotnego bez ojczyzny i przyjaciół w szeroki świat, pies jego nie żąda nic więcej nad to, by mu mógł towarzyszyć, przestrzec go przed groźącym mu niebezpieczeństwem i bronić przed nieprzyjacielem.

Setter irlandzki w Polsce

Setter irlandzki powszechnie krótko zwany „irlandem“, należy do psów „legawych“. Jak nazwa wskazuje psy te pochodzą z Irlandji, gdzie też dzięki swym wybitnym zdolnościom myśliwskim dominują nad innymi rasami używanymi do polowania na ptaki.

Genealogja irlanda nie da się ściśle ustalić. Jest to rasa młoda, gdyż pierwsze „irlandy“, w dzisiejszym tego słowa znaczeniu, pojawiły się w drugiej połowie 18-go stulecia i, wedle wszelkiego prawdopodobieństwa, wiodą swój ród od prawie dziś nieistniejącej odmiany „settra czerwono-łaciatego“ a przez ostatniego od czerwono - łaciących i czerwono-

ność, wrodzoną siłę, wytrzymałość, zamiłowanie do pracy w polu, szybkość szukania i ruchów, niedościgniony styl w pracy, wysoko rozwiniętą przemyślność i inteligencję, określają irlanda, jako najodpowiedniejszego towarzysza dla prawdziwego i zamiłowanego myśliwego.

Jabłonowski, porównując irlanda z pointrą, pisze „o ile pointra można nazwać znakomitym rzemieślnikiem w swym fachu łowieckim, irland doprowadza ten swój fach do artyzmu i kunsztu“.

Rozwój hodowli irlandów w Polsce (zresztą podobne jak i na zachodzie) przechodził złe i dobre czasy. Po zasłużonym, wzrastającym rozpowszechnieniu irlanda do początków

Settery irlandzkie. Hodowla inż. Z. Krotkiewskiego w Warszawie, ul. Mochnackiego 13.

nych „długonogich spanieli“ prawdopodobnie z domieszką krwi „retrivera“.

Ta hipoteza potwierdza się skłonnością wielu nawet najczystszej krwi irlandów do dawania potomstwa z białymi plamkami na piersiach, szyi, palcach, nóg i czole (po czerwonołaciących) lub z czarnawym odcieniem szczególnie na obrzeczach uszów (po retrwerze).

Jeżeli zważymy, że przy swej niezrównanie pięknej powierzchowności irland posiada bodaj że najwyższe zdolności myśliwskie, stanie się zrozumiałym entuzjazm takich autoritetów, jak Edward Lawerak, K. Millner i inni, którzy podkreślają piękną zewnątrz-

bieżącego stulecia, rozpoczyna się zanik tej rasy (czas wojny). Jedyne na Wileńszczyźnie utrzymał się (wprawdzie nieco zadrobniały typ irland). Polski myśliwy po wojnie, idąc po linii najmniejszego oporu miast wkrześć wspaniałego irlanda, przyjął od Niemców wyżła niemieckiego, krótko i ostro włosego oraz pointra angielskiego, natomiast „piękna pani“ chętnie hodowała i nadal hoduje irlanda, widząc w nim prawdziwą ozdobę swego mieszkania i osoby — stąd wynik, że w Polsce (a szczególnie w Warszawie) znajduje się pokaźna ilość exterjerowo pięknych irlandów wychowanych od paru pokoleń w mieszkaniu miejskiem, które przez to samo za-

traciły swe własności polowe a opinja już wy-
zuła biednego irlandia z jego przyrodzonych
bardzo wysokich zalet. Jednak znaleźli się
hodowcy (najprzód za granicą a ostatnio
i w Polsce), którzy w ostatnich latach wskrze-
sili wspaniałego irlandia. Rezultaty nie kaza-
ły na siebie długo czekać — na zagranicznych
próbach polowych w ostatnich 3 latach naj-
większą ilość championatów przypada na ir-
landy, choć liczebnie są jeszcze w mniejszo-
ści. Na ostatniej światowej wystawie psów we
Frankfurcie n/M. wśród psów legawych an-
gielskiego pochodzenia było najwięcej ir-
landów typu polowego.

W Polsce mamy już grupę irlandów po-
siadających prócz zalet eksterjerowych rów-
nież zalety polowe, jeśli wziąć chociażby pod
uwagę wybijającą się ostatnio — hodowlę
„Vertex“, której psy uczestniczą zarówno na
wystawach jak i próbach polowych, wykazu-
jąc wysokie zalety. W księgach rodowodo-
wych Pol. Zw. Hod. Psów Rasowych, posia-
damy już szereg psów tej rasy, o których
podajemy krótkie wiadomości w kolejności
zapisów:

„LORD“, pies, ur. 2 lutego 1925 r., ho-
dowli Bolesława Milewskiego w Warsza-
wie; własność Antoniego Szczypińskiego
z Warszawy. Rodzice: „Rex“ J. Czyża (po
Boy'u, St. Węgierskiego i **Nidzie** St. Mosz-
kowskiego) oraz **Neda** B. Milewskiego (po
Redzie St. Zielińskiego i **Ledzie** B. Milewskie-
go).

Pol. Ks. Rod. P. R. A. — I — 18.

„AZA“, suka, ur. 1 czerwca 1924 r., ho-
dowli Włodzimierza Wyczółkowskiego w
Warszawie, własność Janusza Kirchmayera
z Warszawy. Rodzice: **Dux** A. Jaegera (po
Marsie Dr. Złotnicieckiego i **Ledzie** B. Milew-
skiego) oraz **Kraska** Wł. Wyczółkowskiego
(po **Boy'u** St. Węgierskiego oraz **Nidzie** W.
Moszkowskiego). Na wystawie w Warszawie
w r. 1927 — medal złoty.

Pol. Ks. Rod. P. R. A. — I — 20.

„RINK“, pies, urodzony 3 maja 1924 r.,
importowany z Anglii, hodowli Lient. Col.
The Mac Gillycuddy, własność Tadeusza
Halperta w Warszawie. Rodzice: **Peter of**
Kimpion (po **Windsor Sensation** i **Kimpton**
Dolly) oraz **Oonagh of Baunclune** (po **Brian**
of Boyne i **Maureen**). Na wystawie w War-

szawie w r. 1934 — medal złoty w kl. otwar-
tej.

Pol. Ks. Rod. P. R. A. — I — 64.

„DJINN“, pies, ur. 10 maja 1932 r., ho-
dowli Aleksandra Leśniewskiego w Podkowie
Leśnej, własność Bar. Pierre Choche (Paryż).
Rodzice: „Bis“ i „Bajka“. Na wystawie
w Warszawie w r. 1933 — medal złoty w kl.
urodzonych w kraju oraz medal srebrny (I
nagr.) w klasie młodzieży.

Pol. Ks. Rod. P. R. A. — I — 65.

„BIS“, pies, ur. 1 września 1929 r., ho-
dowli Aleksandra Leśniewskiego w Podkowie
Leśnej p./Warszawą, własność p. Lewan-
dowskiej. Rodzice: **Rex** i **Bajka I**. Na wysta-
wie psów rasowych w Warszawie w r. 1933—
medal złoty w klasie otwartej.

Pol. Ks. Rod. P. R. A. — I — 68.

„ASTRA“, suka, ur. 15 października 1930
r., hodowli inż. Tołłoczko w Inowrocławiu.
własność inż. Zygmunta Krotkiewskiego
w Warszawie. Rodzice: **Tol** (po Rokszanie
i Jalmie) oraz **Djana** (po Olaffie i Belli). Na
wystawie w Warszawie w r. 1933 — medal
złoty w kl. otwart. oraz urodz. w kraju.

Pol. Ks. Rod. P. R. A. — I — 77.

„VERTEX - BOY“, pies, ur. 23 październi-
ka 1932 r., hodowli inż. Zygmunta Krotkiew-
skiego, własność hodowcy. Rodzice: **Rink**
(Pol. Ks. Rod. P. R. A. — I — 64) oraz
Astra (Pol. Ks. Rod. P. R. A. — I — 77). Na
wystawie w Warszawie w r. 1934 — medale
złote w kl. otwartej, zwycięzców polowych
oraz urodzonych w kraju, medal złoty —
Setter Klubu w kl. III oraz nagroda honoro-
wa A. Stolarowa. Na próbach polowych w r.
1934 zaśw. pol. w kl. mł. dypl. III stop. na
wiosnę i jesienią w Wilanowie.

Pol. Ks. Rod. P. R. A. — I — 78.

„VERTEX - BIM“, pies, ur. 23 październi-
ka 1932 r., hodowli inż. Zygmunta Krotkiew-
skiego, własność inż. Czesława Krassowskie-
go w Warszawie. Rodzice: **Rink** (Pol. Ks. Rod.
P. R. A. — I — 64) oraz **Astra** (Pol. Ks. Rod.
P. R. A. — I — 77). Na wystawie w Warsza-
wie w r. 1934 — medal srebrny w kl. otwart.
oraz medal złoty w kl. zwycięzców polowych
oraz urodzonych w kraju. Na fieldtrjalsach
w r. 1934 — zaświadczenie polowe.

Pol. Ks. Rod. P. R. A. — I — 87.

„**VERTEX ARCZ**“, pies, ur. 23 października 1932 r., hodowli inż. Zygmunta Krotkiewskiego, własność Ksenji Grabowskiej w Warszawie. Rodzice: **Rink** (Pol. Ks. Rod. P. R. A. — I — 64) oraz **Astra** (Pol. Ks. Rod. P. R. A. — I — 77).

Zapisana do Pol. Ks. Rod. P. R. A. - I - 89.

„**VERTEX ALTA**“, suka, ur. 23 października 1932 r., hodowli inż. Zygmunta Krotkiewskiego, własność inż. Wład. Tołłoczko w Mątwach n/Notecią. Rodzice: **Rink** (Pol. Ks. Rod. P. R. A. — I — 64) oraz **Astra** (Pol. Ks. Rod. P. R. A. — I — 77).

Zapisana do Pol. Ks. Rod. P. R. A. - I - 89.

Wyżły niemieckie w Polsce

Wyżły niemieckie stanowią niemal wyłącznie materiał polowy. Psy te oddawna cieszą się powodzeniem wśród myśliwych zwłaszcza w woj. zachodnich gdzie znajduje się bardzo dużo materiału użytkowego w tej rasie psów. Ponieważ myśliwi tamtejsi zwracają głównie uwagę na wszechstronną użytkowość polową psów omawianych, wskutek tego strona standartowa tego materiału pozostawia nieraz wiele do życzenia. Niemniej jednak psy te są często wysoce użytkowe, pracują zarówno na suchym lądzie, jak i na wodzie, doskonale aportują, a nawet spełniają z zadowoleniem rolę stróża i obrońcy myśliwego. Ta wszechstronna użytkowość powoduje, iż przeciętny myśliwy użytkowiec, nie zajmuje się zagadnieniami stylu w pracy psa oraz nie zgłębiający arkanów wiedzy hodowlanej, korzysta z usług wyżła niemieckiego i nie zamieni go na innego psa legawego nawet wysokiej klasy. Należy podkreślić, iż w Poznaniu i na Pomorzu wytworzył się właściwie typ polskiego wyżła dowodnego, który należy tylko oficjalnie zafiksować. Najbardziej rozpowszechnione u nas są wyżły niemieckie gładkowłose, częściowo jednak są też chowane szorstko i ostrowłose oraz mieszańce tych odmian. W ostatnich czasach zajęto się u nas selekcją standartową wyżła niemieckiego, powstało też kilka hodowli, które posiadają dobry materiał nie tylko o zaletach polowych ale również o zaletach eksterjerowych. Pewną ilość tego ma-

terjału udało się zarejestrować w Pol. Księg. Rod. Psów Rasowych, który tu przytaczamy.

AZA, suka, gładkowłosa, biała w br. łaty i centki, ur. w 1919 r., hodowli Juljusza Kunkla w Kaniewie. Po stronie ojca pełny rodowód. (**Rino v. Weichsel** po **Hektorze v. d. Ostgrenze** D. H. S. B. 1424 i **Lotte v. Trauteck** D. H. St. B. 1708 L.). Własność Józefa Cybulskiego w Warszawie. Na wystawach w Warszawie w r. 1924, 1925 i 1927 — medale złote. Wpisana do Pol. Ks. Rod. Psów Ras. za Nr. A - I - 15.

SENTA V. ERMELAND, suka, gładkowłosa, biała w br. łaty i cent., ur. 8 lipca 1920 r., hodowli Vatrnam. Rodzice: **Pleck v. d. Messnitz**. (D. H. St. B. 258 k. 9 m) oraz **Ruska v. Buchenheim** (St. K. 386). Własność Borysa Zirserling w Warszawie.

Wpisana do Pol. Ks. Rod. P. R. A - I - 23.

BESSY, suka ostrowłosa, srebr. w brąz. łaty, ur. 17 marca 1926 r., hodowli Józefa Cybulskiego w Warszawie. Rodzice: **Rolf v. Wermingsen** oraz **Aza** (A - I - 15). Na wystawie w Warszawie w r. 1927 — medal brązowy w kl. młod. i otwartej.

Wpisana do Pol. Ks. Rod. P. R. A - I - 26.

REN Z NAD GOPIA, pies, szorstkowłosa, brązowy, ur. 15 czerwca 1927 r., hodowli Ignacego Jasińskiego w Strzelnie. Rodzice: **Kato II z nad Gopla** (med. zł. we Lwowie) oraz **Djana III z nad Gopla**. Właściciel: Stanisław Niwiński w Pińczowie. Wpisany do Pol. Ks. Rod. Ps. Ras. A - I - 29.

HERTA Z NAD GOPIA, suka, szorstkowłosa, szarobrązowa, ur. 25 marca 1924 r., hodowli J. Jasińskiego ze Strzelna. Rodzice: **Hejko v. Ruhrtal** i **Kora z Wyrzyska**. Właściciel: T. Bodakiewicz w Kielcach. Na wystawie we Lwowie w r. 1927 — medal złoty. Na próbach polowych Wielk. Zw. Myśl. w r. 1928 — list pochw. Wpisana do Pol. Ks. Rod. Ps. Ras. A - I - 30.

FRYGA, suka, ostrowłosa, srebr. w brąz. łaty, ur. 29 maja 1924 r., hodowli Zygmunta Bohdanowskiego w Ostrołęce. Rodzice: **Kin** (Fübera) oraz **Dżen**. Właściciel: Z. Bohdanowski. Na wystawach w Warszawie 1924 r. — list pochw., w r. 1925 — med brąz.

Zapisana do Pol. Ks. Rod. P. R. W - I - 2.

MARS, pies, gładkowłosa, biały w brąz. łaty i cent., ur. 2 lipca 1925 r., własność pułk. Dr. Marjana Mieszkowskiego w Warszawie. Wpisany do Ks. Wstępnej Pol. Zw. Hod. Ps. Ras. na podstawie złotego medalu otrzymanego na wystawie w Warszawie w r. 1927.

Pol. Ks. Rod. P. R. W - I - 4.

TREF, pies, gładkowłosa, deresz. w brąz. łaty, ur. 1 stycznia 1927 r., hodowli p. Łąkowskiego (dobra Jadów). Rodzice: **Tell** (Rudolfa Huddi w Równym pow. Węgrów) oraz **Westa**. Właściciel Kazimierz Hulla w Modlinie. Na wystawach w Warszawie w r. 1930 — med. złoty, w r. 1931 — med. srebr. w kl. otw. oraz zwyc. wystawowych. Wpisany do Pol. Ks. Rod. Ps. Ras. W - I - 5.

WAGA, suka, gładkowłosa, deresz. w brąz. łaty, ur. 6 lutego 1930 r., hodowli p. Moykowskiego w Modlinie. Rodzice: **Tref** (W - I - 5) oraz **Lady**. Właściciel Kazimierz Hulla w Modlinie. Na wystawach w Warszawie w r. 1931 — med srebrny: na próbach polowych w Wilanowie w r. 1931 — dypl. III st. Wpisana do Pol. Ks. Rod. Ps. Ras. W - I -

FAUST MANNHEIMIA, pies, srebr. w brąz. łaty, ur. 15 maja 1930 r., hodowli Karl Seidler z Mannheim. Rodzice: **Barkas v. Schlopgarten** oraz **Zilla Mannheimia**. Właściciel: Kazimierz Olszewski w Kielcach.

Wpisany do Pol. Ks. Rod. P. R. A - I - 36.

KRYZYS, pies, ostrowłosa, siwy w brąz. łaty, ur. 9 kwietnia 1932 r., hodowli Hollan w Ceranowie p. Kossów Lacki. Rodzice: **Amil - Car** oraz **Ada**. Właściciel: Bronisław Bouffał w Kosowie Lackim. Na wystawie w Warszawie w r. 1933 — med. srebr. w kl. otwartej i młod.

Wpisany do Pol. Ks. Rod. P. R. A - I - 70.

Hodowla spanieli w Polsce

Są to małe psy o wyglądzie legawca przeznaczone do wypłaszania ptactwa z gęstych zarośli i aportowania sztuk zastrzelonych. Należą zatem do grupy psów myśliwskich o charakterze płochaczy. Pochodzą od starych hiszpańskich psów myśliwskich. Odznaczają się naogół dobrym wiatrem i dobrze aportują. Ze względu na swą miłą powierzchowność i łagodność spaniele mają duże za-

stosowanie również jako psy pokojowe. Istnieje bardzo dużo odmian tych psów. Większe nazywają springerami (skoczkami), mniejsze na krótszych nogach — cockerami (kogutami). Dzielą też spaniele na wodne i lądowe w zależności od zastosowania w służbie łowieckiej. Do bardziej znanych odmian spanieli należą: Cocker, Field, Sussex, Clumber, Norfolk, Welsh, Irish Water Spaniel i t. p. W naszym kraju spaniele są chowane przeważnie jako psy pokojowe. Większą hodowlę spanieli o zaletach polowych posiada Ks. Izabella Radziwiłłowa w Mańkiewiczach na Polesiu. A oto szereg springerów wpisanych do Pol. Ks. Rodowodowej Psów Rasowych.

SAFEGUARD OF WARE (TOPSY), suka, brązowa biała, ur. 9 lipca 1931 r., hodowli F. Richaros. Rodzice: **Champ. Nuth Book Boy** oraz **Havefield Blodwin**. Sukę importowała z Anglii Ks. Izabella Radziwiłłowa z Mańkiewicz. Wpis. do Pol. Ks. Rod. Psów Ras. A — I — 43.

FLASH, suka, biało - brązowa, ur. w maju 1926 r., hodowli A. Cameron. Rodzice: **Fire Flash** oraz **Normae Betty**. Właścicielka Ks. Izabella Radziwiłłowa w Mańkiewiczach. Zap. do Pol. Ks. Rod. P. R. A. — I — 44.

RIVINGTON COCADE PAT, pies, biało-miedziany, ur. 11 października 1928 r. (Kennel Club Nr. 29068/29); hodowli Sir Meyrick Hollins. Rodzice: **Champ. Dalshangan Dandy Boy** oraz **Auchencairn Spring**. Właściciel gen. A. Carton de Wiart w Mańkiewiczach. Wpis. do Pol. Ks. Rod. P. R. A. — I — 45.

RIPP, pies, biało - miedziany, ur. 19 listopada 1931 r., hodowli Ks. Izabelli Radziwiłłowej. Rodzice: **Rivington Cocade Pat** (A — I — 45) oraz **Flash** (A — I — 44).

Zap. do Pol. Ks. Rod. P. R. A. — I — 46.

TOM, pies, biało-brązowy. ur. 19 listopada 1931 r., hodowli Ks. Izabelli Radziwiłłowej. Rodzice: **Rivington Cocade Pat** (A — I — 45) oraz **Flash** (A — I — 44)

Wpis. do Pol. Ks. Rod. Ps. Ras. A.—I—47.

DORA, suka, biało-brązowa, ur. 19 listopada 1931 r., hodowli Ks. Izabelli Radziwiłłowej. Rodzice: **Rivington Cocade Pat** (A — I — 45) oraz **Flash** (A — I — 44). Wła-

ściciel: Gen. Carton de Wiart w Mańkiewiczach.

Wpis. do Pol. Ks. Rod. Ps. Ras. A.—I—48.

BELLA, suka, białobronzowa, ur. 19 listopada 1931 r., hodowli Ks. Izabelli Radziwiłłowej w Mańkiewiczach. Rodzice: **Rivington Cocade Pat** (A — I — 45) oraz **Flash** (A — I — 44). Właściciel Komand. Witold Zajęczkowski w Pińsku.

Zapis. do Pol. Ks. Rod. Ps. R. A. — I — 49.

CARTAUCHE V. PLETZ (Bello), pies biały z bronzowem, ur. 15 maja 1928 r., hodowli Karl Schenker w Abertham. Rodzice: **Schuff v. d. Rahlau** oraz **Hexe v. Seeberg**. Właściciel: Komand. Witold Zajęczkowski w Pińsku.

Wpis. do Pol. Ks. Rod. Ps. Ras. A.—I—60.

COCKERY:

ISSY (BESSY) V. BESKIDENLAND, suka, czarna z biał. na pier., ur. 7 czerwca 1930 r., hodowli Bar. Else Reitzenstein na Śląsku. Rodzice: **Bobby v. Beskidenland** oraz **Dorris v. Beskidenland**. Właścicielka: Hr. Krystyna Pruszyńska w Warszawie. Na wystawie w Warszawie w r. 1932 med. zł. w kl. I i V.

Zap. do Pol. Ks. Rod. Ps. Ras. A.—I—37.

TWED, pies, czarny, ur. 27 października 1932 r., hodowli Grace Fytche. Rodzice: **Do-minorum D'Arcy** oraz **Fulmer Dolly**. Właścicielka: Ks. Izabella Radziwiłłówna w Mańkiewiczach.

Wpis. do Pol. Ks. Rod. Ps. Ras. A.—I—63.

Springer Spaniel „Champ. Rollick of Harting” — własność ks. Izabelli Radziwiłłowej w Mańkiewiczach p. Stolin. (A-I-116).

FILLIS, suka, biała z bronzowem, ur. 27 maja 1933 r., hodowli Witolda Zajęczkowskiego w Pińsku. Rodzice: **Cartouche v. Pless** (A — I — 60) oraz **Bella** (A — I — 49). Właścicielka: Ks. Izabella Radziwiłłowa w Mańkiewiczach.

Wpis. do Pol. Ks. Rod. Ps. Ras. A.—I—99.

CHAMP. ROLLICK OF HARTING (K. C. S. B. 1718LL), pies, biały z bronzowem, ur. 20 stycznia 1930 r., hodowli W. Brookes w Anglii. Rodzice: **Champ. Beauchif Buchqaan** oraz **Fullbrok Spring**. Właścicielka: Ks. Izabella Radziwiłłowa w Mańkiewiczach. Na wystawach w Anglii 37 nagród oraz I nagr. na Field Trialsach w r. 1930.

Wpis. do Pol. Ks. Rod. Ps. Ras. A.—I—116.

LUKS, pies, czarny, ur. 10 kwietnia 1933 r., hodowli Hr. Krystyny Pruszyńskiej w Warszawie. Rodzice: **Jack** (A I — 56) oraz **Issy** (A I — 37). Właścicielka: Krystyna Bergerowa w Warszawie.

Wpis. do Pol. Ks. Rod. Ps. Ras.: A—I—92.

Bogactwo i poważanie przemija, ale pies pozostaje wierny do śmierci.

---

*Kiedy wszyscy przyjaciele nas opuszczą—
pies nas nie opuści.*

Hodowla jamników w Polsce

Jamniki należą bezsprzecznie do rządu psów najbardziej popularnych. Dzięki swojej sylwetce pies ten jest rozpoznawany z łatwością przez każdego niemal obywatela i chętnie chowany zarówno przez myśliwego jak i przeciętnego miłośnika psów rasowych. To też spotyka się jamniki często na ulicach wielkomiejskich, gdzie wskutek zakarmiania, miłe te pieski tracą właściwą tej rasie figurę z łatwością się zapasając. Zato w warunkach wiejskich, w ciągłym ruchu a przytem nieraz i dzięki pracy polowej — zachowują zdrowie i należytą kondycję. W gromadzie są to psy cięte i bardzo pożyteczne.

Wskutek popularności tych psów rozpowszechnienie ich jest znaczne. Jednakże drogi rozpowszechnienia są naogół przeważnie prymitywne, to znaczy, nabywcy jamników nie troszczą się o ich pochodzenie, bo widząc, że mają jamnika (któżby go nie poznał?) pozostają w tem mniemaniu, iż posiadają psy czystej rasy. Spotyka się też nieraz bardzo typowe, ładne o szlachetnych linjach okazy, których właściciele nie mają żadnych wiadomości o ich pochodzeniu. Głównie są chowane u nas jamniki gładkowłose. W ostatnich jednak czasach powstały hodowle jamników długowłosych oraz szorstkowłosych. Ponieważ odmiany te importowano z hodowli zagranicznych, przeważnie niemieckich, gdzie te psy są bardzo lubiane, stąd psy te posiadają miarodajne rodowody.

Zdołaliśmy zarejestrować trochę materiału rasowego, który niżej podajemy.

STROPP V. HIRSCHSTEIN (Tom), pies, długowłose, złoty ur. 15 stycznia 1930 r., hodowli A. Straube w Gdańsku. Rodzice: **Raub-schütz v. Bergwald** oraz **Distel v. Ohratale**. Właścicielka: Hanna Nowodworska w Warszawie. Na wystawach w Warszawie w r. 1931 i 1932 — medale złote.

Wpisany do Pol. Ks. Rod. P. R. A - I - 58.

URSEL KREBSBURG (Muschi), suka, długowłosa, czarna podpalana, ur. 28 lipca 1929 r., hodowli A. Straube w Gdańsku. Rodzice: **Anton v. Felen** oraz **Milla v. Hohlen-**

stein. Właścicielka Katarzyna Rządзка w Warszawie (Łazienki). Na wystawach w Gdańsku w r. 1930, 1931 i 1932 — I nagrody. Wpisana do Pol. Ks. Rod. Ps. Ras. A - I - 59.

NIKO, pies, długowłose, czarny podpal., ur. 18 października 1933 r. Rodzice: **Stropp v. Hirschstein** (A - I - 58) oraz **Ursel Krebsburg** (A - I 59), hodowli Katarzyny Rządskiej w Warszawie. Własność: Aureli Czeszejowej w Warszawie.

Wpisany do Pol. Ks. Rod. P. R. A - I - 103.

BOB, pies, gładkowłose, czarny podpal., ur. 21 marca 1931 r., hodowli Konstancji Wysockiej z Woli Gałęzowskiej koło Bychawy. Rodzice: **Cygan** (po Gyp i Hexe hr. Rostworowskiego) oraz **Jędza**. Właściciel: Eugen-jusz Pacyna z Piaseczna. Na wystawach w Warszawie w r. 1932 i 1933 — medale srebrne.

Wpisany do Pol. Ks. Rod. P. R. A - I - 67.

LADY, suka, gładkowłosa, czarna podpalana, ur. w maju 1930 r., właściciel: Eugen-jusz Pacyna z Piaseczna. Na wystawach w Warszawie w r. 1931 i 1934 — med. brązowe. Wpisana do Pol. Ks. Rod. P. R. W - I - 11.

FAX, suka, gładkowłosa, czarna podpalana, ur. 8 grudnia 1929 r., hodowli p. Żyszkowskiego w Warszawie. Rodzice: **Uduś** oraz **Lila**. Własność N. Biehler w Warszawie. Na wystawach w Warszawie w r. 1930 — med. srebr., w r. 1931 — med. srebr. w kl. otwartej i med. brąz. w kl. zwyczaj. wyst.

Wpisana do Pol. Ks. Rod. P. R. W - I - 7.

ERA, suka, gładkowłosa, brązowa, ur. 1 lutego 1931 r., hodowli A. Kucharskiego w Zielonce p/Warszawą. Rodzice: **Neron** oraz **Aza**. Właścicielka: Anna Szczepańska w Warszawie. Na wystawie w Warszawie w r. 1933 — med. brązowy. Zapisana do Pol. Ks. Rod. P. R. W - I - 10.

DROLLY II, pies, gładkowłose, brązowy, ur. 18 maja 1927 r., hodowli p. Martens w Otwocku. Rodzice: **Drolly I** oraz **Leda**. Własność: Aleksandry Krauze w Warszawie (Żoliborz). Na wystawach w Warszawie w r. 1930 — medal złoty, w r. 1931 — med sr., w r. 1933 — med. złoty. Wpisana do Pol. Ks. Rod. Ps. Ras. A - I - 76.

KUBUŚ, pies, gładkowłosy, brązowy, ur. 15 października 1931 r., hodowli Teresy Raszewskiej z Poznania. Rodzice: **Bimbuś** oraz

Jamnik szorstkowłosy „Żoko” (A-I-112) z hodowli Stefana Szcześniewskiego w Świdniku k/Lublina.

Desdemona. Właścicielka: Alina Peretjatkowiczowa w Warszawie. Na wystawach w Warszawie w r. 1932 — med. złoty w kl. I, w r. 1934 — med. srebrny w kl. I. Wpisany do Pol. Ks. Rod. Psów Ras. A - I - 94.

DAISY, suka, gładkowłosa, czarna podpalana, ur. 15 lutego 1930 r., hodowli Edwar-da Fuksa w Warszawie. Rodzice: **Drolly II** (A - I - 76) oraz **Fryga**. Właścicielka Aleksandra Krauze w Warszawie. Na wystawach w Warszawie w r. 1931 w kl. II med. brąz. oraz w r. 1933 w kl. otwart. med. srebrny. Wpisana do Pol. Ks. Rod. Psów Ras. A - I - 10.

CYGAN ZE STAJ (Żoko), pies, szorstkowłosy, czarny podpalany, ur. 26 sierpnia 1933 r., hodowli W. Patraszewskiego ze Staj p. Korczów. Rodzice: **Kruk z Tarnoszyna** (I nagr. na wyst. psów we Lwowie w r. 1933) oraz **Alice vom Greuzadler** (T. St. B. 306260 R.). Właściciel: Stefan Szcześniewski w Lublinie. Wpisany do Pol. Ks. Rod. Ps. R. A - I - 112.

Hodowla foksterrierów w Polsce

Foksterriery należą dziś do rzędu najbardziej modnych psów. Zwłaszcza foksterriery szorstkowłose cieszą się coraz większą popularnością nie tylko w naszym kraju ale niemal we wszystkich krajach. Ruchliwy, wesóły temperament tych psów zjednywa im wielu przyjaciół. Psy te posiadają pozatem wiele innych zalet: należą one do znakomitych szczurołowów, zażarcie atakują lisa, są bardzo czujne i cięte, zwłaszcza przy chowie kilku sztuk.

Foksterriery szorstkowłose (ostrowłose odznaczają się szorstkim owłosieniem, co czyni je odporniejszemi na ugryzienia i wpływy atmosferyczne. Należy wszelako mieć na uwadze, że typową sylwetkę uzyskuje foksterrier szorstkowłosy dopiero po umiejętnem oskubaniu. Zabieg ten wymaga pewnej wprawy i specjalnych grzebieni i nożyków. Okazy, jakie widzi się na wystawach i zamieszczo-szorstkowłose dopiero po umiejętnem oskubane. Należy dodać, że skubanie bynajmniej nie jest bolesnem dla psa, który bardzo chętnie poddaje się tym manipulacjom.

Hodowla foksterrierów w Polsce rozwija się bardzo pomyślnie. Posiadamy szereg ho-

„Chypre Soria Moria” (A-I-81). Hodowla K. Bréda. Warszawa ul. Mickiewicza 18.

odowli tych psów, które zdobyły już wiele nagród na wystawach, jak „Soria - Moria”, „Abeni”, „Sas“ i t. d.

TRON PADDY, pies, biały w łaty, ur. w grudniu 18-go 1926 r. Hodowli p. Olgi Hadji. Rodzice: **Beck side Bounce** i **Tron Girl** K. E. Z. 1358 26. Właściciel W. Hr. Starzeński w Warszawie. Na wystawie w Warszawie 1927 medal srebrny.

Zapisany do Pol. Ks. Rod. P. Ras. A - I - 21.

„Abeni-Dodo” (A-I-29). Hodowla Anny Benisławskiej w Warszawie ul. Rozbrat 34.

PICHORIA (PIC), suka biała w łaty, ur. 4 listo-
i **Viscahts Perfection**. Właściciel W. hr. Starzeński
Warszawa. Na wystawie w Warszawie w r. 1927 na-
szawa. Na wystawie w Warszawie w roku 1927 na-
grodz. medalem złotym i nagr. O. Saengera.

Zapisana do Pol. Ks. Rod. P. Ras. A - I - 22.

JIMMY, pies, biały, żółte uszy, czarna plamka na
szyi, ur. dn. 28 marca 1928 r. Hodowli Buckleigh
Kennels — Bridgeland str. Bideford N. Deron. Rod-
zice: **Idloes Re - Echo** i **Dodo of Buckleigh**. Włas-
ność Anny Benisławskiej w Warszawie. Na wystawie
w Warszawie w r. 1932 — 1933 medale złote; w roku
1934 w Warszawie medal złoty w kl. I, IV i VI.

Zapisany do Pol. Ks. Rod. P. R. A - I 38.

MARYMONT „MAY”, suka, biała - żółto - czarna,
ur. 13 lipca 1931 r. Certificate Kennel Club Nr. 43855
w Londynie. Hodowli S. S. Herring. Rodzice:
Parkhurst Supreme i **Taffer Min**. Własność Anny Be-
nisławskiej w Warszawie.

Zapisana do Pol. Ks. Rod. P. R. A - I 39.

BELLE „MAY”, suka, biała z brązowym, czarne
plamy, ur. 7 czerwca 1930 r. Hodowli Aleksandra bar.
Rozstockiego, rodzice **Bursir „Patsy”** i **Newmarket**
„Queeny”. Właściciel Aleksander bar. Rozstoccki maj.
Sokolniki. Zapisana do Pol. Ks. Rod. P. R. A - I - 41.

BURSIR „TOMMY”, pies, biały z brązowym,
czarne plamy, ur. 7 czerwca 1930 r. Hodowca Aleksan-
der bar. Rozstoccki. Rodzice: **Bursir „Patsy”** i **New-**
market „Queeny”. Właściciel Aleksander bar. Rozstoc-
cki maj. Sokolniki.

Zapisany do Pol. Ks. Rod. P. Ras. A - I - 42.

BETTY WIREGIRL OF WILMOR, suka, biała
uszy z lewej strony plamy żółte i czarne, szyja z pra-
wej str. i głowa w plamy, ur. 10 marca 1931 r. Ho-
dowca: Breda Knut w Warszawie, rodzice: **Prince of**
Soria - Moria i **Peggy von Wilmers - Dorf**. Włas-
ciel Tadeusz Szostkiewicz.

Zapisana do Pol. Ks. Rod. P. Ras. A - I - 50.

KÖCHER V. D. BURG, pies, biały w łaty, ur.
31 lipca 1930 r. Rodzice: **Champ Watteau Spellbrider**
D. F. St. B. 19080 i **Kraftprotz v. d. Burg**, D. F. St. B.
26284. Właściciel Sas Krosiński. Na wystawie w r.
1932 w Warszawie — medal srebrny, we Lwowie w r.
1932 — medal złoty.

Zapisany do Pol. Ks. Rod. P. Ras. A - I - 53.

MISS FLY, suka, biała w łaty żółte i czarne. Ur.
7 czerwca 1930 r. Hodowca: Aleksander bar. Rozstoc-
cki. Rodzice: **Bursir „Patsy”** i **Newmarket „Queeny”**.
Właściciel Justyna Berson maj. Boglewice.

Zapisana do Pol. Ks. Rod. P. Ras. A - I - 54.

ABENI GOBLIN, pies, biały, żółte uszy i skr., ur.
11 maja 1932 r. Hodowca: Anna Benisławska, rodzice:
Jimmy Ks. Rod. A - I - 38 i **Marymont Rosy** Ks. Rod.
A - I - 39 i T. K. C. Nr. 43855. Własność Alfreda Hir-
szowskiego, Winnica. Na wystawie w Warszawie
w roku 1934 — medal srebrny w kl. I i V.

Zapisany do Pol. Ks. Rod. P. Ras. A - I - 61.

PADDY EMERALD, suka, biała, czarno podpal-
ncho i skr., ur. 19 kwietnia 1931 r., zapisana The Ken-
nel Club Nr. 21628. Hodowli E. M. Lester. Rodzice:
Lanarth Selected i **Lanarth Daisy**. Własność Anny
Benisławskiej w Warszawie.

Zapisana do Pol. Ks. Rod. P. Ras. A - I - 62.

„Jimmy” — foxterrier ostr. (A-I-38). Hodowla Anny Benisławskiej w Warszawie ul. Rozbrat 34.

BILLY VOM ZIGEUNERWALD, pies, biały, pla-
ma czarna podpalana na uchu i oku. Ur. 11 sierpnia
1931 r. Hodowca Wolfgang Josephy. Rodzice: **Protos**
Jägerstolz D. F. H. B. 20815 i **Smart v. d. Rüster**

D. F. H. B. 24086. Właściciel Schneider Janusz — Jelonki p. Włochy.

Zapisany do Pol. Ks. Rod. P. Ras. A - I - 74.

BABI, suka biała, łeb podpal. brąz., ur. 16 lutego 1931 r. Hodowca Z. Knothe. Rodzice: **Princ of Soria - Moria** i **Toffi**. Właściciel J. Słaboszewicz. Na wystawie w Warszawie w r. 1932 — med. brązowy. Zapisana do Pol. Ks. Rod. P. Ras. ks. wstępna W - I - 8.

BOUBOULE, pies biały w czarne łaty, ur. listopad 1930 r. Hodowca Hektor. Właściciel Janina Lisiewiczowa. Na wystawie w Warsz. w roku 1933 — medal brązowy.

Zapisana do Pol. Ks. Rod. P. Ras. księga wstępna W - I - 9.

„BIANKA Z TARNOSZYNA“ suka, żółta maska, plama na praw. łopatkę i ogonie. Ur. 25 czerwca 1930 r. Hodowca Inż. W. Patraszewski. Rodzice **Ritter Foxeltau D. F. St. B. Bd. XXIII 21541** i **Sage vom Meisenthal D. F. St. B. 21294**. Właściciel Schneider Janusz. Jelonki p. Włochy.

Zapisana do Pol. Ks. Rod. P. Ras. A - I - 75.

ABENI DODO, suka, biała, żółta głowa, plamy podpalane; ur. 11 maja 1932 r. Hodowca: Anna Benisławska. Rodzice: **Jimmy** (imp. z Anglii) A - I - 38 i **Marymont Rosy** (imp. z Anglii) A - I - 39 i 43855. Właściciel Anna Benisławska w Warszawie. Na wystawie w War. w roku 1933 — medal złoty, kl. I i V; na wyst. w Warsz. w r. 1934 — med. złoty, kl. I, V i VI.

Zapisana do Pol. Ks. Rod. P. Ras. A - I - 79.

„BIBA“, suka, biała w łaty, ur. 4 czerwca 1929 r. Hodowca hr. Starzeński; rodzice: **Tron Paddy K. R.**

„Rajah v. Lahnerhof“ (A-I-104) własność Grety Syropowej w Warszawie, ul. Filtrowa 83.

Pol. A - I - 21 i **Victoria (Vic) K. R. Pol. A - I - 22**. Właściciel Marja Koźmianowa, Nowostawy.

Zapisana do Pol. Ks. Rod. P. Ras. A - I - 80.

CHYPRE SORIA MORIA D. F. S. T. B. Nr. 38894, pies biały, czarn. podp., żółta głowa, ur. 6 lipca 1932 r. Hodowca i właściciel K. Breda w Warsza-

wie. Rodzice: **Köcher von der Burg** i **Peggy Finke**. Na wystawie w Warszawie w r. 1934 — med. złoty w kl. I, V i VI.

Zapisany do Pol. Ks. Rod. P. Ras. A - I - 81.

BESSY VOM ZIGEUNERWALD, suka, biała, ogon czarny, uszy podpal., ur. 11 sierpnia 1931 r.

„Colomby of City“ (A-I-108). Własność Grety Syropowej w Warszawie, ul. Filtrowa 83.

Hodowca: Wolfgang Josephy inż. Rodzice: **Protos Jägerstolz D. J. St. B. 20815** i **Smart von der Rüster D. J. St. 24086**. Właściciel Gabriel Sas - Krosiński — Lwów.

Zapisana do Pol. Ks. Rod. P. Ras. A - I - 82.

NURMI VOM LAHNERHOF, pies, biały głowa i uszy czarno - podpal., ur. 4 lipca 1932 r. Hodowca Leopold Lahner z Wiednia. Rodzice: Sieger „**Gong**“ v. **Lahnerhof** i „**Filla**“ v. **Lahnerhof**. Właściciel Gabriel Sas - Krosiński — Lwów.

Zapisany do Pol. Ks. Rod. P. Ras. A - I - 83.

TRON POPSY, suka, biała w czarno brązowe łaty. Ur. 27 marca 1932 r. Hodowca Aleksander bar. Roztockii. Rodzice: **Tron „Paddy“ A. - I - 21** i „**May**“ **Belle A - I - 41**. Właściciel Margeryta Montlakowa, Łódź.

Zapisana do Pol. Ks. Rod. P. Ras. A - I - 93.

CARRY - SORIA - MORIA, suka, biała z cz. szar. odznakami, ur. 6 czerwca 1932. Hodowca K. Breda. Rodzice: „**Köcher v. d. Burg**“ i „**Peggy**“. Właściciel Arciszewska Zofja w Warsz. Na wystawie w Warsz. w roku 1933 — medal srebrny kl. I, II i V.

Zapisana do Pol. Ks. Rod. P. Ras. A - I - 95.

PLATINO - BLITZ, pies, biały z odznakami na głowie. Ur. 15 marca 1933 r. Hodowca Werner Puls z Lippstadtu. Rodzice: „**Bouzo of Blackfred**“ Węgierski champ. i austriacki zwycięzca D. F. St. B. 34.100 i „**Erins Bärbelina**“ D. F. St. B. 33313. Właściciel Arciszewski Fr. w Warsz.

Zapisany do Pol. Ks. Rod. P. Ras. A - I - 96.

ADA VON CHRISTLHEIM, suka, biała, łaty szare i brąz., ur. 18 marca 1932 r. Hodowca: Irena v. Kéler. Rodzice: **Köcher von Burg** i **Almida v. d. Eilliburg** ö. H. Z. B. F. 1757. Właściciel St. Jaczewski.

Zapisana do Pol. Ks. Rod. P. Ras. A - I - 97.

KASIA, suka, biała w szaro - beżowe plamy, ur. 12 czerwca 1932 r. Hodowca J. Williams. Rodzice: **Garage Guard** i **Shy Luncker Girl**. Właściciel J. Michalski w Warsz. Na wystawie w Warsz. w r. 1934 — medal srebrny w kl. I.

Zapisana do Pol. Ks. Rod. P. Ras. A - I - 100.

KUBA, pies, biały czarne łaty podp., ur. 18 kwietnia 1932 r. Hodowca: Slewellyn z Anglii. Rodzice: **Mountain Digger** i **Little Myrtle**. Właściciel J. Michalski. Na wystawie w Warsz. w r. 1933 med. srebrny w kl. I.

Zapisany do Pol. Ks. Rod. P. Ras. A - I - 101.

ADASTRA INVADER „PETER“, pies, biały w żółt. i czarn., ur. 17 lipca 1933 r. Hodowca Haigh i Jenkinson. Rodzice: „**Wycote Invader**“ i „**Pow Progress**“. Właśc. J. Michalski. Na wyst. w Medjolanie w r. 1934 — 2 nagrody I-sze, dwie I-sze specjalne, puhar za najlepsz. psa ostrowl. Kumberl. Tow. Hod. Psów.

Zapisany do Pol. Ks. Rod. P. Ras. A - I - 102.

„Abeni-Goblin“ (A-I-61) właśc. Alfred Hirszowski w Winnicy — Zakłady Chemiczne.

RAJAH VOM LAHNERHOF, pies, biały z odzn., ur. 11 grudnia 1932 r. Hodowca Leopold Lahner —

Wiedeń. Rodzice: Engl. u. Deutcher Champion **Talavera Pegasüs** Angl. Kennel K. Rej. 1564 M. M. D. St. B. 36300 i **Gala vom Lahnerhof** ö. H. Z. B. F. 2026. Właściciel Greta Syrop w Warsz. Na wystawie w Gracu 1933 r. — vorzüglich, to samo na wystawach w Wiedniu w r. 1933, w Agram — 1933 i Wiedniu 1934 r.

Zapisany do Pol. Ks. Rod. P. Ras. A - I - 104.

BRIGITTA, suka biała, ur. 28 maja 1933 r. Rodzice: **Jimmy** i **Roxy**. Hodowca i właściciel Greta Syropowa w Warsz.

Zapisana do Pol. Ks. Rod. P. Ras. A - I - 105.

ROXY, suka biała głowa podp., urod. 23 kwietnia 1932 r. Rodzice: **Phantast vom Grunewald** D. F. St. B. 22995 i **Jolly - Tropau** D. J. St. H. 707 - I. Hodowca i właściciel Greta Syropowa w Warsz.

Zapisana do Pol. Ks. Rod. P. Ras. A - I - 106.

ABENI BELLINDA, suka, czarne łaty na głowie, ur. 14 kwietnia 1933 r. Hodowca A. Benisławska. Rodzice: **Jimmy** i **Paddy Emerald**. Właściciel Sikiewicz B.

Zapisana do Pol. Ks. Rod. P. R. A - I - 107.

COLOMBY OF CITY, suka biała, uszy podpal., ur. 12 czerwca 1932 r. Hodowca Frühwald — Wiedeń. Rodzice: Węgierski Champion **Gong vom Lahnerhof** ö. H. Z. B. F. 1028 i **Carmen of City** F. 2317. Właściciel Greta Syrop. Na wystawach w Linz, Budapeszcie, Pradze, Wiedniu, Klagenfurcie, Neustadt i w Wiedniu w r. 1933: pierwsze nagr.

Zapisana do Pol. Ks. Rod. P. Ras. A - I - 108.

PEGGY FINKE, suka biała podp. na głowie, ur. 7 czerwca 1929 r. Hodowca Fr. Finke w Berlinie. Rodzice: **Foys Wonder** D. F. St. B. 20783 i **Jemmy vom Uhu** D. F. St. B. 18246. Właściciel M. Bréda Warsz. Na wystawie w Warsz. w r. 1930 — med. złoty w kl. I i med. srebrny w kl. II.

Zapisana do Pol. Ks. Rod. P. Ras. A - I - 109.

KULUK - DANDY - DU RONNET, pies biały w żółto - czarne plamy, ur. 5 kwietnia 1932 r. Hodowca: Daisy Davidsen Francja. Rodzice: **Vigor de Châteline** — 41637 I prix de Paris 1930, 8 prix premiers. C. A. C. Prix d'honneur 1931 r. i **Elset de Brandbury** L. O. F. 43153. Właściciel Janina Kaczowska.

Zapisany do Pol. Ks. Rod. P. Ras. C - II - 36.

JOLLY, suka biała, z podp. na głowie, urod. 28 maja 1933 r. Hodowca i właściciel Greta Syropowa. Rodzice: **Jimmy** i **Roxy**.

Zapisana do Pol. Ks. Rod. P. Ras. A - I - 111.

OSTRA JONOWA HORA, suka biała, uszy podpal., urod. 22 maja 1932 r. Hodowca Janowa Hora. Rodzice Champ. **Niki Helme** Clp. 554 g. i **Berry Biskupiec** Clp. 649. H. Właściciel Anna - Sas - Krosińska — Lwów. Na wyst. we Lwowie w r. 1933 medal srebrny.

Zapisana do Pol. Ks. Rod. P. Ras. A - I - 115.

Owczarki polskie i ich hodowla

Zagadnienie regeneracji i ustalenia owczarka polskiego posiada dla nas doniosłe znaczenie. Od szeregu lat nawołują nasi wybitni hodowcy do zajęcia się tą sprawą. Prezes M. Trybulski — znany i ceniony nasz zootechnik już w r. 1925 poruszał tę sprawę i zachęcał do pracy nad owczarkami polskimi celem wyodrębnienia i ustalenia cech typu górskiego (podhalańskiego) oraz nizinnego. Dr. S. Koźmian-Reicher z Targowisk proponował przed kilku laty utworzyć specjalny klub hodowców owczarka polskiego i wszelkimi siłami popierał sprawę chowu owczarków podhalańskich. Korpus Ochrony Pogranicza już w r. 1922 zajął się próbą hodowli owczarków podhalańskich celem dalszego wypróbowania wartości tych psów do celów meldunkowo - wywiadowczych. W doskonałym podręczniku „Psy“, opracowanym przez M. Trybulskiego, widzimy właśnie

W ostatnich czasach owczarki polskie typu górskiego, pochodzące głównie z okolic Poronina i Nowego Targu, zostały zakupione przez kilkunastu hodowców, którzy zajęli się ich chowem, jak to p. Lewandowski, I. Moraczewska, K. Sławińska, Vostrakowa i in. A oto, co pisze na temat owczarków polskich Irena Moraczewska z Brzuchowic k. Lwowa, hodowczyni tych pięknych i pożytecznych psów:

Anglicy kochają się w psach, mają zatem swoje krajowe rasy. Przepiękne, ogromne owczary angielskie (Old English Sheepdogs), o ciemnym, szarym włosie, są chlubą ich hodowli. Chińczycy wyprodukowali rasę bardzo cennych pekińczyków, podziwianych dziś przez wszystkie narody, a będących ozdobą każdej wystawy psów. Psy Samojedów, jak wszystkie psy narodów północy, nieocenione oddają usługi swym panom. Francuzi toczą wciąż spór

Owczarek podhalański „Tutny“ (B - I - 70) Stanisława Lewandowskiego we Lwowie, ul. Poniatowskiego 7.

rodzinę owczarków podhalańskich z psiarni KOP-u w otoczeniu wrych wychowawców. Tu i owdzie zaczynają zaprowadzać owczarki, lecz brak nadal należnego tej rasie zainteresowania. Sprawa owczarka nizinnego również mało posuwa się naprzód. Piękne sztuki tych psów przed kilku laty pokazała na wystawach warszawskich ks. M. Czetwertyńska. Ładne i miłe te pieski mogą mieć zastosowanie zarówno jako psy owczarskie, jak i pokojowe.

z Niemcami o owczarka alzackiego, odbierając sobie wzajemnie zasługę wyhodowania tak wartościowej rasy psów, tych prawdziwych przyjaciół żołnierza. W Polsce mamy również wielu miłośników psów, dlaczego zatem nie moglibyśmy się poszczycić naszą krajową i rodzimą rasą, odpowiadającą najlepiej naszym warunkom klimatycznym?

W każdym domu, w każdej prawie chacie jest jakiś mniej lub więcej ukochany Bryś,

lub Kruczek, niechże to będzie lepiej polski Bryś, nasz krajowy Kruczek. Gdzie go jednak znajdziemy? W skarbnicy klejnotów rodzimych, czysto polskich, w Tatrach, lub na Pod-

Owczarek podhalański „Juhas“ (B-I-63). Własność Krystyny Sławińskiej w Witkowiźnie p. Mińsk Maz. (ten sam pies znajduje się na okładce).

halu. Przejdźmy się kiedyś wśród chat góralskich w okolicy Zakopanego, lub Poronina, a napewno zaszczeka na nas taka typowa, biała podhalańska „Fajka“, lub „Tutny“, pokaże nam swe zdrowe i silne kły.

Psy te znane już są wśród hodowców i bardzo cenione, rasa nosi nazwę *owczarków podhalańskich*, a posiada prócz miłego dla każdego Polaka rodzimego pochodzenia, wiele pierwszorzędnych zalet. Psy te są przede wszystkim bardzo piękne, a wzrostem nie ustępują ber-

nardyńom, są bardzo ostre, a zęby mają nie od parady. Dają się łatwo tresować i powinny być więcej rozpowszechnione, jako psy straży granicznej, szczególnie zdadne w porze zimowej, gdyż mają barwę ochronną, zastosowaną do śniegu, a na wyżynach śnieg leży przecież większą część roku.

Włos powinien być czysto biały (kremowe lub żółte plamy mają tylko mieszańce), puszysty i silnie fryzowany. Jak z tych krótkich uwag wynika, owczarki podhalańskie mogą być chlubą każdego ogrodu, czy podwórza.

Owczarek podhalański „Baca“ Marji z Geyerów Zbrożkowej w Rudkach pod Lwowem.

Dogi i ich hodowla w Polsce

Dogi należą do rzędu psów, które mają obecnie wielu zwolenników. Psy te imponują wspaniałą postawą i wielkością. Są to bezsprzecznie piękne psy spacerowe i jednocześnie mogą służyć do osobistej obrony.

Dogi sprowadzono głównie z Niemiec. Posiadamy właściwie dwa typy tych zwierząt. Jedne z nich o masywniejszej, cięższej budowie, drugie - lżejsze, częstokroć wyższe od poprzednich. Pozatem powstają typy pośrednie. Zjawisko to widzi się również zagranicą. Nadto z jednej strony istnieją amato-

rzy dogów jednomaścistych lub pręgowanych, z drugiej zaś arlekinów.

W Polsce najwięcej psów tej rasy dały hodowle w Dolsku, Kalinowcu, Nowejwsi. Ostatnio powstały nowe hodowle, jak „Dżungla“, „Sparta“ i inne.

W Pol. Ks. Rod. Psów Rasowych zarejestrowano pewną ilość materiału o ustalonym pochodzeniu na podstawie rodowodów zagranicznych organizacyj kynologicznych. Jest to już podstawa do dalszego rozwoju racjonalnej hodowli tych psów w naszym kraju.

SENTA II, suka zł. mor., ur. 18.I.27 r. Hodow. Reibe; rodz. Artus von Drachenstein i Dina. Właśc.

HEKTOR V. SIMBACH, pies, przeg. ur. 16.IV.27 r. Hod. Wilhelm Buckenhofer. Rodz. Champ. Bosko

„Nika-Orleans” (B-I-24) własność St. Stopczyka w Kalinowcu p. Żabieniec.

Hodowla dogów St. Stopczyka w Kalinowcu p. Żabieniec.

Hr. Raczyńska — Nałęcz Ant. Na wyst. w Warszawie med. sr. 1927 r. Pol. Ks. Rod. P. R. B - I - 10.

LORD, pies mor. złot., ur. 18.I.25 r. Hod. Reibe, rodz. Artus v. Drachenstein oraz Dina. Właśc. Hr.

v. d. Saalburg oraz Stella. Właśc. Hr. Rzyaszczewski. Pol. Ks. Rod. P. R. B - I - 12.

AFRA V. SMILKAU, suka, mor., ur. 22.II.27 r. Hod. Johann Buczelka. Rodz. Doggo v. d. Wofelshunke oraz Milla v. Hohenstraut. Właśc. Hr. J. Rzyaszczewski. Pol. Ks. Rod. P. R. B - I - 13.

WESTA z DOBROSTAN, suka c-mor., ur. 3.XII. 29 r. Hod. Dietrich; rodz. Ajax v. Kohlengrund oraz Alpha v. Kohlengrund. Właśc. Klaja St. Pol. Ks. Rod. P. R. B - I - 22.

TANTALUS Z DOLSKA, pies, mor., ur. 15.VI.29 r. Hod. hr. J. Rzyaszczewski; rodz. Hektor v. Simbach

„Citty” (B-I-28a) suka żółta z ciem. maską, własn. W. Strzyżewskiego w przyjaźni z małż. hodowcy.

Nałęcz - Raczyńska. Na wyst. w Warszawie w l. 1927 — med. zł. Pol. Ks. Rod. P. R. B - I - 11.

Fragment z hodowli dogów „Sparta” Włodzimierza Strzyżewskiego w Kraszewicach.

oraz Afra v. Smilkau. Właśc. St. Klaja. Pol. Ks. Rod. P. R. B - I - 23.

„NIKA“ ORLEANS V. AERBACHTAL, suka, białocz. nakr., ur. 13.IV.28 r. Hod. Trenner; rodz. **Champ Dolf v. d. Saalburg** oraz **Agathe v. Ritterhof**. Właś. Stopezyk St. Na wyst. w Toruniu 1930 r. med. zł. Na wyst. w Wasz. w 31 r. med. sr. kl. I i IV; w roku 32 med. sr., w r. 33 med. sr. i w roku 34 med. sr. kl. I i IV. Pol. Ks. Rod. P. R. B - I - 24.

ALEX V. SCHEITHOF, pies, przęg., ur. 26.V.30 r. Hod. Kurt Rathe; rodz. **Ador v. Schartental** oraz **Centa v. Scheithof**. Właś. Stopezyk St. Na wyst. w Warsz. w r. 1931 med. sr. kl. I i II; w roku 32 med. sr. kl. I; w roku 1933 med. zł. kl. I i IV oraz nagr. honorowa. W roku 1934 med. zł. kl. I i IV. Pol. Ks. Rod. P. Ras. B - I - 25.

QUITTE V. AERBACHTAL, suka, biała-cz. nakr., ur. 10.V.30 r. Hod. Trener; rodz. **Clown Carmen** oraz **Ethel v. Amalienborg**. Właś. St. Stopezyk. Pol. Ks. Rod. P. R. B - I - 26.

DIANA, suka żółta, ur. 26.IV.31 r. Hod. Reibe; rodz. **Page v. Preussen** oraz **Agne Sarmatia**. Właś. A. Steinberg. Pol. Ks. Rod. P. R. B - I - 28.

CITTY, suka, żółta, ur. 18.XI.29. Hod. Reibe; rodz. **Babu v. d. Pissa** oraz **Agne Sarmatia**. Właś. Strzyżewski. Na wyst. w Warszawie w r. 1932 med. brąz. Na wyst. w Ostrzeszowie w 1934 r. med. sr. Pol. Ks. Rod. P. R. B - I - 28a.

FALKO V. FREIGERICHT, pies, zł.-pręg., ur. 16.VI.27 r. Hod. „Diana“ Wideburg; rodz. **Attila v. Hexengold** oraz **Adeli v. Freigericht**. Właś. M. Radziejewskiego. Na wyst. w Łodzi w 1932 r. med. złoty. Pol. Ks. Rod. P. R. B - I - 29.

HIRAM - RIDO Z DOLSKA, pies, mor.-pręg., ur. 15.VII.29 r. Hod. J. Hr. Rzyaszczewski; Rodz. **Hektor v. Simbach** oraz **Afra v. Smilkau**. Właś. S. Gens Pol. Ks. Rod. P. Ras. B - I - 30.

SCHUFT V. D. ROHLAU, pies, białocz. nakr., ur. 3.VIII.32 r. Hod. St. Stopezyk. Rodz. **Rolf-Alex v. Scheithof** oraz „Nika“ Orleans v. Aerbachtal. Właś. M. Rosenthal. Pol. Ks. Rod. P. Ras. B - I - 31.

TIGRA, suka, przęg., ur. 18.XII.31 r. Hod. St. Stopezyk; rodz. **Alex v. Scheithof** oraz „Nika“ Orleans v. Aerbachtal. Właś. Hod. „Dżungla“ Magierowa Nina. Pol. Ks. Rod. P. Ras. B - I - 37.

DUX - DERWISZ, pies, zł.-pręg., ur. 17.IV.31 r. Hod. Bar. v. Massenbach, rodz. **Clown** oraz **Alraune**. Właś. N. Magierowa. Na wyst. w Poznaniu w 1932 r. I nagr. i w Warszawie w 1934 r. med sr. kl. I, IV i V. Pol. Ks. Rod. P. R. B - I - 41.

LUX Z WŁODAWY, pies, przęg., ur. 19.V.32 r. Hod. St. Klaja; rodz. **Tantalus** oraz **Westa**. Właś. St. Wąsicki. Pol. Ks. Rod. P. R. B - I - 43.

RANGO, pies, tarantow., ur. 4.III.33 r. Hod. St. Stopezyk; rodz. **Rolf - Alex v. Scheithof**, oraz **Nika Orleans v. Aerbachtal**. Właś. A. Walska. Pol. Ks. Rod. P. R. B - I - 44.

DOLLY, suka, arlekin, ur. 20.VII.31 r. Hod. St. Stopezyk; rodz.: **Alex** oraz **Nika - Orleans**. Właś. St. Oppenheim. Pol. Ks. Rod. P. R. B - I - 46.

„IRYS“Z WŁODAWY, pies, c.-pręg., ur. 14.VI.32 r. Hod. St. Klaja; rodz. **Tantalus** oraz **Westa**. Właś. S. Konopka. Pol. Ks. Rod. P. R. B - I - 47.

„DORA“, suka arlekin, ur. 4.IX.33 r. Hod. St. Stopezyk; rodz. **Rolf - Alex** oraz **Nika - Orleans**. Właś. K. Dobrowolski. Pol. Ks. Rod. P. R. B - I - 48.

EROS, pies, przęg., ur. 28.II.34 r. Hod. Magierowa; rodz. **Dux - Derwisz** oraz **Tigra z Kalinowca**. Właś. H. Pawłowska. Pol. Ks. Rod. P. R. B - I - 60.

BOHUN, pies, niebieski, ur. 27.XI.33 r. Hod. Hesse; rodz. **Benno v. Petzenschloss** oraz **Asta v. Brückenstüble**. Właś. J. Przywieczerski. Pol. Ks. Rod. P. R. B - I - 61.

ALFA, suka, przęg., ur. 28.II.34 r. Hod. i właś. N. Magierowa; rodz. **Dux - Derwisz** oraz **Tigra z Kalinowca**. Pol. Ks. Rod. P. R. B - I - 62.

MURZYNEK Z KALINOWCA, pies, czarny, ur. 4.IX.33 r. Hod. St. Stopezyk; rodz. **Alex - Rolf** oraz **Nika - Orleans v. Aerbachtal**. Właś. Strzyżewski Wł. Pol. Ks. Rod. P. R. B - I - 64.

Hodowla airedale - terrierów w Polsce

Airedale - Terriery ze względu na swe wybitne zalety, jako psy obronne, posiadają poważną przyszłość. Zważywszy, iż psy te nadają się również do służby wojskowej i policyjnej — należy im udzielić więcej uwagi.

Airedale - Terriery należą do psów szorstkowłosych mocnej budowy, silnych i ciętych. Nowoczesna sylwetka airedale-terriera należycie oskubanego sprawia bardzo korzystne wrażenie, a ciemno - szaro - żelazista maść z ciemnym czaprakiem na tułowiu i podpalaniem dolnej partji, nadaje swoisty wygląd tym psom.

W miarę wzrostu zainteresowania w kierunku hodowli psów szorstkowłosych — hodowla airedale - terrierów wzbudza coraz większe zainteresowanie. Z drugiej strony hodowcy airedale - terrierów przyczyniając się do wzrostu pogłowia tych psów potrzebnych dla armji i policji, przynoszą w ten sposób wyjątkową korzyść krajowi.

Pewna ilość tych psów była zakupiona zagranicą przez policję państwową. Sprawdzili też materiał rozplodowy hodowcy prywatni, jak hodowla w Maszycach, „Altesse“ i inne.

SEKT V. EICHFELD, pies ur. 6.VI.32 r. hod. Hansi Brassa w Austrii; rodz. **Champ. Esprit-Kaiphaz** oraz **Ursehl v. d. Türkenschanz**; wlas. O. Rozenzweig; Wysoka, p. Łazy. Pol. Ks. Rod. P. R. B - I - 32.

BURGA V. ENGELSHOF, suka, ur. 25.IX.26 r., hod. Eberbach Kaiserslautern; rodz. **Artus Barbarossa**

oraz **Dolly v. Gräfenbach**; włas. Wl. Schön w Białej k. Bielska. Pol. Ks. Rod. P. R. B - I - 34

ROLAND V. EULENHORST, pies, ur. 18.IV.28 r. hod. Stein w Stassfurt; Rodz. **Chm. Rekord v. Klein-**

STELLA, suka, ur. 16.II.33 r., hod. P. Biernat w Rudawie koło Krakowa; rodz. **Tell** oraz **Molly z Maszyc**, włas. Stefan Orlewicz w Warszawie. Pol. Ks. R. P. R. W - I - 2.

Airedale Terrier „Senta z Maszyc” — po Rolandzie i Bianie. Hodowla Maszyce p. Ojców.

feld oraz **Blondel v. Hardeck**; włas. Maj. Maszyce p. Ojców. Pol. Ks. Rod. P. R. B - I - 35.

BIANA V. D. SCHWALM, suka, ur. 1.VIII.32 r. hod. Richter Röhlshausen; rodz. **Ch. Donner v. Bärenfels** oraz **Gipsy am Sonnendung**; włas. Maj. Maszyce, p. Ojców. Pol. Ks. Rod. P. R. B - I - 36.

ALTESSE-ARA suka, ur. 11.VII.32 r. hod. L. Lamla; rodz. **Ch. Nowikóv v. d. Kirnau** oraz **Ella v. d. Dorfwiese**; włas. J. Jechalska w Warszawie. Pol. Ks. R. P. R. B - I - 42.

BOB, pies, ur. 29.II.32 r. hod. W. Thomas w Anglii; rodz. **Bankers Model** oraz **Peggy o'Queens**; włas. D. Sączewski w Warszawie. Na wyst. Warszawa 1933 — med. sr. w kl. I i II, w r. 1934 — med. zł. Pol. Ks. R. P. R. B - I - 49.

BEAUTY Z MASZYC, suka, ur. 21.IV.34 r. hod. Maszyce; rodz. **Roland v. Eulenhorst** oraz **Biana v. d. Schwalm**; włas. M. R. hr. Tarnowska w Zaklikowie. Pol. Ks. Rod. P. R. B - I - 50.

BOSS, pies, ur. 2.IV.34 r. hod. J. Jechalskiej w Warszawie; rodz. **Bob** oraz **Altesse Ara**; włas. M. R. Tarnowska w Zaklikowie. Pol. Ks. Rod. P. R. B - I - 51.

DOLLY Z MASZYC, suka, ur. 7.VII.29 r. hod. Maszyce p. Ojców; rodz. **Roland v. Eulenhorst** oraz **Burga v. Engelshof**; włas. Fl. Dabiński w Toruniu. Pol. Ks. Rod. P. R. B - I - 52.

BOY Z MASZYC, pies, ur. 13.VI.33 r., hod. Maszyce; rodz. **Roland v. Eulenhorst** oraz **Biana v. d. Schwalm**; wł. Waclaw Dykier w Toruniu. Pol. Ks. R. P. R. B - I - 65.

GIPSY Z MASZYC, suka, ur. 7.VII.29 r. hod. Maszyce; rodz. **Roland v. Eulenhorst** oraz **Burga v. Engelshof**; wł. Fl. Dabiński w Toruniu. Pol. Ks. R. P. R. B - I - 66.

Fragment z hodowli Airedale Terrierów w Maszycach p. Ojców.

ARI, pies, ur. 2.IV.34 r. hod. J. Jechalska w Warszawie; rodz. **Bob** oraz **Altesse - Ara**, wł. Gusta Kocicka w Warszawie. Pol. Ks. Rod. Ps. R. B - I - 67.

Boxery

RITA V. D. EICHE suka, ur. 25.V.24 r. imp. rodz. **Ajax v. d. drei Gleichen** oraz **Hela v. d. Eiche**, włas. M. Jackowski w Bednarach. Pol. Ks. R. P. R. B - I - 16

ENOCH V. D. AITMARK, pies złoc. przeg., ur. 17.V.24 imp. rodz. **Sillo v. d. Waldschmidt** oraz **Claudine v. Marienhof**; włas. M. Jackowski w Bednarach. p. Pobiedziska. Pol. Ks. R. P. R. B - I - 17.

RAGUHILD BATH SATAN, suka, zół. kaszt. ur. 19.VI.29. hod. M. Menzel w Linz; rodz. **Cham. Artus ben Satan** oraz **Scharfzahn**; włas. L. Grabowski p. Roś. Pol. Ks. R. P. R. B - I - 18.

RUSTAN BEN SATAN, pies, zł. przeg., ur. 2.IX.26, hod. R. Menzel w Linz; rodz. **Rhadames ben Satan** oraz **Benta v. Dom.**; włas. Oskar Rozenweig, p. Roś. Pol. Ks. R. P. R. B - I - 19.

ZULA, suka, zł. przeg., ur. 4.VI.29 r., hod. M. Jackowski; rodz. **Enoch v. d. Altmark** oraz **Rita v. d. Eiche**; włas. K. Czartoryski w Warszawie. Pol. Ks. R. P. R. B - I - 20.

PENTHESILEA BATH SATAN, suka, złoc. przeg., ur. 11.VII.30 r. hod. R. Menzel w Linz.; rodz. **Hannes ben Satan** oraz **Brunhilde bath Satan**; wł. O. Rozenzweig p. Łazy. Pol. Ks. R. P. R. B - I - 21.

CHECK V. BAUERNBERG - SMOK, pies, pręg. ur. 8.II.31 r. imp.; rodz. **Dargo v. Gerhardsbrunnen** oraz **Blanka v. Baurberg**; wł. A. Wasung w Stryju. Pol. Ks. R. P. R. B - I - 27.

BILL, pies, ciem. pręg. ur. 11.VIII.32 r. hod. K. Czartoryski; rodz. **Rustan ben Satan** oraz **Zula**. Wł. L. Karzinkin w Warszawie. Pol. Ks. R. P. R. B - I - 33.

DOLLY, suka pręg. ur. 22.XI.31 r. hod. J. Bralski; rodz. **Rustan ben Satan** oraz **Zula**. Wł. St. Meledyn w Warszawie. Pol. Ks. R. P. R. B - I - 39.

MIRA V. D. MAGDALENENQUELLE, suka, ur. 25.VIII.29 hod. G. Feyerlein w Monachjum; rodz. **Alex. v. d. Magdalenenquelle** oraz **Balda v. Rottgau**. Wł. Dr. J. Dadaczyński w Rydułtowych G. Śl. Pol. Ks. R. P. R. B - I - 40.

RITA, suka, ciemn. mor. ur. 7.V.33 r. hod. K. Czartoryski; rodz. **Rustan ben Satan** oraz **Zula**; wł. St. Kowalski w Warszawie. Na Wyst. Warszawy w r. 1934 r. med. brąz. Pol. Ks. R. P. R. B - I - 45.

ASTA V. JUGENDLAND, suka, żół. ur. 10.II.31 r. hod. Jurrán z Niemczech; rodz. **Lackel v. Heiderfeld** oraz **Terra v. Gumbertusbrunnen**; wł. Reibe w Nowej Wsi p. Dąbrowa k. Mogilna. Pol. Ks. R. P. R. B - I - 53.

ASKO SARMATIA, pies, sarn. maści, urodz. 15.X.33, hod. Reibe; rodz. **Alex. v. Ostland** oraz **Asta v. Jugendländ**; wł. K. Domiczek w Jarosławiu. Pol. Ks. Rod. P. R. B - I - 54.

ARSA SARMATIA, suka, sarn. m., ur. 15.X.33, hod. Reibe; rodz. **Alex. v. Ostland** oraz **Asta v. Jugendländ**; wł. Reibe w Nowejwsi. Pol. Ks. Rod. P. R. B - I - 55.

NICK, pies, br., ur. 15.VIII.26 r. Hod. właś. B. Barylski. Rodz. **Dżek** oraz **Cilli v. d. Königshütte**. Na wyst. w Warsz. w 1927 r. med. brąz. kl. II i list pochw. kl. I. Pol. Ks. Rod. P. R. B - I - 6.

DŻEK II, pies, czarn.-podp., ur. 1925 r. Hod. B. Barylski; rodz. **Dżek** oraz **Iskra**. Właś. Malhomme Leon. Na wyst. w Warszawie w r. 1927 — med. sr. kl. I. Pol. Ks. Rod. P. R. B - I - 7.

JOHN, pies, cz. podp., ur. paźd. 1926 r. Hod. B. Barylski. Właś. Dąbrowski. Na wyst. w Wejherowie w 1927 r. med. sr. Pol. Ks. Rod. P. R. B - I - 14.

Brązowy doberman „Rex” Tadeusza Tomanka w Radomiu.

NIXE V. PANNEWITZ, suka, czar.-podp., ur. 30. IV.30 r. Hod. Oswald Thäslér; rodz. **Lux v. Simmenau** oraz **Pia v. Simmenau**. Właś. J. Borkowski. Pol. Ks. Rod. P. R. B - I - 56.

ALTO V. HELENENQUELL, pies, czarno-podp., ur. 12.V.33 r. Hod. Jachmann; rodz. **Desir v. Glückswinkel** oraz **Bella v. Osswalda**. Właś. J. Borkowski. Pol. Ks. Rod. P. R. B - I - 57.

BUSCHI V. TAUBENTAL, suka, brąz. pod., ur. 25.VII.34 r. Hod. Hans Scheurmann; rodz. **Norbert v. Dombachtal** oraz **Atta v. Maisachtal**. Właś. J. Borkowski. Pol. Ks. Rod. P. R. B - I - 58.

FEE V. GUMBERTUS, suka, czarno-podp., ur. 15.VII.34 r. Hod. L. Ehrenschwender; rodz. **Egon v. Ludwigsburg** oraz **Asta v. d. Finkalshöhe**. Właś. J. Borkowski. Pol. Ks. Rod. P. R. B - I - 59.

Dobermany

DŻEK, pies pod., ur. 1.IV.19 r. Hod. Ed. Michałowski. Właś. Barylski. Na wyst. w Warszawie w 1925 r. med. sr. i spec., Gl. Kom. Pol. Państw.

„Fee v. Gumbertus” (B-I-59). Hodowla doberman-pinczerów J. Borkowskiego w Nowem n/W. (Pomorze).

Na wyst. w Warsz. w 1927 r. med. zł. Pol. Ks. Rod. P. R. B - I - 5.

Buldogi francuskie w Polsce

Piękne te psy pokojowe niezależnie od wpływów mody posiadają licznych zwolenników. Nie łatwo wszakże zdobyć doskonały okaz w tej rasie psów. Buldogi francuskie importowano do Polski z Francji, Austrii i Niemiec.

Pierwszy pies tej rasy „COTILLON SANS PAREIL“, hodowli I. Blumencron z Linz, importowany przez Dr. Koźmian-Reichera Stanisława z Targowisk, został wpisany do Pol. Księgi Rodowodowej pod poz. C. — II — 3; na podst. austr. Rodow. Rodzice: „Artur v. Schottwien - Bobby“ oraz „Flanelle Sans - Pareil“.

(Neufel) — rodowód Klubu Hod. Buld. Franc. w Monachium.

Pol. Ks. Rod. P. R. C. — II — 9. oraz „Lolo sans Pareil“ St. F. B. 163. Na wystawie psów w Warszawie w r. 1925 — medal srebrny.

Pol. Księg. Rod. P. R. C. — II — 8. „BIDDY v. d. KYBURG“, suka biała

Hodowla amatorska buldogów francuskich „D'Ansta“ S. i A. Stachiewiczów w Warszawie, ul. Nowy-Świat 57.

„CHYMMI“, pies morengowaty, ur. 10 maja 1922 r., hodowli p. A. Koseckiego w Warszawie; własność p. Hugona Koeniga w Warszawie. Rodzice: „Tyma“ i „Struzzi“ (po psach importowanych z Francji przez p. Woroncowa - Daszkowa). Na wystawie w Warszawie w r. 1925 — medal srebrny.

Pol. Ks. Rodow. P. R. C. — II — 5.

„AGA v. PFEFFENBUSCH“, suka biała z czarn. odzn., ur. 25 lipca 1924 r., hodowli Hermana Demuth w Bernburgu; własność p. Dr Stanisława Koźmian - Reichera. Rodzice: „Perrot v. Wasgenwald“ oraz „Brecoushe Kywals“.

Pol. Ks. Rod. P. R. C. — II — 6

„CHARMEUSE“, suka biała w czarn. łaty, ur. 22 maja 1924 r., hodowli p. Izabelli Blumencron w Linz, importowana przez p. Katarzynę Koenig z Warszawy. Rodzice: „Champ. Chip (Steckelberg)“ ö. H. St. B. 96

w czarne łaty, ur. 3 kwietnia 1928 r., hodowli p. Otto Kyburg w Berlinie, importowana przez p. Lily Friede w Wilnie. Rodzice: „Burseh v. Zähringen“ oraz „Blanchette“

Pol. Ks. R. P. R. C. — II — 9.

„EMMERYS v. PULVERTHURM“, suka, głowa, szyja, piersi, nogi białe, tułów ciemny przegowany, ur. 25 listopada 1922 r., hodowli p. Schennerer Franz w Wiedniu, importowana przez p. Zofję Vostřak z Czerniejewa. Rodzice: „Champ Alex v. d. Gilm“ (ö. H. St. B. 209) oraz „Hexe“ (ö. H. St. F. B. 282).

Pol. Ks. Rod. P. R. C. — II — 11.

„PICCOLO v. LEESDORF“, pies biały w łaty, ur. 6 marca 1932 r., hodowli p. Zuzanny v. Schmidt w Baden b/Wien, importowany przez p. Olę Szarską we Lwowie. Rodzice: „Peter v. Leesdorf“ (ö. H. St. B. F. B. 1499) oraz „Mutzi v. Leesdorf“ (Z. F. B. 1611).

Pol. Ks. Rod. P. R.: C. — II — 25.

„ASTOR - FINE MOUCHE“, pies czarny morengowaty z białem na głowie, brzuchu i nogach, ur. 20 stycznia 1932 r., hodowli p. Wiktora Mirny w Warszawie; własność p. Anny Huszczowej w Warszawie. Rodzice: „**Sambo I**“ oraz „**Mignon v. Schübinsdorf**“ (Asta Nilsen). Na wystawie w Warszawie w r. 1933 w kl. otwartej — medal srebrny.

Pol. Ks. Rod. P. R. C. — II — 32.

„SAMBO MON PLAISIR“, pies czarny moreng. z białem na głowie i piersiach, ur. 9 stycznia 1932 r., hodowli p. Wiktora Mirny w Warszawie. Rodzice: „**Sambo I**“ oraz „**Mignon v. Schübinsdorf**“ (Kl. Fr. B. w Monachium 6863).

Pol. Ks. Rod. P. R. C. — II — 33.

„BOULLY“, pies ciemno - morengow., biała pierś, ur. 20 czerwca 1933 r., hodowli p. A. Włodarczyka w Warszawie; własność p. Sylwestra Stachiewicza w Warszawie. Rodzice: „**Fido Buli de Milano**“ (S. Trovato) oraz „**Fryga**“ (Hod. hr. Ż. Korytowska). Na wystawie w Warszawie w r. 1934 — med. brązowy w klasie młodzieży. (II nagr.)

Pol. Ks. Rod. P. R. C. — II — 54.

Buldog francuski „Astor - Fine Mouche“ Anny Huszczowej w Warszawie ul. Promenada 21 m. 6. (C-II-32).

„WADI MUSA v. LEESDORF“, suka morengowata z białymi odznakami, ur. 17 lipca 1933 r., hodowli p. Zuzanny v. Schmidt w Ba-

den b/Wien, importowana przez p. Stachiewicza Sylwestra z Warszawy. Rodzice: „**Osterhas v. Leesdorf**“ (ö. H. St. B. F. B. 1628) oraz „**Mona Lisa**“ - **Albrecht** (ö. H. St. B. F. B. 1540).

Pol. Ks. Rod. P. R. C — II — 55.

Hodowla pekińskich piesków

Hodowla pekińskich piesków pałacowych rozwija się w ostatnich latach bardzo pomysłnie w naszym kraju i budzi powszechne zainteresowanie. Nie hacząc na to, iż pieski te były chowane z pietyzmem już w starożytnych Chinach, nie tylko przetrwały do czasów dzisiejszych, ale nadto są dziś podobnie modne, jak ongiś w Chinach, gdzie były ozdobą pałaców władców tamtejszych.

Piesek pekiński pałacowy, jak żaden inny, stanowi prawdziwą ozdobę nowoczesnych wnętrz i czuje się znakomicie w otoczeniu wytwornej pani. Pekinczyk — ta minjatura lwa o „groźnej grzywie i wyrazistych oczach“, jakże łagodnym jest towarzyszem i przemiłym stworzonkiem, niestęchanie przywiązaniem do swych chlebodawców. Jest on zarówno ozdobą salonu, jak i wiernym przyjacielem.

Pekinskie pieski pałacowe importowano ongiś z Chin, gdzie zdobywano je z niestęchanymi trudnościami. Dziś kolebką tej rasy w nowoczesnym ujęciu w Europie jest Anglja. Stamtąd też importowano głównie pieski te do Polski. A oto szereg tych piesków według naszych ksiąg rodowodowych:

Pierwsza suczka wpisana do Pol. Księgi Rodowodowej na podstawie angielskiego rodowodu —

„**ASHTON-MORE MOO-MING**“, importowana przez p. Zofję Vostřakovą z Czerniejewa. Suczka ta, ur. 11 lipca 1924 r. żółtej masy pochodzi z hodowli Raymond-Mallock z Brighton. Rodzice: tej suczki: **Ashton-More Wen-Chu** i **Ashton More Runa Tu**.

Polska Księga Rodowodowa psów ras. — C — II — 12.

W kolejności wpisany został do Ks. Rod. Pol. piesek żółty —

„**TCHANG-LI-HUNG**“ importowany przez p. Helenę Chrzanowską z Warszawy. Piesek ten ur. 19 czerwca 1928 r. pochodzi z Wald

Siewersdorf: Rodzice — „Gai-Yu v. d. Waldmühle“ oraz „Hankow Chow-Wha“, pochodzą od psów angielskich, wśród których wielu przodków wspólnych z suczką poprzednią.

Pekińczyk — „Immedi“, suczka rudej maści, własność Tatjany Zarzeckiej w Warszawie ul. Szopena 15

Piesek zdobył w Warszawie w r. 1930 i 1932 medale złote.

Pol. Ks. Rod. Psów Ras. — C — II — 23.

„TOGO“, piesek płowej maści, po psach angielskich, hodowli p. Stefanji Zakrzewskiej z Warszawy — własność p. Aleksandry Nostitz-Jackowskiej z Warszawy, urodzony w lipcu 1929 r. Rodzice: „Sir Barka“ i „O'Djan“. Wśród przodków tych psów figuruje wiele hodowli „Ashton“. Na wystawach warszawskich w r. 1930 i 1932 piesek ten zdobył medale złote i nagrodę wędrowną Pol. Zw. Hod. Psów Rasowych.

Pol. Ks. Rod. Psów Ras. — C — II — 24.

„IMMEDI“, suczka rudej maści, ur. 21 stycznia 1929 r. hodowli p. Georgiadi, importowana z Paryża, własność p. Tatjany Zarzeckiej w Warszawie. Na wystawach w Warszawie medale srebrne w 1931.

Pol. Ks. Rod. P. R. W. — 3 — str. 3.

„MEI-SHENG“, suczka płowej maści ur. w r. 1927 hodowli p. Georgiadi importowana z Paryża, własność p. Marji Sokołowskiej. Rodzice: „Wong-Tai“ oraz „Ashton-More Ko-Fei“. Pol. Ks. R. W-3-4.

„MITSUKO - TAZAR“, suczka rudej maści ur. 20 maja 1930 r. hodowli p. Tatjany Zarzeckiej z Warszawy, własność p. Feliksa Kamińskiego w Warszawie. Rodzice: „Szargo“ p. Kasperowiczowej oraz „Immedi“ (W. — 3 — str. 3).

Pol. Ks. Rod. P. R. Ks. W. — 3 — str. 5.

„MIKI“ suczka, szaropłowej maści z białym gorsem i białą łapk., ur. 20 marca 1933 r., hodowli p. Marji Sokołowskiej z Warszawy, własność p. Gustawy Wiślickiej w Warszawie. Rodzice: „Ti - ki“ (C. — II — 30) oraz „Gie - Ja“.

Pol. Ks. Rod. P. R. W. — 3 — str. 7.

„CZANGA - TAZAR“, suczka płowej maści z ciemną maską, urodzona 19 stycznia 1932 r. Hodowli p. Tatjany Zarzeckiej, pochodzi po „Togo“ (C. — II 24) oraz „Immedi“ (Ks. Wst. Pol. Zw. H. P. R. — W — 3). Na wystawie w Warszawie w r. 1933 otrzymała złoty medal w kl. otwartej i urod. w kraju oraz nagrodę I w głosowaniu publiczności za najpiękniejszego psa. W r. 1934 — w Warszawie medal złoty w kl. otwartej, zwycięzców i urodzonych w kraju.

Pol. Ks. Rod. Psów Ras.: C. — II — 26.

„DJIN“, piesek sobolowej maści, urodzony 20 czerwca 1932 r. Pochodzi po Togo

„Czanga“ — rasy pekińskiej. Własność Tatjany Zarzeckiej w Warszawie ul. Szopena 15. (C-I-26).

(C. — II — 24) oraz Immedi (W. — 3). Hodowli p. Tatjany Zarzeckiej w Warszawie. Na wystawach w Warszawie w r. 1933 i 1934 — medale brązowe.

Pol. Ks. Rod. Psów Ras.: C. — II — 27.

„CZANGA II — TAZAR“, suczka płowej maści, ur. 14 lipca 1932 r., hodowli p. Tatja-

Hodowczynie pekińczyków Marja z Geyerów
Zbrożkowa w Rudkach pod Lwowem.

ny Zarzeckiej; własność p. Zylberfaden w Warszawie ul. Waliców 6. Rodzice: **Togo** (C. — II — 24) i **Immedi** (W — 3). Na wystawach w Warszawie w r. 1933 i 1934 — medale srebrne.

Pol. Ks. Rod. Psów Ras. C. — II — 28.

„MAJMUN - TAZAR“, suczka płowa z ciemną maską, ur. 19 stycznia 1932 r., hodowli p. Tatjany Zarzeckiej; własność p. Igi Raciborskiej w Warszawie. Rodzice: **Togo** (C — II — 24) i **Immedi** (W — 3). Na wystawie w Warszawie w r. 1933 — medal złoty w kl. otwartej.

Pol. Ks. Rod. Psów Ras. C. — II — 29

„TI - KI“, piesek szaropłowej maści, ur. 21 czerwca 1928 r. hodowli p. S. Vostfak z Czerniejewa, własność p. Marji Sokołowskiej w Warszawie. Rodzice: „**Ming Pekingesse Shan - Go**“ oraz Champ. „**Hankow - Mei Scheng**“.

Pol. Ks. Rod. P. R. C. — II — 30.

„TOMIK“, piesek szaropłowej maści, ur. 30 sierpnia 1932 r., hodowli p. Marji Sokołowskiej z Warszawy, własność p. Gustawy

Wiślickiej w Warszawie. Rodzice: „**Ti - Ki**“ (C. — II — 30) oraz „**Mei - Scheng**“ (Ks. W. III — 4).

Pol. Ks. Rod. P. R. C. — II — 31.

„CZANG - TOJ - TAZAR“, piesek płowej maści z czarną maską, ur. 14 lipca 1932 r., hodowli p. T. Zarzeckiej z Warszawy, własność p. Zofji Sokalskiej w Warszawie. Rodzice: „**Togo**“ (C. — II — 24) oraz „**Immedi**“ (Ks. W. — 3 — 3). Na wystawie w Warszawie, w r. 1934 — medal złoty w kl. otwartej i urodzonych w kraju.

Pol. Ks. Rod. P. R. C. — II — 34.

„CZANG - TSO - LIN“, piesek rudopłowej maści, ur. 30 stycznia 1932 r., hodowli p. Marji Sokolowskiej z Warszawy, własność p. Marji Krakowskiej w Warszawie. Rodzice: „**Ti - Ki**“ (C. — II — 30) oraz „**Mei - Scheng**“ (Ks. W. 3 — str. 4).

Pol. Ks. Rod. Ps. R. C. — II 37.

„CACUŚ II“, piesek kasztanowatej maści, ur. 20 grudnia 1930 r., hodowli p. Juljana

Tatjana Zarzecka — Hodowczynie piesków pekińskich w Warszawie ul. Szopena 15

Oweczyńskiego z Warszawy. Rodzice: „**Cacusz I**“ Dra Nawrockiego oraz „**Kiki**“ wł. hod.

Na wystawie w Warszawie w r. 1933 medal złoty w kl. otwartej.

Pol. Ks. Rod. P. R. C. — II — 40.

go“ (C. — II — 24) oraz „Immedi“ (Ks. W. — 3 — 3 str.).

Pol. Ks. Rod. P. R. C. — II — 42.

Pekińczyki — „Mitsui“ i „Mandzuko“. Hodowla M. Czaplińskiej w Warszawie, Nowy Świat 26.

„KONGAJ“, suczka czarnej maści z białymi stopami przednich łapek, ur. 12 października 1931 r., hodowli p. Marji Czaplińskiej z Warszawy. Rodzice: „Togo“ p. Brunner oraz „Czanga“ (po Szargo i Immedi). W r. 1932 w Warszawie w kl. młod. I nagr., w r. 1933 oraz 1934 w Warszawie I nagr. w kl. otwartej i zwycięzców.

Pol. Ks. Rod. P. R. C. — II — 41.

„KIKI TAZAR“, suczka płowa z ciemną

„CZING - CZANG“, piesek płowej maści, ur. w kwietniu 1932 r., hodowli p. Józefy Czekalskiej z Warszawy; własność p. Marji Pawelskiej w Warszawie. Rodzice: „Togo“ (C. — II — 24) oraz „Poppy of Cathay“ (po Ming Pekingesese Schan - go oraz Champ. Hankow Mei - Scheng).

Pol. Ks. Rod. P. R. C. — II — 43.

„CZANGA - TAZAR“, suczka szaropłowa, ur. 12 maja 1930 r., hodowli p. T. Zarzec-

Pieski pekińskie: „Chin - Chan“, „Immedi“ i „Changa“. Hodowla T. Zarzeckiej w Warszawie.

maską, ur. 21 stycznia 1933 r., hodowli p. T. Zarzeckiej z Warszawy; własność p. Sławy Kuśnierkiewicz w Warszawie. Rodzice: „To-

kiej z Warszawy; własność p. Marji Czaplińskiej w Warszawie. Rodzice: „Szargo“ p. Kasperowiczowej i „Immedi“ (Ks. W. 3 —

str. 3). Nagrody na wystawach w Warszawie w r. 1932, 1933 i 1934 — medale srebrne.

Pol. Ks. Rod. P. R. C. — II — 44.

„MIKI“, suczka płowej maści, ur. w kwietniu 1932 r., hodowli p. J. Czekalskiej z Warszawy; własność p. Władysława Oraczewskiego w Warszawie. Rodzice: „Togo“ (C. — II — 24) oraz „Poppy of Cathay“. Na wystawie w Warszawie w r. 1934 med. srebrny w kl. otwartej oraz urodzonych w kraju.

Pol. Ks. Rod. P. R. C. — II — 45.

„CHIN - KMU - HUA“, piesek płowej maści, ur. 5 czerwca 1931 r., hodowli p. S. Vostřak z Czerniejewa; własność prof. Kazimierza Jabłczyńskiego w Warszawie. Rodzice: „Tsing - Wang“ oraz „Sho - Niang of Cathay“. Na wystawie w Warszawie w r.

Pekińczyk „Majmun“ (C-II-29). Hodowla pekińczyków Igi Raciborskiej w Warszawie.

1934 — medal złoty w kl. otwartej oraz urodzonych w kraju.

Pol. Ks. Rod. P. R. C. — II — 46.

„CZIN - CZAU“, piesek płowej maści, ur. 20 marca 1933 r., hodowli p. M. Sokołowskiej z Warszawy; włas. Maj. dypl. Andrzej Strach w Pińsku. Rodzice: „Ti - Ki“ (C. — II — 30) oraz „Mei-Sheng“ (Ks. W.—3 str. 4).

Rodowód: Pol. Zw. H. P. R. C. — II — 47.

„TING“, piesek ciemnopłowej maści, ur. 16 sierpnia 1932 r., hodowli p. ppułk. Feliksa Kamińskiego z Warszawy. Rodzice: „Togo“ (C. — II — 24) oraz „Mitsuko“ (Ks. W. 3 — str. 5).

Rodowód: Pol. Zw. H. P. R. C. — II — 48.

„KIKI“, suczka płowej maści, ur. 1 lipca 1933 r., hodowli ppułk. Feliksa Kamińskiego

z Warszawy; własność Gen. Bryg. Czesława Jarnuszkiewicza w Warszawie. Rodzice: „Togo“ (C. — II — 24) oraz „Mitsuko“ (Ks. W. 3 — str. 5). Na wystawie w Warszawie w r. 1934 — I nagroda w kl. młodzieży.

Pol. Księga Rod.: P. R. C. — II — 49.

„KAI. - WU“, suczka biała w żółte łaty, ur. 12 stycznia 1933 r., hodowli p. Marji Czaplińskiej z Warszawy. Rodzice: „Togo“ (C. — II — 24) oraz „Czanga“ (C. — II — 44). Nagrody: na wystawie w Warszawie w r. 1934 — medal srebrny. Rodowód: Pol. Zw. Hod. Ps. Ras. C. — II — 50.

„IJADONA“, suczka płowej maści, ur. 14 lipca 1932 r., hodowli p. Tatjany Zarzeckiej z Warszawy; własność p. Mikołaja Kandełaki w Warszawie. Rodzice: „Togo“ (C. — II — 24) oraz „Immedi“ (Ks. W. — 3 — 3 str.). Rodowód: Pol. Zw. H. P. Ras. C. — II — 51.

„CZANG“, piesek płowej maści, ur. 13 września 1933 r., hodowli p. Marji Sokołowskiej z Warszawy; własność p. Wilmy Verschleisser we Lwowie. Rodzice: „Tiki“ (C — II — 30) oraz „Mei Scheng“ (Ks. W. — 3 — str. 4). Rodowód: Pol. Zw. Hod. Psów Ras. C. — II — 52.

„SUZUKI“, suczka sobolowej maści, ur. 12 stycznia 1933 r., hodowli p. Marji Czaplińskiej z Warszawy; własność p. p. Hani i Dzitki Lange w Warszawie. Rodzice: „Togo“ (C. — II — 24) oraz „Czanga“ (C. — II — 44). Rodowód: Pol. Zw. Hod. Ps. Ras. C. — II — 53.

„CZY - KI“, piesek szaropłowej maści, ur. 30 stycznia 1932 r., hodowli p. Marji Sokołowskiej z Warszawy; własność p. Marji Kaufman w Warszawie. Rodzice: „Ti - Ki“ (C. — II — 30) oraz „Mei - Sheng“ (W. — 3 — str. 4). Rodowód: Pol. Zw. Hod. Psów Ras. C. — II — 56.

„CSIBI“, suczka rudo - szaropłowa, gors i przednie łapki białe, ur. 10 marca 1934 r., hodowli p. Sławy Kuśnierkiewicz w Warszawie; własność p. Zofji Szapiro w Warszawie. Rodzice: „Cacuś II“ (C. — II — 40) oraz „Kiki“ (C. — II — 42a). Rodowód: Pol. Zw. Hod. P. R. C. — II — 57.

„HUNG - PAO“, piesek czerwonej maści, ur. 28 stycznia 1933 r., hodowli p. Zofji Vo-

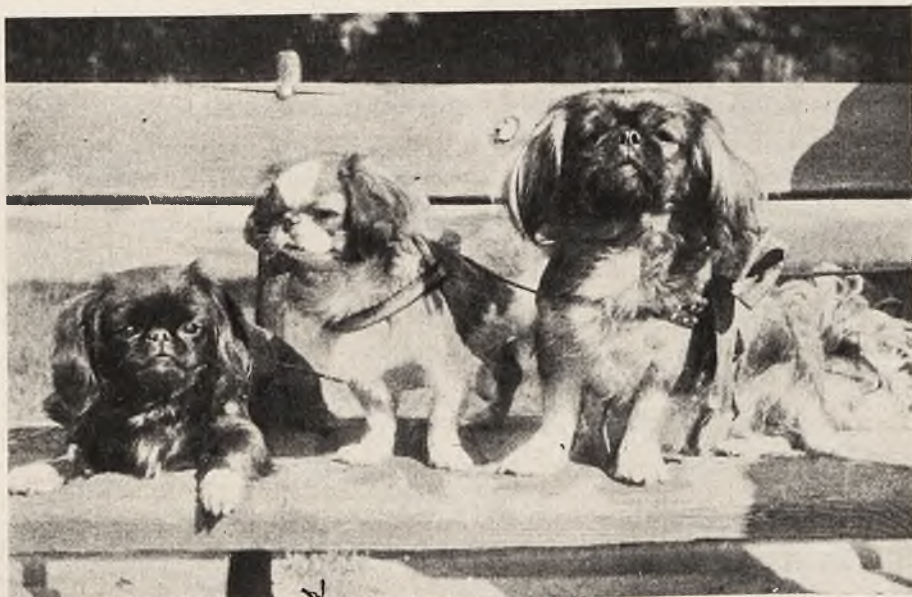

sfrak w Czerniejewie; własność p. Kazimierza Skwierczyńskiego w Nieżychowie p. Białostowie. Rodzice: „**Tsing Wang**“ oraz „**Ashton-More-Moo Ming**“ (C. — II — 12). Rodowód: Pol. Zw. Hod. Ps. Ras. C. — II — 58.

„**Togo**“ (C. — II — 24) i „**Kongaj**“ C. — II — 41).

Rodowód: Pol. Zw. H. P. R. C. — II — 63.

„**CZIN - CZAU - TAZAR**“, piesek brązowej maści, ur. 27 czerwca 1934 r., hodowli p.

Pieski pekińskie: „**Czanga**“, „**Kajwu**“ i „**Kongaj**“. Hodowla M. Czaplńskiej w Warszawie, Nowy Świat 26.

„**SUZUKI - TAZAR**“, suczka czarno biała, ur. 8 grudnia 1930 r., hodowli p. Tatjany Zarzeckiej w Warszawie; własność p. Kazimierza Skwierczyńskiego w Nieżychowie p. Białostowie. Rodzice: „**Togo**“ (C. — II — 24) oraz „**Immedi**“ (W. — 3 — 3).

Pol. Ks. R. Psów R. C. — II — 59.

„**TAY YUNG OF WHITE CATHAYE**“ suczka żółtej maści, ur. 4 sierpnia 1934 r., hodowli p. Marji G. Zbrożkowej w Rudkach. Własność p. Niny Magierowej w Swarzędzu. Rodzice: „**Chin - Chow of Cathaye**“ oraz „**Chin - Kum - Leen of Cathay**“.

P. K. R. P. R. C. — II — 60.

„**MITSUI - MARCZA**“, suczka, ciemno buro - płowej maści, ur. 7 lipca 1934 r., hodowli p. Marji Czaplńskiej w Warszawie. Rodzice: „**Togo**“ (C. — II — 24) i „**Kai - Wu Marcza**“ (C. — II — 50). Rodowód: Pol. Zw. H. P. R. C. — II — 62.

„**MANDŻU - KUO MARCZA**“, piesek czarnej maści, ur. 10 lipca 1934 r., hodowli p. Marji Czaplńskiej w Warszawie. Rodzice:

Tatjany Zarzeckiej. Rodzice: „**Cacuś**“ (C. — II — 40) oraz „**Czanga**“ (C. — II — 26).

Rodowód: P. Z. H. P. R. C. — II — 64.

Pinczerki gładkowłose karłowate

Pinczerki gładkowłose karłowate, zwane najczęściej ratlerkami, są chowane oddawna w naszym kraju przez miłośników piesków filigranowych. Większość wszakże amatorów tych piesków nie zdaje sobie dokładnie sprawy z ważności posiadania rodowodu. To też widzi się dużo mieszaniny wśród tych piesków.

Pierwsze pieski tej rasy były wpisane do Pol. Księgi Rodowodowej przez p. Władysława Dąbrowskiego z Gdyni, który posiadał dużą hodowlę tych piesków. Oto kolejność ratlerków wpisanych do naszych ksiąg:

„**FIGA**“, suczka czarna podpalana, ur. 19 stycznia 1924 r., hodowli p. Władysława Dąbrowskiego w Gdyni — Etap Emigracyjny.

Rodzice: „**Bizu**“ i „**Dzipsi**“. Suczka była wpisana na podstawie złotego medalu, uzyskane-go w Warszawie w r. 1925 na Wszech. Wy-stawie psów. W następstwie w r. 1925 — w Krakowie — med. złoty, w Łodzi — med. srebr., w r. 1926 w Łodzi — med. złoty, w r. 1927 w Wejherowie — med. złoty, w r. 1927 w Warszawie — med. złoty, w r. 1928 w Ło-dzi — med. srebrny.

Pol. Ks. Rod. Ps. Ras. C. — II — 1.

„**LULU**“, suczka czarna podpalana, ur. 15 grudnia 1920 r., hodowli p. Wł. Dąbrowskiego w Gdyni. Rodzice: „**Bizu**“ i „**Dzipsi**“. Na wy-stawie w Warszawie w r. 1925 — med. srebr.

Pol. Ks. Rod. C. — II — 2

„**DZIPSI**“, suczka czarna podpalana, ur. 25 grudnia 1917 r., hodowli p. Żurakowskie-go Piotra w Warszawie; własność p. Wł. Dą-browskiego. Rodzice: „**Dzemsik**“ i „**Mrów-cia**“. Na wystawie w Łodzi w r. 1926 — med. złoty.

Pol. Ks. Rod. C. — II — 16.

„**PIPA**“, suczka czarna podpalana, ur. 15 kwietnia 1923 r., hodowli p. Wł. Dąbrow-skiego w Gdyni. Rodzice: „**Bizu I**“ i „**Dzipsi**“ (C. — II — 16). Na wystawie w Wejherowie w r. 1927 — med. złoty.

Pol. Ks. Rod. C. — II — 17.

„**KASIA - FIGA**“, suczka, czarna podpala-na, ur. 8 lutego 1926 r., hodowli p. Wł. Dą-browskiego w Gdyni. Rodzice: „**Alfi**“ (po Su-se v. d. Annenberg Z. P. W. Z. Nr. 2062 i „**Prinzu**“ Edel Walhalla v. Elberstrand P. Z. B. 236) oraz „**Pipa**“ (C. — II — 17). Na wy-stawie w Warszawie w r. 1927 — med. srebr. i w r. 1928 w Łodzi — med. złoty.

Pol. Księg. Rod. C. — II — 18.

„**ZULA**“, suczka, czarna podpalana, ur. 8 kwietnia 1928 r., hodowli p. Wł. Dąbrow-skiego w Gdyni. Rodzice: „**Alfi**“ oraz „**Pipa**“ (C. — II — 17).

Pol. Księg. Rod. C. — II — 19.

„**FRYGA**“, suczka, czarna podpalana, ur. w styczniu 1926 r., hodowli p. Wł. Dąbrow-skiego w Gdyni. Rodzice: „**Fritz**“ (Gdańsk) oraz „**Dzipsi**“ (C — II — 16). Na wystawie w Łodzi i Wejherowie w r. 1926 — medale złote, w Warszawie w r. 1927 — medal srebrny.

Pol. Ks. Rod. C. — II — 19.

„**BIBI**“, suczka, czarna podpalana, ur. 8 kwietnia 1927 r., hodowli p. Stanisława Wy-zińskiego w Wejherowie. Rodzice: „**Alfi**“ (po Suse v. Annaburg i Prinz Edel Walhalla) oraz „**Fifi**“. Na wystawie w Łodzi i Wejherowie w r. 1928 — medale złote.

Pol. Ks. Rod. C. — II — 21.

„**BASIA**“, suczka, czarna podpalana, ur. 8 czerwca 1928 r., hodowli p. Wł. Dąbrowskiego w Gdyni; własność p. E. Jarnuszkiewicza a następnie Dr. Wł. Miazio w Warszawie. Rodzice: „**Fritz**“ (Gdańsk) oraz „**Pipa**“ (C — II — 17).

Pol. Ks. Rod.: C. — II — 22.

„**LOPEK**“, piesek, sarniej maści, ur. 10 sierpnia 1932 r., hodowli p. Marton w War-szawie; własność p. Marji Kwiatkowskiej w Warszawie. Rodzice: „**Szeri**“ p. Zakrzew-skiej w Warszawie i „**Mimi**“ p. Marton. Na wystawach w Warszawie w r. 1933 — I nagr. w kl. młod. oraz w r. 1934 — med. złoty w klasie otwartej oraz nagr. wędrowna Pol. Związku Hod. Psów Rasowych.

Pol. Ks. Rod.: C. — II — 35.

Gryfoniki brukselskie

Gryfoniki brukselskie są mało znane w naszym kraju. W Pol. Księdze Rodowodo-wej Psów Rasowych mamy bardzo mało tych skądinąd bardzo oryginalnych piesków.

Pierwszy okaz został wpisany do naszej księgi psów pokojowych C. — II — 7 przez p. Zofję Święcieką z Warszawy, która impor-towała pieska „**Mikki**“ (Charle). żółtej maści, ur. 25 grudnia 1922 r., z hodowli Th, de Kimpe w Brukseli. Rodzice: „**Gyp - Gyp**“ oraz „**Evonne**“ (Pédigrée Cl. du Griffon Bru-xelois du Chien. de dame nation.). Na wy-stawie w Warszawie w r. 1924 — med. srebrny; w r. 1925 — med złoty oraz nagro-da honorowa.

„**JIMMY**“, piesek, płowej maści, ur. 2 grudnia 1925 r., hodowli p. Z. Święciekiej z Warszawy, własność p. Janiny Tyrchowej w Warszawie. Rodzice: „**Mikki**“ (C. — II — 7) oraz „**Lisa**“.

Pol. Ks. Rod. C. — II — 13.

„**MIQUETTE**“, suczka, płowej maści, ur. 2 grudnia 1925 r., hodowli p. Z. Święciekiej w Warszawie; własność p. Marji Kmita

w Warszawie. Rodzice: „Mikki“ (C. — II — 7) oraz „Lisa“. Na wystawie w Warszawie w r. 1927 — med. srebr.

Pol. Ks. Rod. C. — II — 14.

„EMIR“, piesek, płowej maści, ur. 2 grudnia 1925 r., hodowli p. Z. Świąciekiej w Warszawie. Rodzice: „Mikki“ oraz „Lisa“. Na wystawie w Warszawie w r. 1927 — medal srebrny.

Pol. Ks. R. C. — II — 15.

„NANA“ suczka, piaskowej maści, ur. 11 lipca 1928 r., importowana z Brukseli; włas-

ność p. Władysława Dąbrowskiego w Gdyni. Rodzice — nieznani. Na wystawie powszechnej w Poznaniu w r. 1929 — medal srebrny.

Pol. Ks. Rod. Ks. Wstępna W. — I — 1.

„SZELMA“, suczka, piaskowej maści, ur. 11 lipca 1928 r., importowana z Brukseli (Herry Selekt Kennel); własność p. Wł. Dąbrowskiego w Gdyni. Rodzice — nieznani. Na Wystawie Pow. w Poznaniu w r. 1929 — medal srebrny.

Pol. Ks. Rod. Ks. Wstęp. W. — I — 2.

Światowa Wystawa Psów we Frankfurcie nM.

W dn. 26, 27 i 28 kwietnia r. b. odbyła się w Niemczech we Frankfurcie n/M. w halach targów i wystaw — Pierwsza Światowa Wystawa Psów wszystkich ras, zorganizowana przez niemiecką organizację kynologiczną — *Reichsverband für das Deutsche Hundewesen* (R. D. H.) zorganizowaną według szematów, obowiązujących dla dzisiejszego regime'u w Niemczech. Protektorat nad wystawą objął minister spraw wewnętrznych Rzeszy i Prus Dr. Wilhelm Frick. Prezesem komitetu honorowego wystawy był przywódca sportu w Rzeszy Niemieckiej Hans von Tschammer und Osten. W charakterze członków komitetu honorowego zaproszono poza Niemcami również kilku przewodniczących zagranicznych zrzeszeń kynologicznych i t. d. Przechodząc do samej treści tej wystawy, to mimo nazwy „światowej“, była to w gruncie rzeczy, dobrze i sprawnie zorganizowana wystawa — niemiecka, na dowód czego niech nam wolno będzie przytoczyć kilka liczb. Ogółem wystawiono bardzo pokaźną ilość psów, bo 3311 sztuk. Wprawdzie wystawy angielskie i amerykańskie dość często gromadzą większe ilości psów, ale, powiedzmy szczerze, jest to bardzo dużo. A teraz kilka danych o składzie tego pogłowia. Otóż w tem aż 2905 psów z Niemiec. No a jak z udziałem innych krajów: z Anglii nadesłano tylko... 9 psów, z Francji — 52 psy, z Belgji — 11 psów, z Holandji — 64 psy, z Włoch — 44 psy, z Danji — 6 psów, z Austrii — 50 psów, ze Szwajcarii najwięcej — 140 psów, ze Szwecji — 22 psy, z Monaco i Luxemburga po

4 psy. Jak widzimy najciekawszy i najgroźniejszy konkurent — Anglja niedopisała. Zapyta zapewne niejeden z czytelników, gdzie psy z Polski, Czechosłowacji, Węgier, Rumunii, Jugosławii, krajów nadbałtyckich i t. d. Otóż w prospektach, zapraszających do wzięcia udziału w wystawie, było szereg zastrzeżeń co do przywozu psów na tę wystawę z poszczególnych krajów. W jednych wypadkach, ze względu na grasujące w tych krajach choroby zakaźne, nie były przyjmowane zgłoszenia psów (do krajów tych zaliczono i Polskę). W stosunku do psów z innych krajów ustalono początkowo dość uciążliwą kwarantannę, a w następstwie wogóle nie przyjęto psów (np. Czechosłowacja). Rozumiemy, że sprawy zwłeczenia chorób zakaźnych nie należą do przyjemnych i każdy kraj ma obowiązek zachować jaknajdalej posuniętą ostrożność w tym względzie, wszelako sytuacja, jaka stworzyła się w danym wypadku była bardzo niemiłą.

Powracając do samej wystawy, jak wyżej podkreśliliśmy, była zorganizowana bardzo sprawnie, a mankamenty, które na tego rodzaju imprezach zawsze się trafiają, nie zaważały w najmniejszej mierze na zasłudze organizatorów.

Sędziowie mieli również pracę nielada, chociaż ilość tychże była bardzo pokaźna bo przekroczyła 70 osób. Zważywszy jednak na ilość sądzonych psów wypadło przeciętnie przeszło 40 psów na jednego sędziego, co jest jednak bardzo dużo, aby w ciągu kilku godzin dokonać skrupulatnej ekspertyzy. To też system sądenia porównawczy był stosowany naogół i niczem w zasadzie nie różnił się od systemu

stosowanego przy sądzeniu u nas. Przeciągnęło się też sądzenie przez dwa dni.

Psy były rozmieszczone grupami, podobnie, jak to odbywa się i u nas. a więc — I grupa — psy myśliwskie (Jagdhunde), — braki, taksobraki, foxhoundy, tropowce, posokowce, spaniele myśliwskie, wyżły niemieckie, krótkowłose wszelkich odmian, gryfony, pudelpointry, szorstkowłose i ostrowłose wyżły, pointry, settery, jamniki, foxteriery, niemieckie myśliwskie terriery, szkockie terriery; II grupa — psy gończe (Hetzhund), charty, saluki, afgańskie, greyhoundy, charciki włoskie; III grupa psy służbowe (Diensthund) — niemieckie owczarki dobermany, brodacze monachijskie (Riesenschнауzer); IV grupa — psy użytkowe i do stróżowania (Nutz und Wachhund) — psy bernardyńskie, nowofunlandzkie, leonbergi, dogi, komandory, kuwasze, pulisy, szwajcarskie owczarki, szkockie owczarki, bobtaile, angielskie buldogi, pudle (duże i karły), szpice (duże i karły), chow-chow, szpice polarne, samojady, sznaucery, pinczery, islandzkie terriery, weelsh terriery, sealyham terriery, highland terriery, skye terriery, cairn terriery, yorkshire terriery, bedlington terriery, kery blue terriery, bull-terriery, psy dalmatyńskie, boston-terriery; V grupa — psy domowe (pokojowe) i karłowate (Haus und Zwerghund) — francuskie buldogi, black und tan terriery, pinczerki karłowate, brodacze karłowate, małe pinczerki, japońskie - chiny, pekińskie pałacowe, karłowate spanjele - king charle, rubinowe, blenheim spaniele, gryfoniki karłowate, pieski maltańskie, mopsy i inne. Co do przytoczonego rozmieszczenia psów w poszczególnych grupach, to przeciw podziałowi w grupach IV i V można mieć pewne zastrzeżenia, gdyż podział ten jest nieco chaotyczny i nie odpowiada ani życiowym, ani gospodarczym, ani pochodzeniowym momentom, jakie można byłoby wysunąć przy podziale psów. Ale mniejsza o to. Było dużo pięknych psów i reprezentowane były liczne rasy, najmniej liczebnie rasy angielskie.

Najbardziej była obesłana grupa owczarków alzackich, zwanych również niemieckimi. Psów tych wystawiono 425 sztuk. Dobermanów stosunkowo niewiele (75 sztuk), Airedale Terrierów taka sama prawie ilość (78 sztuk), Rottweilerów — tych psów rzeźników — więcej (115 sztuk). Boxerów przeszło 100

sztuk, wreszcie brodaczy dużych — 75 sztuk. Taki więc widzimy stosunek wśród psów zwanych z niemiecka — służbowymi, bo mającymi zastosowanie w służbie meldunkowej, sanitarnej i śledczej.

Jak widzimy więc, głównie pod znakiem owczarka rozwija się praca w Niemczech na tym odcinku.

Jeśli weźmiemy pod uwagę psy myśliwskie, to przeważały rasy niemieckie lub też zwane niemieckimi, poczynając od starych braków i kończąc dzisiejszymi wyżłami. Psów tych wystawiono ogółem 480 sztuk. Jeśli jednak chodzi o wyżły angielskie, to tych była znikoma wprost ilość, bo zaledwie 4 pointry, 5 angielskich setterów, 40 irlandzkich setterów, wreszcie 7 gordon-setterów. Zato jamników — tych ulubionych w Niemczech piesków — prawie 200 sztuk. Foksterrierów szorstkowłosych — 125 sztuk.

W innych grupach — liczniej nieco były reprezentowane dogi, lubiane naogół w Niemczech, przyczem zauważyć można było kilka typów tych psów ze względu na ich budowę. Ogółem wystawiono przeszło 150 dogów. Buldogów angielskich zaledwie 17 sztuk, buldogów francuskich więcej — 30 sztuk. Wśród tych ostatnich w grupie łaciątych otrzymał wysoką ocenę (excellent - vorzüglich) pies Liberal v. Leedsdorf hodowli Susanne v. Schmidt z Baden koło Wiednia. Pies ten o tyle nas interesuje, że jest własnością p. Anieli Stachiewicz z Warszawy. Z innych psów ulubione w Niemczech brodacze małe (sznaucery) różnych odmian były reprezentowane dość licznie. Poza monachijskimi brodacami, które zaliczono w Niemczech do grupy psów służbowych, było wiele mniejszych oraz karłowatych modyfikacji (Zwergschнауzer, Affen-pinscher i t. d.). Pekinjskich pałacowych piesków było zaledwie 43 sztuki, wiele z nich pochodzi od psów angielskich.

Poza żywymi eksponatami były eksponaty z dziedziny hodowli psa, pozatem pies w sztuce, literaturze i t. d. Na zakończenie należy nadmienić, że wystawa była zorganizowana z okazji światowego Kongresu Kynologicznego, jaki obradował w tym czasie we Frankfurcie n/M. pod auspicjami Międzynarodowego Zjednoczenia Kynologicznego — Fédération Cynologique Internationale.

Polski Związek Hodowców Psów Rasowych

(Organizacja Związku)

Polski Związek Hodowców Psów Rasowych jest organizacją kynologiczną o charakterze ogólnokrajowym. Na podstawie uprawnień statutowych Polski Związek Hodowców Psów Rasowych zrzesza hodowców i miłośników psa rasowego, koordynuje i nadaje właściwy kierunek pracom, podejmowanym w zakresie hodowli psa rasowego w Polsce, zakłada oddziały prowincjonalne, oparte na statucie Związku oraz sekcje i kluby hodowców poszczególnych ras, prowadzi Polską Księgę Rodowodową psów wszystkich ras, licencjonuje materiały hodowlane, urządza wystawy, pokazy, próby polowe, popisy tresury psów użytkowych, prowadzi działalność wydawniczą w zakresie ho-

dowli i ochrony psa i przyczynia się wszelkimi innymi drogami, w ramach swego statutu, do podniesienia hodowli psa rasowego w Polsce. Przy Pol. Związku Hod. Psów Rasowych istnieje Sekcja Hodowli Psa Myśliwskiego. Polski Związek Hodowców Psów Rasowych posiada swą siedzibę w Warszawie i mieści się przy ul. Kopernika 30 w gmachu Związku Izb i Organizacji Rolniczych Rzeczypospolitej Polskiej. Telefon Związku 201-38.

Biuro Polskiego Związku Hodowców Psów Rasowych jest czynne codziennie w godzinach biurowych, t. j. od godz. 9 rano do 15 m. 30, prócz świąt i niedziel.

STATUT

Polskiego Związku Hodowców Psów Rasowych

Polski Związek Hodowców Psów Rasowych jest wpisany do rejestru stowarzyszeń i związków Komisariatu Rządu m. st. Warszawy pod № 455 na podstawie art. 21 prawa o stowarzyszeniach z dn. 27 października 1932 r.

1. Stowarzyszenie nosi nazwę: „Polski Związek Hodowców Psów Rasowych“.

2. Terenem działania Związku jest Rzeczypospolita Polska, a siedzibą Związku i prawnym miejscem pobytu Władz Związku jest st. m. Warszawa.

3. Czas trwania Związku jest nieograniczony, a okresem sprawozdawczym — rok kalendarzowy.

CEL I ŚRODKI DZIAŁANIA

4. Polski Związek Hodowców Psów Rasowych ma na celu zespolenie usiłowań hodowców psów rasowych w Polsce w kierunku racjonalnego rozwoju tej dziedziny hodowli, usprawnienia metod techniki hodowlanej, organizacji zbytu produktów tej gałęzi wytworczości zwierzęcej oraz reprezentowanie i ochronę interesów zrzeszonych.

5. Cele i zadania swoje spełnia Związek z zachowaniem obowiązujących praw i przepisów przez:

- propagandę metod racjonalnej hodowli psów rasowych;
- udzielanie porad fachowych oraz wszelkich informacji w danym zakresie;
- zakładanie doświadczalnych psiarni;
- ułatwianie wymiany materiału rozplodowego oraz pośredniczenie w zbycie tegoż;

e) zwoływanie konferencji, zjazdów, kongresów hodowców psów rasowych oraz osób interesujących się tą sprawą;

f) urządzanie wystaw, pokazów, prób polowych, przeglądów i przetargów psów rasowych oraz premjowanie starannych hodowców;

g) prowadzenie ksiąg rodowodowych i rejestrowanie psów rasowych;

h) licencjonowanie materiału hodowlanego;

i) wydawanie publikacji z dziedziny hodowli psów rasowych;

k) zakładanie sekcji i klubów hodowców poszczególnych ras psów oraz oddziałów prowincjonalnych, opartych na niniejszym Statucie oraz zatwierdzonych przez Zarząd P. Z. H. P. R. regulaminach;

l) koordynowanie i nadawanie właściwego kierunku pracom podejmowanym w zakresie hodowli psa rasowego w Polsce oraz opiekowanie się całokształtem interesów hodowli psów rasowych w celu utrzymania na najwyższym poziomie hodowli psa rasowego i utrzymywanie kontaktu z zagranicznymi związkami hodowców psów rasowych;

6. Związek jest osobą prawną i jako taki korzysta z wszelkich praw przysługujących w myśl obowiązujących ustaw osobom prawnym.

CZŁONKOWIE, ICH OBOWIĄZKI I PRAWA

7. Członkami Związku mogą być zarówno hodowcy psów rasowych, jak i osoby interesujące się sprawą rozwoju hodowli psa rasowego w Polsce, z wyjątkiem niepełnoletnich i osób, których prawa zostały sądownie ograniczone, o ile zostanie wprowadzony przez 2-ech członków Związku i przyjęty przez Zarząd Związku zwykłą większością głosów.

Każdy członek jest obowiązany:

- a) uczestniczyć w Zebraniach Związku;
- b) płacić składki członkowskie;
- c) stosować się do przepisów niniejszego statutu, a także Uchwał Ogólnych Zebrań, jak również rozporządzeń Zarządu, wydanych zgodnie z wymaganiami niniejszego statutu.

Każdy członek Związku ma prawo: uczestniczenia z prawem głosu w wyborach Zarządu, jak również zajmowania wszelkich urzędów w Związku, na które zostanie wybrany, głosowania i stawiania wniosków na Ogólnych Zebraniach Członków oraz korzystania ze wszystkich urzędów Związku.

8. Każdy członek ma prawo w każdej chwili wystąpić ze Związku, musi jednakże uregulować poprzednie wszelkie swe zobowiązania. Ustępujący członek traci wszelkie prawa do majątku Związku i do korzystania z jego działalności. Jeżeli członek Związku nie wnieść w ciągu roku należnej składki członkowskiej, wówczas Zarząd może go wykreślić z liczby członków Związku.

Wykluczenie zaś członka może nastąpić tylko na mocy uchwał 3/4 głosów obecnych przy tajnym głosowaniu i tylko na wniosek Zarządu lub członków Związku, jeśli członek dopuścił się postępków naganego lub hańbiącego.

Członek wykluczony traci wszelkie prawa do majątku Związku.

9. Członkowie wnoszą rocznie 10 złotych jako składkę członkowską. Składka członkowska powinna być zapłaconą w pierwszej połowie każdego roku.

10. Osoby, które się zasłużyły w Związku mogą być przez Zebranie Ogólne wybrane na członków honorowych i mają czynne i bierne prawo wyborcze, nie mogą być jednak wybrane na czynnych członków Zarządu. Członkowie honorowi są zwolnieni od wszelkich obowiązków względem Związku, natomiast nie mają prawa do majątku Związku.

Organy Związku:

a) O g ó l n e Z e b r a n i e

11. Najwyższą władzą Związku jest Ogólne Zebranie Członków, które zbiera się nie mniej niż raz do roku w lutym dla wyboru Zarządu i wysłuchania sprawozdania z działalności Zarządu oraz przyjęcia rachunków Związku.

Nadzwyczajne Ogólne Zebrania Związku zbierają się w miarę potrzeby na żądanie Zarządu, 1/3 członków Związku lub Komisji Rewizyjnej.

O terminach Ogólnych Zebrań Zarząd zawiadamia piśmiennie członków na 2 tygodnie przed zebraniem i przytem nie później niż po 3 tygodniach od wpłynięcia do Zarządu żądania zwołania zebrania.

Ogólne zebranie rozstrzyga sprawy zwykłą większością głosów, z wyjątkiem tylko uchwał, dotyczących nieruchomości i przyjmowania zobowiązań pieniężnych. Dla prawomocności wyżej wskazanych uchwał wymagana jest większość 2/3 głosów i obecność przynajmniej 1/2 wszystkich członków Związku.

Dla wykluczenia członka Związku wymagana jest większość 3/4 głosów.

Zebraniem kieruje przewodniczący, a w razie jego nieobecności zastępca przewodniczącego.

Do kompetencji Ogólnych Zebrań należy:

- a) Uchwały dotyczące działalności i rozwiązania Związku.
- b) Zatwierdzenie lub odrzucenie projektów prac i sprawozdań Zarządu.
- c) Sprawdzanie przez wszystkich uczestników Zebrania lub przez wybraną w tym celu komisję rachunkowości i kasy Związku.
- d) Wybór członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej.

b) Z a r z ą d

12. Zarząd wybierany jest na trzy lata z grona członków przez Ogólne Zebranie Związku. Zarząd składa się z: 1) prezesa, 2) jego zastępcy, 3) sekretarza, który może być i kasjerem i 4) czterech członków.

W razie ustąpienia jednego lub kilku członków Zarządu, Ogólne Zebranie wybiera na ich miejsce nowych z grona wszystkich członków. Co rok ustępuje 1/3 członków, w pierwszych dwóch latach drogą losowania, zaś w następnych latach kolejną starszeństwa.

Zarząd wypełnia następujące obowiązki:

1) Zarządza wszelkimi sprawami Związku, a mianowicie: a) przyjmuje członków, b) zbiera składki i przyjmuje ofiary na rzecz Związku, c) składa sprawozdanie Ogólnemu Zebraniu członków ze swych czynności, oraz sprawozdanie rachunkowe. Rachunkowość Związku prowadzona być winna zgodnie z przepisami prawa i przyjętymi wycieczkami.

2) Zarząd jest przedstawicielem Związku w stosunkach z władzami, instytucjami i osobami prywatnymi i może za upoważnieniem Ogólnego Zebrania zawierać umowy, kupować, sprzedawać i przyjmować na siebie zobowiązania w imieniu Związku.

3) Członkowie Zarządu wykonywują swe obowiązki bezpłatnie.

4) Zarząd rozstrzyga sprawy zwykłą większością głosów.

c) K o m i s j a R e w i z y j n a

13. Ogólne Zebranie wybiera corocznie Komisję Rewizyjną, składającą się z 3-ech członków, która rozpatruje i sprawdza rachunki, książki, dokumenty i biurowość Związku oraz przedstawia swe wnioski w tym przedmiocie Ogólnemu Zebraniu członków.

FUNDUSZE ZWIĄZKU

14. Fundusze Związku powstają: a) ze składek członkowskich, b) zasiłków i ofiar, c) różnych innych wpływów.

ROZWIĄZANIE ZWIĄZKU

15. Rozwiązanie Związku może nastąpić tylko na zwołaniem w tym celu Ogólnym Zebraniu w sposób przewidziany w § 11-ym statutu. W razie uchwały zamknięcia Związku, Ogólne Zebranie przekazuje majątek Związku na pokrewne mu instytucje większością 2/3 głosów.

de l'Association des Eleveurs Polonais des Chiens de Race.

1. L'association porte le nom de „L'Association des Eleveurs Polonais des Chiens de Race“.

2. Le terrain d'action de l'Association est la République de Pologne, et le siège de l'Association et le domicile des Autorités de l'Association est la capitale de Warszawa.

3. La durée de l'Association est illimitée, et l'exercice — l'année civile.

4. L'Association des Eleveurs Polonais des Chiens de Race a pour but de réunir les efforts des éleveurs des chiens de race en Pologne pour développer rationnellement ce domaine de l'élevage, améliorer les méthodes de la technique de l'élevage organiser l'écoulement des produits de cette branche de productivité animale, ainsi que de représenter et de sauvegarder les intérêts des associés.

5. L'Association remplit ses buts et ses tâches, tout en observant les lois et les prescriptions obligatoires:

- a) en propageant les méthodes d'un élevage rationnel des chiens de race;
- b) en donnant des conseils professionnels ainsi que tous renseignements au sujet de cette sphère d'action;
- c) en fondant des chenils d'expérimentation;
- d) en facilitant l'échange du matériel reproducteur et la médiation de son écoulement;
- e) en convoquant les conférences, les congrès des éleveurs des chiens de race, ainsi que des personnes intéressées à ce sujet;
- f) en organisant des expositions, des démonstrations, des essais de chasse, des revues et des adjudications des chiens de race et en primant des éleveurs soigneux;
- g) en tenant des livres généalogiques et en registrant les chiens de race;
- h) en délivrant des licences pour le matériel produit;
- i) en éditant des publications au sujet de l'élevage des chiens de race;
- k) en créant des sections et des clubs des éleveurs de chaque race de chiens séparément, ainsi que des sections provinciales, basées sur le présent Statut et sanctionnées par l'Administration de l'Association des Eleveurs Polonais des Chiens de Race;
- l) en coordonnant et dirigeant les travaux entrant dans le programme de l'élevage du chien de race en Pologne et en protégeant l'ensemble des affaires relatives à l'élevage des chiens de race, pour maintenir au plus haut niveau l'élevage du chien de race et entretenir le contact avec les unions étrangères des éleveurs des chiens de race.

6. L'Association est une personne civile et comme telle bénéficie de tous les droits dont jouissent les personnes civiles, conformément aux statuts obligatoires.

des Polnischen Kynologenverbandes.

1. Der Verein führt den Namen: „Polski Związek Hodowców Psów Rasowych“ („Polnischer Verband der Züchter der rassigen Hunde“ resp. „Polnischer Züchterverband der Rassenhunde“, oder kurz „Polnischer Kynologenverband“).

2. Das Wirkungsgebiet des Verbandes ist die Republik Polen; der Sitz des Verbandes und der rechtliche Wohnsitz der Verbandsbehörden ist die Hauptstadt Warszawa.

3. Die Zeitdauer des Verbandes ist unbeschränkt; die Berichtsperiode ein Kalenderjahr.

4. Polnischer Kynologenverband hat zum Ziel, die Bemühungen der Züchter der Rassenhunde in Polen in der Richtung des rationellen Aufschwunges dieses Zuchtgebietes, sowie der Verbesserung der technischen Zuchtmethoden und der Absatzorganisation der Erzeugnisse dieses Tierproduktionszweiges zu vereinigen, wie auch die Vereinigten zu repräsentieren und deren Interessen in Schutz zu nehmen.

5. Der Verband erfüllt seine Ziele und Aufgaben mit Einhaltung der obligatorischen Gesetze und Vorschriften, durch:

- a) Propaganda der rationellen Zuchtmethoden der Rassenhunde;
- b) Erteilung der fachmännischen Ratschläge und aller Informationen in diesem Bereiche;
- c) Gründung der Experimentalhundezwinger;
- d) Erleichterung im Austausch und Vermittlung im Verkaufe des Zuchtmaterials;
- e) Einberufung der Konferenzen, Zusammenkünfte und Kongresse der Rassenhundezüchter, sowie der sich mit dieser Sache interessierenden Personen;
- f) Veranstaltung der Ausstellungen, Ansichten, Feldproben, Rundschauen und der Versteigerungen der Rassenhunde, sowie Prämiiierung der sorgsam Züchter;
- g) Stammbuchführung und Registrierung der Rassenhunde;
- h) Lizenzionierung des ausproduzierten Materials;
- i) Publikationsausgaben aus dem Gebiete der Rassenhundezucht;
- k) Gründung der Zucht - Sektionen u. — Klube für einzelne Hunderassen, sowie der Provinzialabteilungen, die auf diesem Statute und den durch die Verwaltung des P. Z. H. P. R. genehmigten Reglementen basieren;
- l) Koordination und Angabe der kompetenten Arbeitsrichtung auf dem Gebiete der Rassenhundezucht in Polen, sowie Schutz der Gesamtinteressen derselben, zwecks Erhaltung der Rassenhundezucht auf dem höchsten Zuchtniveau und Kontakterhaltung mit ausländischen Kynologenverbänden.

6. Der Verband ist eine Rechtsperson und, als solche, genießt er alle Rechte, die, im Sinne der pflichtgemässen Gesetze, einer Rechtsperson zustehen.

POLISH THOROUGHBRED DOGS' BREEDERS
ASSOCIATION.

1. The Association is styled: „Polish Thoroughbred Dogs' Breeders Association“.

2. The scope of activities of the Association extends through the territory of the Polish Republic. The permanent abode of the Association and the legal abode of its Authorities is in the city of Warsaw.

3. The duration of the Association is unlimited. The period under review will coincide with the calendar year.

4. The object of the Polish Thoroughbred Dogs' Breeders Association is the conjunction of the endeavours of thoroughbred dogs' breeders in Poland in order to develop rationally this field of breeding, to improve the methods of the breeding's technics, to organize the sale of products of this branch of animal production and to represent and to protect the associates' interests.

5. The Association fulfils its objects and its tasks, at the same time carrying out the rules and regulations in force, by:

- a) promoting the methods of a rational thoroughbred dogs' breeding.
- b) giving professional advice and every information in this line,
- c) establishing experimental dog racing stations,
- d) facilitating the exchange of the material for breeding as well as mediating in the sale of same,
- e) convocating conferences, meetings and congresses of thoroughbred dogs' breeders and persons interested in this matter,
- f) organizing exhibitions, shows, hunting experiments and auctions of thoroughbred dogs as well as granting of premiums to good breeders,
- g) keeping of pedigree-books and registering thoroughbred dogs,
- h) licensing the material produced.
- i) issuing publications concerning thoroughbred dogs' breeding.
- k) establishing sections and clubs of breeders of particular dogs' races as well as provincial branches in accordance with the Statutes in question and with the regulations approved by the Polish Thoroughbred Dogs' Breeders Association,
- l) coordinating and directing into suitable channels the work undertaken in connection with the breeding of thoroughbred dogs in Poland protecting the whole of the interests of thoroughbred dogs' breeding in order to maintain it on the highest level, as well as keeping up the contact with foreign associations of this kind.

6. The Association is a legal body and can exercise all rights conferred upon by the laws to legal bodies.

POLSKIEGO ZWIĄZKU HODOWCÓW PSÓW
RASOWYCH.

1) Na podstawie § 5, poz. k. Statutu Polskiego Związku Hodowców Psów Rasowych powstaje Oddział tegoż Związku pod nazwą: Oddział . . . . . Polskiego Związku Hodowców Psów Rasowych.

2) Terenem działania Oddziału . . . . . Polskiego Związku Hodowców Psów Rasowych jest województwo . . . . . a siedzibą władz oddziału . . . . .

3) Cel i środki działania oddziału . . . . . Polskiego Związku Hodowców Psów Rasowych określają następujące §§ statutu Związku: § 5, poz. a, b, c, d, e, f, i, § 6.

4) Prawa członków, oraz ich obowiązki omawia § 7, § 8, § 9, § 10, § 11, § 12 i § 13 statutu Polskiego Związku Hodowców Psów Rasowych.

5) Członkowie Oddziału w myśl statutu Związku muszą być członkami Związku, wskutek czego, Zarząd Oddziału przedstawia listę członków Oddziału do zatwierdzenia Zarządowi Związku.

6) Członkowie Oddziału wnoszą opłaty członkowskie w sumie przewidzianej § 9 statutu Związku do Zarządu Oddziału, Zarząd zaś Oddziału przesyła do Związku 50% składki członków, pozostałą zaś sumę wydatkuje na cele Oddziału zgodnie ze statutem Związku.

7) Członkowie Oddziału mają prawo uczestniczenia w zebraniach Polskiego Związku Hodowców Psów Rasowych z głosem decydującym, jako członkowie Związku.

8) Prezes Oddziału względnie jego zastępca, mają prawo uczestniczenia w obradach Zarządu Związku.

9) Oddział prowadzi Zarząd, składający się z trzech osób, wybranych przez członków Oddziału.

10) Oddział . . . . . Polskiego Związku Hodowców Psów Rasowych, nadsyła sprawozdania roczne ze swej działalności do Związku oraz dane dotyczące wyboru władz oraz listę członków Oddziału.

11) Na zebrania Oddziału . . . . . Związek może delegować przedstawiciela Zarządu z głosem decydującym, wskutek tego Zarząd Oddziału zawiadamia o zebraniach Zarządu Oddziału oraz Ogólnych Zebraniach członków Oddziału.

12) Oddział . . . . . Polskiego Związku Hodowców Psów Rasowych prowadzi rejestr psów rasowych członków oddziału i ma prawo poświadczać dokumenty, dotyczące pochodzenia psów przy zgłaszaniu tychże do wpisania do POLSKIEJ KSIĘGI RODOWODOWEJ, którą prowadzi Zarząd Związku w Warszawie.

13) Oddział . . . . . Polskiego Związku Hodowców Psów Rasowych prowadzi w myśl statutu akcję na powierzonym mu terenie w ścisłym kontakcie z Zarządem Związku oraz korzysta z pomocy Związku.

14) Likwidacja Oddziału następuje na skutek decyzji Związku lub wskutek uchwały członków Oddziału.

Regulamin niniejszy został zatwierdzony na posiedzeniu Zarządu Polskiego Związku Hodowców Psów Rasowych, odbytem w dn. 15 listopada 1934 r.

REGULAMIN POLSKIEJ KSIĘGI RODOWODOWEJ PSÓW RASOWYCH

CEL I ZADANIA POLSKIEJ KSIĘGI RODOWODOWEJ PSÓW RASOWYCH.

1. Polski Związek Hodowców Psów Rasowych prowadzi „Polską Księgę Rodowodową Psów Rasowych“ na podstawie § 5, poz. g. Statutu Związku.

2. Polska Księga Rodowodowa Psów Rasowych ma na celu prowadzenie ewidencji pochodzenia psów rasowych w Polsce.

3. Polska Księga Rodowodowa Psów Rasowych jest dokumentem pochodzenia krajowych psów rasowych oraz importowanych i zarejestrowanych w teście i jest równoznaczną z księgami rodowodowymi, prowadzonymi przez uprawnione do prowadzenia ksiąg rodowodowych organizacje kynologiczne zagranicą.

4. Materiały nagromadzone w Polskiej Księdze Rodowodowej Psów Rasowych mogą być wydawane w druku przez Polski Związek Hodowców Psów Rasowych celem zaznajomienia szerszego ogółu ze stanem i rozwojem hodowli psów rasowych w Polsce.

5. Polska Księga Rodowodowa Psów Rasowych składa się z poszczególnych tomów, w których prowadzone są rodowody poszczególnych ras i odmian psów.

6. Przy Polskiej Księdze Rodowodowej Psów Rasowych prowadzi się „Księgę Wstępną Psów Rasowych“, do której mogą być wpisywane psy nie posiadające rodowodów w wypadku stwierdzenia ich rasowości i wysokiej klasy startowej przez ekspertyz na wystawach ogólnokrajowych. (W razie otrzymania I-ej. lub II-ej nagrody).

7. Do Księgi Wstępnej mogą być również wpisane psy rasowe, o których pochodzeniu brak pisanych poświadczeń ze strony międzynarodowych zrzeszeń kynologicznych, lecz pochodzenie ich może być stwierdzone przez posiadaczy przodków tychże i ich rasowości.

8. Ponadto przy Polskiej Księdze Rodowodowej Psów Rasowych prowadzi się:

a) Skorowidz psów wciągniętych do Polskiej Księgi Rodowodowej Psów Rasowych — ułożony według poszczególnych ras oraz z odnotowaniem adresów ich właścicieli;

b) Wykaz zarejestrowanych krajowych hodowli psów rasowych i ich przydomków;

c) Dokumenty do wpisanych rodowodów: karty krycia suk, meldunki miotów szczeniąt, metryczki dla szczeniąt, kopje rodowodów zagranicznych, fotografie psów, poświadczenia tożsamości wpisanych do rodowodów suk i inne;

d) Regulaminy i uchwały Polskiego Związku Hodowców Psów Rasowych, dotyczące prowadzenia rodowodów psów rasowych;

e) Wykazy nagrodzonych psów na wystawach krajowych oraz konkursach użytkowości psów;

f) Wzorce poszczególnych ras psów uznane przez Polski Związek Hodowców Psów Rasowych.

9. Polską Księgę Rodowodową Psów Rasowych prowadzi osoba upoważniona przez Zarząd Polskiego Związku Hodowców Psów Rasowych.

10. Polska Księga Rodowodowa Psów Rasowych znajduje się w biurze Polskiego Związku Hodowców Psów Rasowych.

II.

SPOSÓB WCIĄGANIA PSÓW DO POLSKIEJ KSIĘGI RODOWODOWEJ PSÓW RASOWYCH.

1. Do Polskiej Księgi Rodowodowej Psów Rasowych wciąga się wszystkie psy rasowe ras uznanych na podstawie przyjętych przez zrzeszenia kynologiczne wzorców.

2. Do Polskiej Księgi Rodowodowej wciąga się psy rasowe, które ukończyły osiem miesięcy życia na podstawie posiadanych wiarogodnych rodowodów zrzeszeń zagranicznych lub krajowych uznanych przez Polski Związek Hodowców Psów Rasowych. Rodowody te powinny być wypełnione zarówno po stronie matki jak i ojca zgłaszanego psa.

3. Dla wpisania do Polskiej Księgi Rodowodowej psa, pochodzącego od rodziców wciągniętych do Księgi Rodowodowej Polskiego Związku Hodowców Psów Rasowych wystarczy okazanie świadectwa pochodzenia szczenięcia, wydanego przez hodowcę (właściciela suk).

4. Właściciel suk wciągniętej do Polskiej Księgi Rodowodowej winien meldować o pokryciach, zgłaszając karty krycia, poświadczone przez właściciela reproduktora, oraz meldować o wyniku miotu, celem wciągnięcia tych danych do Księgi Rodowodowej.

5. Psy wciągnięte do Polskiej Księgi Rodowodowej otrzymują Nr. rejestracyjny z dołączeniem litery Księgi i roku zarejestrowania. Właścicielom psów wydaje się wyciąg z Księgi Rodowodowej.

6. Psy importowane, poza numerem rejestracyjnym Polskiej Księgi Rodowodowej zachowują numer zagranicznego związku kynologicznego, który jest uprawniony do wydawania wyciągów rodowodów psów rasowych.

7. Rodowody stwierdzające pochodzenie psa i jego rasowości winny zawierać: a) rasę psa, b) nazwę psa z ewentualnym dołączeniem przydomku hodowli, c) płeć, d) maść i znaki szczególne psa, e) dokładną datę urodzenia psa, f) nazwisko i imię hodowcy oraz jego adres, h) nazwy przodków psa ze wskazaniem, do jakiej księgi rodowodowej byli wpisani oraz numerów ich zarejestrowania, względnie nazwisk i adresów hodowców, lub właścicieli tych psów z zachowaniem ortografii nazw, o ile te brzmiały w językach obcych, i) dane o nagrodach otrzymanych przez psa na wystawach i konkursach użytkowości.

8. Po wciągnięciu zgłoszonego psa do Księgi Rodowodowej właściciel psa otrzymuje z powrotem rodowód przesłany w oryginale, oraz inne dowody, dotyczące danego psa.

9. Zgłaszający do Polskiej Księgi Rodowodowej psa winien przelać, poza danymi, omówionymi w § 7, 2 fotografie danej sztuki, zdjęcie z psa w postawie stojącej z profilu (rozmiar nie większy nad 7×9 cm.).

10. W wypadku stwierdzenia nieprawdziwości danych dotyczących zgłoszonego psa do Polskiej Księgi Rodowodowej, Zarząd Polskiego Związku Hodowców Psów Rasowych może skreślić takiego psa z Księgi Rodowodowej.

REGLEMENT DU GRAND'LVRE GENEALOGIQUE POLONAIS DE CHIENS DE RACE.

I.

BUT ET TÂCHES DU GRAND'LVRE GENEALOGIQUE POLONAIS DE CHIENS DE RACE.

1. L'Association Polonais des Eleveurs des Chiens de Race tient un „Grand'LVre Généalogique Polonais de Chiens de Race“, sur base du §5, art. g. du Statut de l'Association.

2. Le Grand'LVre Généalogique Polonais de Chiens de Race a pour but de tenir en évidence l'origine des chiens de race en Pologne.

3. Le Grand'LVre Généalogique Polonais de Chiens de Race est le document d'origine de chiens de race indigènes et de ceux qui ont été importés et enregistrés sur ce livre. Ledit livre a la même signification que les livres généalogiques, tenus par des organisations cinologiques à l'étranger, autorisées à tenir des livres généalogiques.

4. Les matériaux rassemblés dans le Grand'LVre Généalogique Polonais de Chiens de Race peuvent être imprimés par l'Association Polonaise des Eleveurs des Chiens de Race, pour mettre le grand public au courant de l'état et du développement de l'élevage des chiens de race en Pologne.

5. Le Grand'LVre Généalogique Polonais de Chiens de Race est composé de volumes séparés, où sont tenues les généalogies de chaque race et de chaque variété des chiens séparément.

6. Avec le Grand'LVre Généalogique Polonais de Chiens de Race est tenu le „Grand'LVre d'Introduction des Chiens de Race“, où peuvent être enregistrées les chiens, ne possédant pas de généalogies, mais dont la race et la haute classe de standard ont été constatées par des experts aux expositions universelles du pays. (Dans le cas de réception du I ou du II prix).

7. Sur le Livre d'Introduction peuvent également être inscrits les chiens de race, ne possédant pas de certificats écrits de la part des associations cinologiques compétentes, mais dont l'origine peut être constatée par les possesseurs de leurs ancêtres et de leur race.

8. De plus, en même temps que le Grand'LVre Généalogique Polonais de Chiens de Race, sont tenus:

- table des chiens enregistrés sur le Grand'LVre Généalogique Polonais de Chiens de Race — dressée selon les races, chacune séparément, et avec l'annotation des adresses de leurs possesseurs;
- liste des élevages indigènes enregistrés des chiens de race et de leurs surnoms;

c) documents conc. les généalogies enregistrées: cartes d'accouplement des chiennes, déclarations de portées de petits, actes de naissance de petits, copies des généalogies étrangères, photographies des chiens, certificats d'identité des chiennes enregistrées dans les généalogies, et autres;

d) règlements et résolutions de l'Association Polonaise des Eleveurs des Chiens de Race, concernant la tenue des généalogies des chiens de race;

e) tables des chiens primés aux expositions du pays et aux concours de l'utilité des chiens;

f) modèles de chiens de chaque race séparément approuvée par l'Association Polonaise des Eleveurs des Chiens de Race.

9. Le Grand'LVre Généalogique Polonais de Chiens de Race est tenu par la personne autorisée par l'Administration de l'Association Polonaise des Eleveurs des Chiens de Race.

10. Le Grand'LVre Généalogique Polonais de Chiens de Race se trouve au bureau de l'Association Polonaise des Eleveurs des Chiens de Race.

II.

MODE D'ENREGISTREMENT DES CHIENS DANS LE GRAND'LVRE GENEALOGIQUE POLONAIS DE CHIENS DE RACE.

1. Sur le Grand'LVre Généalogique Polonais de Chiens de Race sont inscrits tous les chiens de race provenant des races approuvées sur base des modèles acceptés par des associations cinologiques.

2. Dans le Grand'LVre Généalogique Polonais sont enregistrés les chiens de race qui ont terminé huit mois de vie sur base des certificats généalogiques authentiques des associations étrangères ou du pays approuvées par l'Association Polonaise des Eleveurs des Chiens de Race. Ces généalogies doivent accuser les détails concernant aussi bien le père que la mère du chien à enregistrer.

3. Pour inscrire sur le Grand'LVre Généalogique Polonais le chien, provenant des parents enregistrés dans le livre généalogique de l'Union Polonaise des Eleveurs des Chiens de Race, il suffit de présenter le certificat d'origine du petit, dressé par l'éleveur (possesseur de la chienne).

4. Le possesseur de la chienne enregistrée dans le Grand'LVre Généalogique Polonais doit faire rapport sur les accouplements, en présentant les cartes d'accouplement certifiées par le possesseur du reproducteur, et de rapporter le résultat de la portée, pour enregistrer ces données sur le Livre Généalogique.

5. Les chiens inscrits sur le Livre Généalogique Polonais reçoivent le No. d'enregistrement avec la

lettre du Livre et l'année d'enregistrement. Aux possesseurs des chiens est délivré l'extrait du Grand Livre Généalogique.

6. Les chiens importés, outre le numéro d'enregistrement du Grand Livre Généalogique Polonais, peuvent garder le numéro du Grand Livre Généalogique de l'union cynologique étrangère, qui est autorisée à délivrer les extraits des généalogies des chiens de race.

7. Les généalogies constatant l'origine du chien et sa race, doivent indiquer: a) race du chien, b) nom du chien avec surnom éventuel de l'élevage, c) son sexe, d) robe et signes spéciaux du chien, e) date exacte de la naissance du chien, f) prénom et nom de famille de l'éleveur et son adresse, g) prénom et nom de famille du possesseur et son adresse, h) noms des ancêtres du chien l'indication du livre généalogique, sur lequel ils ont été inscrits et des numéros de leur enregistrement, resp. des nom et des adresses des éleveurs, ou des possesseurs de ces chiens, en con-

servant l'orthographe des noms, s'il s'agissait de noms d'origine étrangère, i) détails au sujet des prix remportés par le chien aux expositions et aux concours de l'utilité.

8. Après l'inscription du chien déclaré sur le Grand Livre Généalogique, le possesseur du chien reçoit de retour la généalogie envoyé en original, ainsi que d'autres documents concernant le chien respectif.

9. La personne qui déclare le chien pour le faire inscrire sur le Grand Livre Généalogique Polonais, doit envoyer, outre les détails mentionnés dans le § 7, 2 photographies prises du chien debout de profil (format pas plus grand que 7 × 9 cm.).

10. Dans le cas où l'on constate que les données concernant le chien déclaré au Grand Livre Généalogique, ne sont pas basées sur la vérité, l'Administration de l'Association Polonaise des Eleveurs des Chiens de Race peut rayer ce chien du Grand Livre Généalogique.

DAS REGLEMENT DES POLNISCHEN STAMMBUCHES FÜR RASSEHUNDE.

I.

DAS ZIEL UND DIE AUFGABEN DES POLNISCHEN STAMMBUCHES FÜR RASSEHUNDE.

1. Der Polnische Kynologenverband führt „Polską Księgę Rodowodową Psów Rasowych“ (das „Polnische Stammbuch der rassigen Hunde“, resp. das „Polnische Stammbuch des Rassenhunde“) auf Grund des § 5, Pos. g., des Verbandsstatutes.

2. Polnisches Stammbuch der Rassenhunde hat zum Zwecke, die Evidenz der Abstammung der Rassenhunde in Polen zu führen.

3. Polnisches Stammbuch der Rassenhunde ist ein Dokument der Abstammung für inländische und importierte Rassenhunde, die in dasselbe einregistriert sind und ist mit jenen Stammbüchern gleichbedeutend, die durch dazu berechnigte kynologische Organisationen im Auslande geführt werden.

4. Die im Polnischen Stammbuche der Rassenhunde angesammelten Materialien können durch den Polnischen Kynologenverband, zwecks allgemeiner Bekanntmachung über den Zuchtstand der Rassenhunde und dessen Aufschwung in Polen, im Druck herausgegeben werden.

5. Das Polnische Stammbuch der Rassenhunde besteht aus einzelnen Bänden, in denen die Stämme (Stammbblätter) der einzelnen Hunde - Rassen und — Abarten geführt sind.

6. Parallel mit dem Polnischen Stammbuche der Rassenhunde führt man „Księgę Wstępną Psów Rasowych“ („Das Eintrittsbuch für Rassenhunde“) in welches diejenigen Hunde, die keine Stammbblätter besitzen, im Feststellungsfalle ihrer Rassigkeit und hoher Standartklasse durch die Experte auf den allgemeinen Inlandsausstellungen, eingetragen sein kön-

nen. (Im Falle, wenn sie den I, oder den II Preis erhalten).

7. In „Das Eintrittsbuch“ können auch Rassenhunde eingetragen werden, über welche schriftliche Bestätigungen seitens der massgebenden Kynologervereine fehlen, deren Abstammung und Rassigkeit aber durch die Besitzer der Ahnen derselben festgestellt sein können.

8. Ausser dem Polnischen Stammbuche der Rassenhunde führt man:

- a) das alphabetische Inhaltsverzeichnis der in das Polnische Stammbuch der Rassenhunde eingetragenen Hunde, das nach den einzelnen Rassen geordnet ist und die Adressen der Hundehaber enthält;
- b) das Verzeichnis der einregistrierten inländischen Rassenhundezüchte und deren Beinamen;
- c) die Dokumente zu den eingetragenen Stammbblättern, und zwar: Hündinnendeckkarten, Welpenwurfmeldungen, Welpengrundblätter, Kopien der ausländischen Stammbblätter, Hundephographien, Identitätsbestätigungen für die dort eingetragenen Hündinnen und andere;
- d) die Reglemente und Beschlüsse des Polnischen Kynologen - Verbandes, die die Führung der Stammbblätter der Rassenhunde anbetreffen;
- e) die Verzeichnisse der auf den Inlandsausstellungen und Gebrauchsbewerbungen prämierten Hunde;
- f) die durch den Polnischen Kynologenverband anerkannten Rassenkennzeichen für die einzelnen Hunderassen;

9. Das Polnische Stammbuch der Rassenhunde wird durch eine dazu durch den Polnischen Kynologenverband bevollmächtigte Person geführt.

10. Das Polnische Stammbuch der Rassenhunde erliegt im Büro des Polnischen Kynologenverbandes.

EINTRAGSWEISE DER HUNDE IN DAS POLNISCHE STAMMBUCH DER RASSENHUNDE.

1. In das Polnische Stammbuch der Rassenhunde trägt man alle rassigen Hunde ein, deren Rassen, auf Grund der durch kynologische Vereine angenommenen Standardbestimmungen, anerkannt wurden.

2. In das Polnische Stammbuch trägt man die Rassenhunde, die acht Lebensmonate beendet haben, auf Grund der glaubwürdigen Stammbücher der ausländischen oder inländischen Vereine, die durch den Polnischen Kynologenverband anerkannt wurden, ein. Diese Stammbücher sollen, sowohl hinsichtlich der Mutter, — wie auch der Vaters - Seite des angemeldeten Hundes, ausgefüllt sein.

3. Zur Eintragung in das Polnische Stammbuch eines Hundes, der von den Eltern stammt, die in das Stammbuch des Polnischen Kynologenverbandes bereits eingetragen wurden, genügt die Vorweisung des durch den Züchter (Hündinhaber) ausgefolgten Abstammungszeugnisses des Welpen.

4. Der Inhaber der Hündin, die in das Polnische Stammbuch eingetragen wurde, soll die Deckakten (Begattungen) mit den durch den Inhaber des Reproduktors (Deckrüden) bestätigten Deckakten, sowie die Würfergebnisse, zwecks Eintragung dieser Daten in das Stammbuch, anmelden.

5. Die in das Polnische Stammbuch eingetragenen Hunde erhalten eine Registrierungsnummer mit Hinzufügung des Buchstabes des Stammbuches und des Registrierungsjahres. Den Hundehabern folgt man den Auszug aus dem Stammbuche (das Stammbuch, resp. die Stammtafel) aus.

6. Importhunde können, ausser der Registrierungsnummer des Polnischen Stammbuches, die

Stammbuchnummer des zur Ausfolgung der Stammbücher für Rassenhunde berechtigten ausländischen Kynologenvereines, behalten.

7. Die die Abstammung des Hundes und seine Rassigkeit bestätigenden Stammbücher sollen enthalten: a) die Rasse des Hundes, b) den Namen (Ruf) des Hundes mit eventueller Hinzufügung des Beinamens der Zucht (afix), c) das Geschlecht, d) die Farbe und besondere Abzeichen des Hundes, e) genaues Geburtsdatum des Hundes, f) den Vor- und Zu - Namen des Züchters und seine Adresse, g) den Vor- und Zu- Namen des Inhabers und seine Adresse, h) die Namen der Ahnen des Hundes, mit Angabe, in welches Stammbuch dieselben eingetragen wurden und ihrer Registrierungsnummer, resp. mit Angabe der Namen und Adressen der Züchter, oder der Inhaber dieser Hunde, mit Behaltung der Orthographie der Benennungen, wenn dieselben in fremden Sprachen lauteten, i) die Daten betreffs der durch den Hund auf den Ausstellungen und Gebrauchsbewerbungen erhaltenen Prämien. (Preisen).

8. Nach Eintragung des angemeldeten Hundes in das Stammbuch, erhält der Hundehaber das Originalstammbuch und andere Dokumente, die den betreffenden Hund anbelangen, zurück.

9. Der Anmelder des Hundes zum Polnischen Stammbuch soll, ausser den im § 7 besprochenen Daten, noch 2 Photographien des Hundes, in stehender Stellung, vom Profil aufgenommen (im nicht grösseren Formate, als 7×9 cm.) einsenden.

10. Im Falle der Feststellung der Unwahrhaftigkeit der Daten betreffs des zum Polnischen Stammbuch angemeldeten Hundes, kann die Verwaltung des Polnischen Kynologenverbandes einen solchen Hund aus dem Stammbuche austreichen.

POLISH PEDIGREE - BOOK REGULATIONS OF THOROUGHbred DOGS.

I.

THE AIM AND THE TASKS OF THE POLISH PEDIGREE - BOOK OF THOROUGHbred DOGS.

1. The Polish Thoroughbred Dogs Breeders Association keeps the „Polska Księga Rodowodowa Psów Rasowych“ (Polish Pedigree-book for Thoroughbred Dogs) according to Par. 5 item g of the Association's Statutes.

2. The aim of the Polish Pedigree - Book of Thoroughbred Dogs is to keep the record of the descent of thoroughbred dogs in Poland.

3. The Polish Pedigree - Book of Thoroughbred Dogs is a document of the descent of Polish thoroughbred dogs, as well as of the dogs imported and registered in this book and is tantamount with the pedigree-books kept by foreign cynological organizations entitled to do so.

4. The material collected in the Polish Pedigree-Book of Thoroughbred Dogs can be published in print by the Polish Thoroughbred Dogs Breeders Association in order to acquaint one and all with the state and the development of the breeding of thoroughbred dogs in Poland.

5. The Polish Pedigree-book of Thoroughbred Dogs consists of separate volumes in which are kept the pedigrees of particular canine races and varieties.

6. Along with the Polish Pedigree - Book of Thoroughbred Dogs an „Księga Wstępna Psów Rasowych“ (Introductory Book of Thoroughbred Dogs) is kept in which dogs can be inscribed if their raciness and a high standard class has been ascertained by experts on all - country exhibitions (Providing I or II prize has been obtained).

7. In the Introductory Book the dogs can also be entered which descent has not been certified in writing by competent cynological associations, but same can be confirmed by the owners of their ancestors.

8. Besides, along with the Polish Pedigree-Book of Thoroughbred Dogs following registers are kept:

- a) an index of dogs entered into the Polish Pedigree - Book of Thoroughbred Dogs made up according to particular races and indicating the addresses of their owners,
- b) a list of registered Polish breedings of thoroughbred dogs and their surnames,

- c) documents for pedigrees entered: cover-cards of the bitches, registers of whelps - birth, certificates for whelps, copies of foreign pedigrees, photographs of dogs, identity certificates of bitches entered into the pedigree etc,
- d) regulations and resolutions of the Polish Association of Thoroughbred Dogs' Breeders regarding the keeping of pedigrees of thoroughbred dogs,
- e) a list of dogs prized on Polish exhibitions and in competitions of their usefulness,
- f) the standards of particular races of dogs, acknowledged by the Polish Thoroughbred Dogs' Breeders Association.

9. The Polish Pedigree - Book of Thoroughbred Dogs is kept by a person authorised by the Board of the Polish Association of Thoroughbred Dogs' Breeders.

10. The Polish Pedigree - Book of Thoroughbred Dogs is kept in the Office of the Polish Thoroughbred Dogs' Breeders Association.

II.

THE WAY OF ENTERING DOGS INTO THE POLISH PEDIGREE - BOOK OF THOROUGHbred DOGS.

1. Into the Polish Pedigree - Book of Thoroughbred Dogs the dogs are entered which races are acknowledged on the grounds of standards approved by the cynological associations.

2. Into the Polish Pedigree - Book of Thoroughbred Dogs the dogs are entered after having exceeded 8 months of their life, on grounds of reliable pedigrees of foreign and Polish associations acknowledged by the Polish Thoroughbred Dogs' Breeders Association. The said pedigrees must be filled up on the dam's as well as on the sire's side.

3. For entering a dog, descending from parents inscribed into the pedigree - book of the Polish Thoroughbred Dogs' Breeders Association, into the Polish Pedigree - Book it is sufficient that the breeder (owner of the bitch) presents a certificate of descent of the whelp.

4. The owner of the bitch entered into the Polish Pedigree Book must report the coverings and present the cover - cards certified by the owner of the sire, as well as report the result of the birth in order to inscribe this datas into the pedigree - book.

5. The dogs entered into the Polish Pedigree - Book get a registration number with a letter of the Book and the registration year. A statement of the Pedigree - Book is handed over to the dog's owners.

6. Imported dogs can, besides the registration number of the Polish Pedigree - Book, retain the number of the Pedigree - Book of a foreign cynological association, entitled to issue statements of pedigrees of thoroughbred dogs.

7. The pedigrees confirming the descent and the raciness of the dog must contain: a) the race of the dog, b) the name of the dog and if necessary the surname of the breeding, c) the sex, d) the colour and characteristic signs of the dog, e) the exact birth date of the dog, f) the name and the Christian name as well as the address of the breeder, g) the name and the address of the owner, h) the names of the dog's ancestors with the indication, in what pedigree - book they were entered, their registration numbers or the names and addresses of breeders or owners of the said dog, spelling originally the foreign denominations, datas regarding the prizes obtained by the dog on exhibitions and in competitions of usefulness.

8. After the dog has been entered into the Pedigree - Book, the owner of the dog gets back the pedigree in original as well as other documents regarding dog in question.

9. The person presenting a dog to be entered into the Polish Pedigree Book ought to send apart from the datas mentioned in Par. 7, two photographs representing the dog in a standing position from the profile dimension not larger than 7×9 cm.

10. Should the datas concerning the dog presented to be entered into the Polish Pedigree - Book be proved untrue, the Board of the Polish Thoroughbred Dogs' Breeders Association has the right to strike of such dog of the Pedigree - Book.

Zarząd Polskiego Związku Hodowców Psów Rasowych.

Maurycy Trybulski — Prezes.

Konrad Antoszewski — wiceprezes.

Sylwester Stachiewicz — sekretarz.

Członkowie Zarządu: *Tatjana Zarzecka, Antoni Kalicki, Stanisław Stopczyk, Eugenjusz Stuermer.*

Komisja Rewizyjna Pol. Zw. Hod. Ps. Rasowych: *Jan Zienkowski, Józef Antoszewski, Hipolit Wohl.*

Przy Pol. Zw. Hod. Psów Rasowych istnieje *Sekcja Hodowli Psu Myśliwskiego*, która zajmuje się zagadnieniami podniesienia hodowli psa myśliwskiego. Sekcja organizuje je-sienne próby polowe dla wyźłów.

Do Sekcji należą następujący członkowie Związku: *K. Antoszewski, B. Milewski, J. Zienkowski, A. Kalicki, J. Babiński, Eug. Stuermer, Emil Stuermer, W. Bakierowski, M. Hermanowski, A. Podkowiński, K. Marynowski, J. Szklarczyk, H. Wohl, W. Łosakiewicz, W. Klimpel, Wł. Gajkowski, J. Kulesza, Dr. K. Polkowski.*

Lista członków Pol. Zw. Hod. Psów Rasowych: *M. Trybulski, Warszawa, Mochackiego 17; St. Stopczyk, Dom. Kalinowiec p. Żabieniec, J. Demant Warszawa — Babice; J. Zienkowski, Nowe Miasto n/P.; K. Antoszewski, Warszawa ul. Naruszewicza 6; J. Antoszewski, Warszawa ul. Puławska 107; J. Babiński, Komorów p. Pruszków; Eug. Stuermer, Warszawa ul. Belwederska 2; Tatjana Zarzecka, Warszawa ul. Szope-*

na 15; Wł. Strzyżewski, Kraszewice pow. Wieluń; H. Wohl, Warszawa ul. Rakowiecka 59a; W. Bakierowski, Ołoczyn; Dr. M. Łabędź, Warszawa ul. Żórawia 24; M. Hermanowski, Komorów p. Pruszków, Emil Stuermer, Warszawa ul. Chełmska 40; M. Czaplinska, Warszawa, ul. Nowy Świat 26; J. Głazewski, Warszawa ul. Pańska 110; M. Klichamer, Kalisz ul. Kościuszki 11; A. Podkowiński, Warszawa pl. Kazimierza 7; K. Marynowski, Warszawa ul. Karolkowa 48; W. Klimpel, Warszawa Jakubowska 4; E. Hombesch, Zielonica, p. Zielona k/Nadwórny; W. Zajęczowski, Pińsk, ul. Krajowskiego 101; J. Słaboszewicz, maj. Ostrowiec, p. Wołomin; E. Pacyna, Chojnów p. Piaseczno; J. Dacząński, Rydułtowy pow. Rybnik; St. Stachiewicz, Warszawa ul. Nowy Świat 57; W. Łosakiewicz, Lublin ul. Królewska 6; A. Szczepańska, Warszawa ul. Grzybowska 76; A. Benisławska, Warszawa ul. Rozbrat 34; S. Klaja, Włodawa 30 p. a. p.; S. Meledyn, War-

szawa — Praga ul. Nieświecka 35; O. Rosenzweig, Wysocka (Cementownia) p. Łazy; M. Reibe, Nowawieś p. Dąbrowa k/Mogilna; S. Szcześniowski, Świdnik k/Lublina; M. R. Hr. Tarnowska, Zaklików (woj. Lubelskie); B. Staszewski, Warszawa ul. Wolska 21; J. Szklarczyk, Warszawa ul. Strzelecka 44; N. Magierowa, Swarzędź k/Poznań ul. Dworcowa 9a; B. Milewski, Warszawa ul. Leszno 105; K. Polkowski, Warszawa ul. Okrężna 28; O. Wiczorek, Poznań ul. Libelta 12; G. Syropowa, Warszawa Filtrowa 83; A. Huszczowa, Warszawa ul. Promenada 21; Inż. W. Schön, Maszyce p. Ojców; K. Skwierczyński, Niezychowo p. Białosłiwie; J. Knappe - Maszewska, Warszawa ul. Hoża 37; W. Gajkowski, Warszawa ul. Św. Wincentego 83; J. Kalinowski, Warszawa ul. Bracka 16; W. Ignacius, Warszawa ul. Kredytowa 9; H. Chrzanowska, Warszawa ul. Wierzbowa 6; J. Kulesza, Warszawa ul. Niecała 1.

Klub Kynologów w Toruniu

Po dość długich pracach przygotowawczych Komitetu organizacyjnego, w skład którego wchodzi pp. Dr. E. Schwartz, Dr. St. Jakubowski, Insp. Fl. Dabiński, R. Odejewski i T. Żydowicz, zwołano na dzień 20 czerwca 1934 r. zebranie organizacyjne, celem założenia stowarzyszenia hodowców i miłośników psów rasowych pod nazwą „Klub Kynologów” w Toruniu.

Statut Klubu został przez Władze zatwierdzony. Założony Klub dążyć będzie przede wszystkim do zorganizowania hodowców i miłośników psów rasowych, szerzenia zasad racjonalnej hodowli psów i ich tresury do celów obronnych, polowych, sanitarnych, ratunkowych, policyjnych i t. p. 2) Klub starać się będzie o rejestrowanie psów rasowych. 3) wygłaszać referaty o hodowli, wychowaniu, pielęgnacji, żywieniu, tresurze. 4) urządzanie wystaw, pokazów propagandowych wycieczek i t. d. 5) urządzanie kursów tresury z przepisowemi egzaminami. 6) udzielanie porad przy kupnie i sprzedaży psów, zachęcanie członków w celu zdobycia wyszkolenia sędziowskiego, udzielanie dyplomów i nagród za racjonalną hodowlę i tresurę, abonowanie pism kynologicznych krajowych i zagranicznych, kupno podręczników fachowych i t. p.

W roku 1934 Klub przeprowadził we własnym zakresie w czasie od 25 czerwca do 8 listopada pierwszy wstępny kurs tresury pod kierownictwem obecnego kierownika tresury p. St. Białowąsa. Tresury odbywały się 3 razy tygodniowo, około jednej godziny jednorazowo.

Egzamin odbył się 8 listopada przed komisją w składzie pp. Starosty Grodzkiego Ro-

gowskiego, Kom. P. P. Głuchowskiego, Insp. Dabińskiego, Dra. Schwarza, Szwankowskiego i Prylińskiego.

Obecny Zarząd Klubu wybrany na zebraniu walnym w dniu 9.I.35 r. przedstawia się następująco: Prezes — Doktor Eugenjusz Schwartz, zast. prezesa — Stanisław Tyrchan, sekretarz — Tadeusz Żydowicz, zast. sekretarza — R. Odejewski, skarbnik — J. Żabiński, zast. skarbnika — A. Kurowski, kierownik hodowli — Insp. F. Dabiński, zast. kierownika hodowli — A. Stachowski, kierownik tresury — St. Białowąs, zast. kierownika tresury — J. Szwankowski. Komisja rewizyjna: L. Barczyński, Z. Hozakowski, T. Pryliński. Sąd honorowy: Dyr. W. Dykier, Dr. St. Jakubowski, St. Zieleziński.

Na skutek starań Klubu zezwolono również osobom wojskowym należeć do Klubu.

W kwietniu bież. roku rozpoczął się nowy kurs tresury na nowym, dzierżawionym przez Klub terenie. Klubowy plac tresury urządzony jest według nowoczesnych wymagań i posiada trzy rodzaje skoczni, wieże z drabinami, rowy do skoku w dal i t. p. Tresury odbywają się cztery razy tygodniowo, udział bierze około 20 psów. W programie jest też II wyższy kurs tresury dla psów już zaawansowanych.

Na skutek specjalnych starań Klubu i zezwolenia władz, kierownik tresury oraz zastępca zwiedzili szkołę tresury psów policyjnych w Poznaniu oraz Centr. szkołę psów wojskowych w Rembertowie, gdzie wtajemniczyli się szczegółowo w program tresury, tak, że obecnie tresura odbywa się według zasad jaknajbardziej racjonalnych.

W urzędzanej we wrześniu w Grudziądzu Pomorskiej wystawie drobiu i t. p. pod nazwą

„Zielonego Tygodnia“ klub weźmie czynny udział, organizując wspólnie wystawę względnie pokazy psów rasowych

Pozatem Klub jest w toku organizowania sekcji klubowej w Grudziądzu.

Klub Kynologów w Toruniu jest organizacją powiązaną organizacyjnie z Polskim Zw. Hodowców Psów Rasowych w Warszawie.

LISTA CZŁONKÓW KLUBU KYNOLOGÓW W TORUNIU

Antoni Angowski, Toruń, ul. Szczytna 7. Ludwik Barczyński, Toruń, ul. Prosta 8. Stanisław Białowas Toruń, ul. Sukiennicza 10. Karola Bergerowa, Toruń, ul. Staromiejski Rynek 5. H. Julian Borkowski, Nowe (Pomorze), ul. Kościuszki 1. Waclaw Bakierowski, Ołtoczyn, pow. Toruń. A. Borowski, Toruń, ul. Targowa 37. Dr. Wiera Beeli, Toruń, Poniałowskiego 3. Inż. Ludomił Butwiłowicz, Toruń, Kochanowskiego 1 — 1. Porucznik Władysław Chrzanowski, Toruń, Mickiewicza 48. Ppłk. Stanisław Cymerman, Toruń, Jagiellońska 3. Waclaw Dykier, Dyr. Pomorskiej Izby Rolniczej, Chrobrego 31/33. Florentyn Dabiński, Toruń, Słowackiego 71 m. 6. Wiktor Drożyński, Gajewo, poczta Nowe, pow. Świecie, Pomorze. Franciszek Dziegielewski, Toruń, ul. Żeglarska 15. Prof. Dr. Tadeusz Dubiecki, Toruń, Mickiewicza 19 m. 132. Architekt Jan Domański, Toruń, Szeroka 37 m. 1. A. Freining jr., Toruń, ul. Podmurna. Dr. med. Arnold Felicki, Toruń, Mickiewicza 102. Oscar Fibiger, Toruń, ul. Grudziądzka 37. Jan Gaca, Toruń, ul. Łazienna 12. Dr. Mieczysław Grabowiecki, Toruń, ul. Mickiewicza 18. Mieczysław Gonczorzewicz, Toruń, ul. Szeroka 19. Marja Guzińska, Toruń, ul. Słowackiego 53. Łucja Gehrke, Toruń, Krasińskiego 79. Henryk Hoffmann, Toruń, ul. Piekary. Zygmunt Hozakowski, Toruń, Mostowa 12. Cecylja Haładudzianka, Toruń, ul. Szczytna 14. Dr. Stefan Jakubowski, Toruń, Mate Garbary 2 m. 6. Bernard Jaugsch, Podgórz k. Torunia, ul. Gen. Hallera 11. Ewald v. Kries, Sławkowo, poczta Ostaszewo, pow. Toruń. Józef Krzeptoń, Toruń, przy Rzeż-

Dr. Korthals, lek. vet., Podgórz k. Torunia, ul. Parkowa. Porucznik Bernard Krupa, Toruń, ul. Klonowicza 33. Bernard Krausewicz, Toruń, Szosa Chełmińska 74. Zygmunt Lipowski, Toruń, Mickiewicza 62. Franciszek Laks, Toruń, ul. Mickiewicza 90. Jaromila Łukińska, Toruń, ul. Mickiewicza 109 m. 8. Dr. Marcelli Łukowicz, Toruń, Św. Katarzyny 10. de Mombiela, Sucemin, pow. Starogard. Jerzy Nechwilla, maj. Zabiny, p. Gralewo. Józef Nowak, Toruń, Chełmińska Szosa 137. Michał Olejniczak, Toruń, Mostowa 2 — 4. Roman Odejewski, Cierpice, pow. Toruń. Teodor Pryliński, Toruń, ul. Żeglarska 26. Generałowa Anna Prichowa, Toruń, Bydgoska 10. Generał Rudolf Prich, Toruń, ul. Bydgoska 10. Z. Panecki, Toruń, Piastowska 7. Anna Preibiszowa, Toruń, Bydgoska 96. Emil Röhr, Toruń, Mostowa 22. Józef Reimann, Toruń, Królowej Jadwigi 20. Rymarski, Toruń, Mostowa 8. Dr. Eugenjusz Schwartz, Toruń, Bydgoska 10. Jakób Szwankowski, Toruń, Nadbrzezie. Antoni Stachowski, Dębowałaka, p. Wąbrzeźno, Pomorze. Damazy Schneider, Toruń, Grudziądzka 55. Stanisław Tyrchan, Toruń, Szeroka 18. Dyr. Jerzy Wohlfeil, Toruń, Chełmińska 21. Alojzy Woelk, Toruń, Żeglarska 26. Drowa. Wagnerowa, Toruń, Bydgoska. Józef Zabiński, Toruń, Chełmińska 15. Stefan Zieleziński, Kończewice, p. Chełmża. Franciszek Ziegert, Toruń, Bydgoska 24. V. Zeuner, Toruń, ul. Łazienna 28. Tadeusz Zydwowicz, Toruń, Podmurna 61 m. 8.

Towarzystwo Hodowli psów myśliwskich

Towarzystwo Hodowli Psów Myśliwskich ma na celu podniesienie hodowli psa myśliwskiego. Towarzystwo wymienione od kilku lat bierze współudział w organizowaniu wystaw psów rasowych w Warszawie oraz prób polowych, przyczyniając się w ten sposób do pogłębienia pracy nad psem myśliwskim a głównie nad wyżłem angielskim.

Towarzystwo mieści się w Warszawie przy ul. Nowy Świat Nr. 35 w lokalu Polskiego Związku Stowarzyszeń Łowieckich.

Zarząd Towarzystwa składa się z następujących osób: *Walenty Garczyński* — prezes; *Z. Tarnowski* — skarbnik; *K. Kamiński* — sekretarz; *Dr. M. Łabędź*, *B. Przychodźko*, *K. Antoszewski*, *W. Moczulski* — członkowie Zarządu.

Pointer Klub w Polsce

Pointer Klub w Polsce dąży do rozwoju hodowli pointerów angielskich i grupuje szereg hodowców psów tej rasy. Klub organizuje próby polowe oraz field-trialsy dla wyżłów angielskich. Klub mieści się w Warszawie przy ul. Nowy Świat 35 w lokalu Polskiego Związku Stowarzyszeń Łowieckich.

Zarząd Klubu składa się z następujących osób: *Walenty Garczyński* — prezes; *W. Wat-*

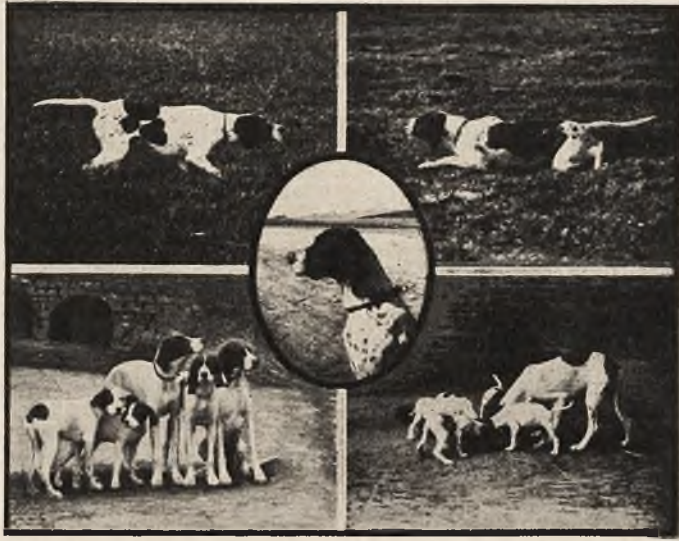
„Alto v. Helenenquelle“ (B-I-57). Hodowla dobermanpinczerów „Ogród klasztorny“ J. Borkowskiego w Nowem n/W. (Pomorze).

ni 23. Fryderyk Kolbe, Toruń, ul. Lubicka 44/46. Józef Kopczyński, Toruń, ul. Sobieskiego 52. Andrzej Kurowski, Toruń, Fosa Staromiejska 12 m. 2. Putkownikowa Zofja Kuzmińska, Toruń, Bydgoska 10.

son — skarbnik; *K. Kamiński* — sekretarz; *St. Czerski*, *B. Przychodźko*, *M. Bielański* — członkowie Zarządu.

skarbnik; *R. Friedensberg* — sekretarz; *A. Brudnicki* i *L. Briesemeister* — człon. Zarządu.

Siedziba Klubu: Warszawa, Nowy Świat 35.

Psiarnia „Splendor” w Zielonce A. Brudnickiego.

Klub settra angielskiego w polsce

Klub settra angielskiego dąży do podniesienia hodowli settrów angielskich w Polsce drogą organizowania prób polowych oraz field-trialsów, wyznaczania nagród na wystawach dla settrów angielskich i t. p.

Zarząd Klubu jest następujący: *Bazyli Przychodźko* — prezes; *Dr. M. Łabędź* —

Klub wyżła niemieckiego

Klub Wyżła Niemieckiego powstał w roku ubiegłym w Warszawie i postawił sobie za zadanie podniesienie hodowli wyżłów niemieckich w kierunku rozwoju ich zalet użytkowych oraz standartowych.

Klub się mieści w Warszawie przy ul. Nowy Świat 35.

Ocena psów

Sprawa oceny psów posiada doniosłe znaczenie dla postępu i rozwoju tej dziedziny hodowli. Ocena psów nie jest zadaniem łatwym. Jest to swego rodzaju specjalność, która wymaga nie tylko znajomości właściwych cech standartowych psów poszczególnych ras ale również dużej wprawy i wrodzonych zdolności w tym kierunku. Troską więc Polsk. Związku Hod. Psów Ras. jest zgrupowanie osób, nadających się do czynności sędziowania psów na wystawach i konkursach użytkowości. Troska ta wkrótce znajdzie swój wyraz w zorganizowaniu stałej Komisji Ekspertów Psów przy Związku.

Dotychczas na wystawach korzystano z pomocy znanych w tym dziale specjalistów.

W dziale psów myśliwskich — wybitnym znawcą jest p. *Aleksander Stolarow*, który zawsze chętnie są-

dziuje na naszych wystawach ku ogólnemu zadowoleniu. Nadto w tym dziale korzystano z pomocy hodowców wyżłów angielskich, jak to p. p.: *M. Bielańskiego*, *St. Czerskiego*, *H. Knothe*, *prof. T. Marchlewskiego*, *B. Przychodźko*. Zapraszano również do sędziowania psów myśliwskich znanego eksperta w tym dziale *W. Marra* z Berlina.

W działach psów obronnych i pokojowych sądzili: *A. Grimm*, *H. Knothe*, *M. Trybułski*. Na ostatnią wystawę Pol. Związek Hod. Psów Ras. zaprosił do sądzienia psów w tym dziale wybitnego eksperta, oceniającego psy na wystawach w różnych krajach Europy i Ameryki — p. *Charles L. J. Kammerer* z Wiednia, wychodząc z tego założenia, że ocena psów będzie przeprowadzona przy udziale tego ostatniego według wymagań Międzynarodowego Związku Kynologicznego.

Przydomki hodowli psów zarejestrowane w Pol. Związku Hod. Psów Rasowych

TRENING — Hodowla amatorska pointerów angielskich. Mag. Jana Zienkowskiego w Nowem Mieście n/P.

BOLMIL — Hodowla pointerów angielskich Bolesława Milewskiego w Warszawie, ul. Leszno 105.

TEOKAL — Hodowla pointerów angielskich Antoniego Kalickiego w Warszawie ul. Marcinkowskiego 9.

ZĄBKI — Hodowla setterów angielskich Kazimierza Radowieckiego w Ząbkach p/Warszawą.

VERTEX — Hodowla irlandzkich setterów Inż. Zygmunta Krotkiewskiego w Warszawie ul. Marcinkowskiego 13.

KALINOWIEC — Hodowla dogów Stanisława Stopezyka w Kalinowcu p. Żabieniec.

D'ANSTA — Hodowla amatorska buldogów francuskich Anieli i Sylwestra Stachiewiczów w Warszawie ul. Nowy Świat 57/24.

SORIA - MORIA — Hodowla foxterrierów szorstkowłosych M. K. Bręda w Warszawie ul. Mickiewicza 18.

ABENI — Hodowla foxterrierów szorstkowłosych Anny Beniślowskiej w Warszawie ul. Rozbrat 34.

KOJEC „OGRODU KLASZTORNEGO“ — Hodowla dobermanów J. Borkowskiego w Nowem (Pomorze).

KOJEC „SARMATIA“ — Hodowla psów rasowych

Marcina Reibe w Nowejwsi p. Dąbrówka k/Mogilna.

TAZAR — Amatorska hodowla pekińczyków Tajany Zarzeckiej w Warszawie, ul. Szopena 15 m. 6.

IGAR — Hodowla piesków pekińskich Igi Raciborskiej w Warszawie ul. Kopernika 24.

MARCZA — Hodowla amatorska piesków pekińskich Marji Czaplińskiej w Warszawie ul. Nowy Świat 26.

DŻUNGŁA — Hodowla dogów Niny Magierowej w Swarzędziu ul. Dworcowa 9a.

SAS — Hodowla foxterrierów szorstkowłosych Anny i Gabriela Sas Krosińskich we Lwowie, ul. Nabelaka 37.

SPARTA — Hodowla dogów Włodzimierza Strzyżewskiego w Kraszewicach pow. Wieluń.

ALKIEŁ — Hodowla amatorska psów bernardyńskich Aleksandra Kiełpińskiego w Bydgoszczy ulica Leszczyńskiego 32.

MASYCE — Hodowla airedale terrierów oraz irlandzkich terrierów w Maszycach p. Ojców.

POLJEMJA — Hodowla psów rasowych Grety Syropowej w Warszawie ul. Filtrowa 83.

CHOJNÓW — Hodowla jamników Eugenjusza Pacyny w Chojnowie p. Piaseczno k/Warszawy.

Z Wystawy Polskiej Książki Kynologicznej

W ramach Wystawy Psów Rasowych, odbytej w 1932 na terenie Targów Wschodnich we Lwowie — odbyła się również bardzo pouczająca i niesłychanie wartościowa Wystawa Polskiej Książki Kynologicznej. Był to zbiór bardzo starannie zestawionych samoistnych druków, traktujących o psie od czasów najdawniejszych, t. j. począwszy od XVI wieku aż do chwili obecnej z uwzględnieniem wszelkich zagadnień z psem związanych, jak pochodzenie, historia, rasy, hodowla, tresura, użytkowanie, życie psa, choroby, słownictwo, podania, przysłowia wreszcie literatura piękna, wraz z piśmiennictwem dla młodzieży i dzieci.

Wystawa omawiana została zorganizowana przez dr. Witolda Ziembickiego, który posiada bogaty zbiór literatury kynologicznej oraz myśliwskiej. Wspaniały katalog wystawy polskiej książki kynologicznej, opracowany przez dr. W. Ziembickiego, stanowi dla oświeconych hodowców i miłośników psa nie tylko piękną pamiątkę z tej jedynej w swoim rodzaju wystawy, ale nadto bardzo pożyteczną bibliograficzną pracę. Katalog został wydany bardzo starannie, niemal luksusowo i ozdobiony przepięknymi drzeworytami, zaczerpniętymi z dzieł starożytnych, traktujących o psie.

Dla psów i szceniąt

Suchary mięsno-włókniste

**oryginalne
angielskie**

Spratt's!

poleca zawsze świeże handel zoologiczny

„KANARION”

Warszawa, ul. Ś-to Krzyska № 5

DUŻY WYBÓR

OBROŻ, SMYCZY, ŁAŃCUSZKÓW,
SWETRÓW i CZAPRAKÓW NA PSY

S. S O W I Ń S K I

WARSZAWA, SZPITALNA 4

WYROBY SKÓRZANO - GALANTE-
RYJNE I PRZYBORY PODRÓŻNE

STOISKO NA POKAZACH PSÓW W WARSZAWIE

WYKWINTNE KRAWIECTWO MĘSKIE

ZYGMUNT WAJNAPEL

WARSZAWA, SIENKIEWICZA 10 TEL. 258-61

Poleca się uwadze hodowców i miłośników zwierząt następujące wydawnictwa:

- MAURZYCY TRYBULSKI. **Psy.** Obszerny oparty na podstawach naukowych podręcznik hodowli psów rasowych, ich wychowu, utrzymania, tresury, leczenia z licznymi ilustracjami. . . . . Cena 8 zł.
- MAURZYCY TRYBULSKI. **Dzikię zwierzęta futerkowe.** Jedyny w języku polskim obszerny podręcznik hodowli lisów, norek, szopów, nutryj, kun, tchórzów, wyder, bobrów i t. d. . . . . Cena 8 zł.
- MAURZYCY TRYBULSKI. **Kot domowy i jego hodowla.** Jedyny w języku polskim podręcznik hodowli kota domowego, jego rasy i odmiany, organizacje hodowców kotów i t. d. . . . . Cena 2 zł.
- MAURZYCY TRYBULSKI. **Króliki.** Wyczerpujący podręcznik o hodowli królików z uwzględnieniem chowu, utrzymania, żywienia, leczenia chorób, wyrobu futerek i t. d. . . . . Cena 5 zł. 50 gr.
- MAURZYCY TRYBULSKI. **Kozy.** Podręcznik hodowli kóz z uwzględnieniem opisu poszczególnych ras, żywienia, rozmnażania i produkcji. Cena 1 zł. 20 gr.
- MAURZYCY TRYBULSKI. **Kury.** Obszerny podręcznik poświęcony wyłącznie hodowli kur. 400 str. druku, 126 ilustracyj . . . . . Cena 8 zł.
- MAURZYCY TRYBULSKI. **Gospodarski Chów Drobiu.** Praktyczny podręcznik hodowli drobiu dla gospodarstw mniejszych. . . . . Cena 4 zł.
- MAURZYCY TRYBULSKI. **Gospodarski i Amatorski Chów Gołębi.** Podręcznik chowu gołębi opasowych, pocztowych i ozdobnych . . . . . Cena 2 zł. 80 gr.

Poradnik Encyklopedyczny Gospodarstwa Wiejskiego. Tom II. Produkcja Zwierzęca. Str. 416, ryc. 270. (Dział drobiu, gołębi, królików, zwierząt futerkowych, psów, kotów, kóz w opracowaniu M. Trybulskiego). . . . . Cena 8 zł.

Nadto wyszło z druku kilkanaście broszur opracowanych przez M. Trybulskiego, dotyczących zaagdnień związanych z hodowlą poszczególnych gatunków zwierząt. Broszury te zostały wydane w języku ojczystym oraz w językach obcych.

Wymienione wyżej podręczniki i broszury można nabyć w Księgarni Rolniczej w Warszawie oraz w innych księgarniach.
